

AUGŠDAUGAVAS NOVADA VĒSTIS

AUGŠDAUGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

Nr.11 (47)

2025. GADA NOVEMBRIS

VALSTS SVĒTKOS PAŠVALDĪBA PASNIEDZA APBALVOJUMUS UN PATEICĀS SAVIEM IEDZĪVOTĀJIEM

Novembris ir laiks, kad atceramies un godinām mūsu priekšteču drosmi un spēju rīkoties. Pirms 107 gadiem viņi pašizliedzīgi ierakstīja pirmās lappuses brīvās Latvijas stāstā. Šodien Latvija ir stāsts, ko rakstām mēs paši - ar savām izvēlēm, darbiem un vārdiem.

Ik gadu 18. novembra svētku priekšvakarā Augšdaugavas novada pašvaldība vēlas īpaši sumināt tos cilvēkus, kuri ir pelnījuši atzinību par ieguldījumu novada attīstībā, pašvaldības un valsts pārvaldes darbā, veselības aizsardzībā, kultūrā, izglītībā, zinātnē, sociālajā aprūpē, uzņēmējdarbībā, sportā un sabiedriskajā darbā, kuru profesionalitāte, atdeve un sirds darbs veido novadu un stiprina valsti. Šogad Latvijas Republikas proklamēšanas 107. gadadienā sarīkojums notika ar moto "Latvija - rakstīta, dziedāta, darīta", jo šis gads Latvijas stāstā ir īpašs ar vairākām nozīmīgām lappusēm, šogad svinam Raiņa 160. jubileju, Latviešu grāmatas 500 gadu jubileju, Latgales Dziesmu svētku simtgadi un XIII Skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētkus.

Uzrunājot klātesošos, Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Vitālijs Aizbalts uzsvēra, ka valsts spēks sākas ģimenē, kur bērns pirmo reizi dzird dziesmu par Latviju, mācās valodu, cieņu un darba mīlestību. "Mūsu novadā aug zinoši un uzņēmīgi bērni - viņi mācās skolās, piedalās kultūras dzīvē, pēc tam dodas tālāk, lai studētu un gūtu jaunu pieredzi. Mēs no sirds ceram, ka daudzi no viņiem atgriezīsies - ar jaunām zināšanām, idejām un mīlestību pret mūsu novadu. Šogad esam piešķirušī jau divus grantus reemigrantiem - tas apliecina to, ka mūsu novads gaida savējos atgriežamies mājās." Domes priekšsēdētājs atgādināja, ka mūsdienās mēs saskaramies ar jauniem pārbaudījumiem - sarežģītu ģeopolitisko situāciju, kad valsts drošība ir kļuvusi par vienu no galvenajām rūpēm ne tikai valsts mērogā. Viņš aicināja ikvienu rīkoties, meklēt risinājumus, uzdrīkstēties un atbalstīt vienu otru. V. Aizbalts pateicās uzņēmējiem, kuri turpina radīt iespējas novadam, ikvienam iedzīvotājam, kas kopj savu sētu, piedalās kultūras dzīvē un godprātīgi dara savu darbu. "Mums ir pienākums turpināt iesākto - stiprināt un veidot vidi, kurā bērni aug drošībā, jauniešiem ir daudz iespēju, pieaugušiem ir darba

vietas, ģimenes dzīvo pārticībā un pret senioriem ir cieņpilna attieksme. Pateicos ikvienam no jums par to, ka kopā attīstām un stiprinām mūsu Augšdaugavas novadu un Latviju. Latvija ir mūsu zeme. Mūsu lepnums. Mūsu atbildība. Un Latvijas stāsts top ik dienas - dziedāts, rakstīts un darīts."

Šogad pasniegti 23 apbalvojumi: Pateicības raksti, Atzinības raksti, Goda zīmes "Goda novadnieks", kā arī apbalvojums "Mūža ieguldījums" cilvēkiem, kuri ar savu darbu rādījuši piemēru citiem un devuši nozīmīgu ieguldījumu Augšdaugavas novada attīstībā.

Pateicības raksts tika pasniegts Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka vietniekam pulkvežleitnantam Dmitrijam Karpovam un priekšnieka vietniekam pulkvežleitnantam Valdim Straumem par sekmīgu sadarbību ar Augšdaugavas novada pašvaldību sabiedrības drošības un civilās aizsardzības nodrošināšanā.

Atzinības rakstus šogad saņēma:

- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona pārvaldes priekšnieks pulkvedis Česlavs Šmuksts;
- Ģimenes ārste Ludmila Antonova;
- SIA „Daugavpils reģionālā slimnīca” 3. ķirurģijas nodaļas vecākā medicīnas māsa Aleksandra Piļušonoka;
- Lāču pamatskolas direktors Andris Meškovskis;
- Naujenes pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja Inese Locika;
- Kalupes apvienības pārvaldes ēku un apsaimniekojamās teritorijas vecākais pārzinis Leonards Draška;

- Augšdaugavas novada pašvaldības Centrālās pārvaldes Īpašuma nodaļas vadītāja Ilze Ondzule;
- Augšdaugavas novada pašvaldības Centrālās pārvaldes Plānošanas nodaļas ĢIS daļas vadītājs Imants Purvinskis;
- ZS „Ūsiņi” īpašnieks Ilmārs Skuķis;
- Skrudalienas jaunatnes attīstības centra aktiviste Anastasija Zavadska;
- Augšdaugavas novada iedzīvotājs Artūrs Lapa;
- Līksnas apvienības pārvaldes vadītāja Ingūna Novicka;
- Ilūkstes Kultūras un mākslas centra vidējās paaudzes deju kolektīva „Ilūkste” un deju kopas „Pilskalne” vadītāja Antonija Stalidzāne;
- Biedrības „Mūsu Līksnai” valdes priekšsēdētāja Ieva Kudiņa;
- Dvietes Sv. Staņislava Kostkas Romas katoļu draudzes valdes priekšsēdētāja Ināra Munce.

Pirmo reizi Augšdaugavas novada vēsturē šogad tiek piešķirts apbalvojums - Goda zīme "Goda novadnieks" par īpašiem nopelniem kādā nozarē.

Šogad šis apbalvojums pasniegts piecās nozarēs. Apbalvojumu veido krūšu nozīmīte un apliecinājums. Tā kā šis apbalvojums ir pirmo gadu un Valsts heraldikas komisija pavisam nesen ir apstiprinājusi apbalvojuma zīmes zīmējumu, tāpēc krūšu nozīmītes pašlaik vēl tiek izgatavotas un apbalvotajiem tiks pasniegtas vēlāk.

Goda zīme "Goda novadnieks kultūrā" piešķirta māksliniecei Ģertrūdei Zeilei.

Goda zīme "Goda novadnieks veselības aizsardzībā un sociālajā aprūpē" piešķirta SIA "Anitas Ločmeles ārsta prakse", ultrasonogrāfijas dzemdniecībā un ginekoloģijā, ginekoloģei, dzemdību speciālistei Anitai Ločmelei.

Goda zīme "Goda novadnieks sabiedriskajā darbībā" piešķirta Ilūkstes 1.vidusskolas skolotājai un sabiedriski aktīvai novada iedzīvotājai Marijai Slavinskai.

Goda zīme "Goda novadnieks izglītībā" piešķirta Naujenes Mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes skolotājam, instrumentālā ansambļa vadītājam Giršam Kaganam.

Goda zīme "Goda novadnieks sportā" piešķirta Biedrības Moto Ilūkste, valdes priekšsēdētājam Vitālijam Kurmim.

Apbalvojums "Mūža ieguldījums" par ilggadēju, godprātīgu darbu Augšdaugavas novada labā šogad pasniegts Dmenes pagasta iedzīvotājam, ilggadējai Dmenes pagasta pārvaldes vadītājai Valentīnai Gadzānei.

Šogad valsts svētkos pasniegti arī 43 Augšdaugavas novada pašvaldības Pateicības raksti novada iestāžu darbiniekiem un iedzīvotājiem.

Svētku noskaņu pasākumā radīja Špoģu Mūzikas un mākslas skolas koklētāju ansamblis "Dzirksteleite" (vadītāja Vija Petrova), pianists Jānis Miltiņš un grupa "Migla". Pasākumu vadīja mūziķis Daumants Kalniņš.

Teksts, foto: Inese Minova

ANONSI

**Kumbuļi ciemā
darbojas "Senioru
rezidence" - 4. lpp.**

**Višķos būvē modernu
aprūpes centru
senioriem - 5. lpp.**

**Locikos tapis
neparasts murālis
- 6. lpp.**

**Novads ienāk pilsētā -
7. lpp.**

**Špoģu vidusskolai -
125 - 11. lpp.**

**Jelena Požarska
izveidojusi pasaku
grāmatu bērniem
- 16. lpp.**

■ IZGLĪTĪBA

GODA DIENA 2025
AUGŠDAUGAVAS
NOVADĀ

Sagaidot mūsu valsts proklamēšanas 107. gadadienu, Augšdaugavas novadā turpinās Latvijas simtgadē aizsāktā tradīcija – godināt izglītības iestāžu skolēnus un audzēkņus, kuri ar labām un teicamām sekmēm apgūst mācību priekšmetus, piedalās olimpiādēs, ārpusstundu aktivitātēs un pasākumos, popularizē skolas un Augšdaugavas novada vārdu ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās robežām.

11. novembrī Augšdaugavas novada Kultūras centrā “Vārpa” tika godināti 26 skolēni no 19 Augšdaugavas novada izglītības iestādēm. Pasākuma laikā ne tikai varēja uzzināt par katra nominanta sasniegumiem, bet arī ieklausīties pārdomās, kas katram no viņiem ir Latvija.

“Mana Latvija ir manu dzimto māju zeme. Te dzīvo mana vējinā ģimene un mani fantastiskie draugi. Es redzu manu Latviju gleznās, aiz istabas loga un manās fantāzijās. Es sadzirdu manu Latviju putnu dziesmās, mūzikā, ko es dziedu skolas vokālajā ansamblī un pati savā novadā, un Dziesmu svētku grandiozajā pasākumā. Es sajūtu manu Latviju tautas zīmēs un deju rakstos, un kastaniša pieskārienā manā plaukstā. Es lepojos ar manas Latvijas sarkanbaltsarkano karogu un himnu. Mana Latvija ir vieta, kurai pieder mana sirds,” teic Kalupes pamatskolas 7. klases skolniece Oļesja Klementjeva.

“Goda dienas” pasākumā klātesošos uzrunāja Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Vitālijs Aizbalts, sveica visus Lāčplēša dienā, pateicāstiem, kas ir iesaistījušies Jaunsardzē un aicināja arī citus jauniešus aktīvi iesaistīties šajā kustībā, uzsverot, ka esošajā ģeopolitiskajā situācijā drošība

un patriotisms ir ļoti svarīgi.

Viņš izteica pateicību skolēniem, skolotājiem un vecākiem par uzticību novadam, par aktīvu iesaisti skolas un sabiedriskajā dzīvē. “Gribu sveikt bērnus, jūs esat labākie no labākajiem, kurus ir izvēlējušās skolas. Un jūs godam esat nopelnījuši ar smagu darbu šo Goda dienu. Mēs domājam par mūsu novada, par Latvijas nākotni, jūs esat tie, kas šo nākotni veidos.”

Augšdaugavas novada pašvaldības Pateicības rakstus par labām un teicamām sekmēm mācībās, aktīvu iesaistīšanos ārpusstundu aktivitātēs un skolas pārstāvēšanu novadā un valstī saņēma:

Ilūkstes Bērnu un jauniešu centra audzēkne Gabriela Žižina
AN Zemgales vidusskolas 7. klases skolniece Sofia Vasiļjeva
Thygesen

Kalupes pamatskolas 7. klases skolniece Oļesja Klementjeva
Sventes vidusskolas 7. klases skolniece Viktorija Saveljeva
Naujenes Mūzikas un mākslas skolas audzēkne Adriana Morozova

Laucesas pamatskolas 8. klases skolnieks Konstantins Parfens

Bebrenes vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas 8. klases skolniece Evelīna Simanoviča

Naujenes pamatskolas 8. klases skolniece Liāna Ruža
Salienas vidusskolas 8. klases

skolniece Nikola Tajevska
Ilūkstes Mūzikas un mākslas skolas audzēkne Kristers Kuosa
Bīķernieku pamatskolas 9. klases skolnieks Dmitrijs Bistrovs

Ilūkstes Raiņa vidusskolas 9. klases skolniece Jana Besprozvannaja

Lāču pamatskolas 9. klases skolniece Katrīna Kulikova
Randenes pamatskolas 9. klases skolnieks Nikita Rusaļjevs

Špoģu vidusskolas 9. klases skolnieks Dāvids Ļaļins
Vaboles pamatskolas 9. klases skolniece Estere Skrupska

Medumu Iespēju pamatskolas profesionālās programmas audzēkne Markuss Valainis

Špoģu Mūzikas un mākslas skolas audzēkne Rinalds Simanovičs

Augšdaugavas novada Zemgales vidusskolas skolniece Anastasija Griņeviča

Špoģu vidusskolas 10. klases skolniece Madara Aleksejeva
Ilūkstes Raiņa vidusskolas 12. klases skolniece Patrīcija Jaseviča

Salienas vidusskolas 12. klases skolniece Oksana Opečonoka

Sventes vidusskolas 12. klases skolniece Jana Švedova
Augšdaugavas novada Sporta skolas audzēkne Alens Smilgins

Bebrenes vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas audzēkne Niks Celpanovs
Augšdaugavas novada Sporta skolas audzēkne Māris Baltmanis

Katrs skolēns saņēma novada Pateicības rakstu un simbolisku dāvanu – krājkasīti ar latviešu rakstu zīmēm.

Svētku priekšvakarā Paldies tika teikts visu izglītības iestāžu kolektīviem par sadarbību, īstenojot aktivitātes skolā, piedaloties izglītības pārvaldes

rīkotajos pasākumos, XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku norisēs, izkopjot savstarpējo attiecību kultūru, stiprinot pilsonisko sabiedrību.

Augšdaugavas novada Izglītības pārvaldes vadītāja Janita Zarakovska atzīst, ka aizvadītais mācību gads bija ļoti īpašs, jo notika XIII Skolēnu dziesmu un deju svētki, kuriem notika cītīga gatavošanās, izturētas skates un konkursi, godam pārstāvēts novads pašos svētkos. Viņa uzsvēra, ka skolēni spēj apvienot dejas un dziedāšanu ar mācībām, turklāt gūst panākumus arī dažādās olimpiādēs. J. Zarakovska pateicās skolēniem, skolotājiem un bērnu vecākiem par aktīvu darbu un iesaisti skolas dzīvē.

“Katru gadu mēs šo Goda dienu svinam Latvijas patriotisma nedēļā. Tāpēc gribu novēlēt, lai katrs nes Latvijas vārdu dziļi sirdī, lai katrs ar labiem panākumiem un savu darbu sagaida arī nākošo Latvijas dzimšanas dienu, lai viss skolēniem izdodas, ir pacietība, enerģija, gribēšana, varēšana, darīšana. Lai mums visiem kopā viss izdodas!”

Vitālijs Aizbalts pasniedza pašvaldības pateicības rakstu Augšdaugavas novada Izglītības pārvaldes metodiķei Inesei Zuģickai par augstu meistarību un radošumu, veicinot daudzpusīgi pieejamu un inovatīvu interešu izglītības jomu skolēniem viņu talantu attīstīšanai.

Svētkos visus sveica Ilūkstes Raiņa vidusskolas folkloras kopa, Špoģu vidusskolas deju kolektīvs “Zvārgulītis” un Špoģu Mūzikas un mākslas skolas kokaletāju ansamblis “Dzirksteļeite”.

Teksts, foto: Inese Minova

ŠPOĢU VIDUSSKOLAS
SKOLOTĀJA SAŅEM
“LATVIJAS GADA
SKOLOTĀJS 2025”
ATZINĪBU

Lai godinātu talantīgus un iedvesmojošus pedagogus, 12. novembrī Latvijas Universitātē notika svinīgā balvas “Latvijas Gada skolotājs 2025” pasniegšanas ceremonija. Šogad trīspadsmit nominācijās savu darbu un iedvesmu prezentēja pedagogi no visas Latvijas, tostarp arī mūsu skolotāja no Špoģu vidusskolas, Ārija Zeile, apliecinot pedagoga nozīmīgo lomu sabiedrības un valsts attīstībā.

Skolotāja Ārija Zeile iedvesmo un palīdz augt saviem skolēniem. Strādājot sākumskolā un kā 3. klases audzinātāja, viņa ar rūpību veido mācību un audzināšanas procesu tā, lai katrs skolēns justos pamanīts, novērtēts un iedrošināts. Viņa spēj ne tikai izvērtēt skolēnu spējas, bet arī palīdz atrast to talantus un motivēt personīgi izaugsmei. Stundās bērni apgūst ne tikai zināšanas

un prasmes, bet arī drosmi izpausties, ticību savām spējām un prieku par paveikto.

Svarīga skolotājas darba daļa ir skolēnu līdzdalība skolas dzīvē – viņas mudināti bērni kļūst par aktīviem pasākumu dalībniekiem, skatītājiem vai organizatoriem. Viņa māca, ka izaugsme nav tikai personiski sasniegumi, bet arī kopīga pieredze, atbalsts un piederības sajūta skolai.

Ārija Zeile ir skolotāja, kura ar radošumu un pacietību virza skolēnus ceļā uz izaugsmi. Viņa māca nebaidīties mēģināt, uzdrīkstēties un ticēt, ka ikviena centība un darbs nes augļus.

Skolotāja Ārija veido konstruktīvas, uz sadarbību balstītas attiecības ar skolēnu vecākiem, regulāri informē par bērnu sasniegumiem un attīstību, sniedz ieteikumus turpmākajam atbalstam mājās, kā arī iesaista vecākus skolas dzīvē un kopīgās aktivitātēs, veicinot vienotu izpratni par mācīšanās mērķiem un vērtībām.

DONORU DIENA ■

DONORU
DIENA

Vienam uzdevumam ir jābūt
izglītības dzīvē 3 cilvēkiem!
Kļūst par asins donoru!

Reģistrācija bezmaksas! 8000 0000
Izdevumi: 10000 0000, 8422 3704
Kurienes: 10000 0000, 8348 1004
Vēl: 10000 0000

■ AUGŠDAUGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOMES LĒMUMI

2025. gada 30. oktobra sēdē pieņemti 35 lēmumi:

- Piešķīra līdzekļus no pamatbudžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” Demenes apvienības pārvaldei un Špoģu vidusskolai.
- Dāvināja (ziedoja) naudas līdzekļus Ukrainas sabiedrības vispārējam atbalstam.
- Apstiprināja finansējumu latgaliešu rakstu valodas apguves nodrošināšanai 2025. gada septembrim-decembrim.
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2025. gada 13. februāra lēmumu Nr.2890 “Par projekta Nr. 4.2.1.3/1/24/l/018 “Infrastruktūras un mācību vides pilnveide efektīvas, kvalitatīvas un mūsdienīgas izglītības īstenošanai Medumu iespēju pamatskolā” īstenošanu”.
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2025. gada 10. aprīļa lēmumu Nr.3030 “Par projekta Sociālo pakalpojumu pieejamības uzlabošana vecāka gadagājuma cilvēkiem un neatliekamās palīdzības kapacitātes stiprināšana” īstenošanu”.
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2025. gada 30. janvāra saistošos noteikumus Nr.115 “Augšdaugavas novada pašvaldības budžets 2025. gadam”.
- Piešķīra finansējumu biedrību, nodibinājumu un reliģisko organizāciju atbalstam 2025. gadā.
- Apstiprināja Augšdaugavas novada pašvaldības grantu konkursa “Remigrācijas atbalsta pasākums - uzņēmējdarbības atbalsts” rezultātus un piešķīra grantu.
- Noslēdza saprašanās memorandu.
- Atbalstīja Augšdaugavas novada pašvaldības energoefektivitātes pasākumu veikšanu daudzdzīvokļu dzīvojamai mājai Kalkūnes pagastā un piešķīra līdzfinansējumu dzīvokļu īpašniekiem.
- Nodeva atsavināšanai 1

NODOKĻU IEŅĒMUMU DAĻU DĀVINA UKRAINAS SABIEDRĪBAS VISPĀRĒJAM ATBALSTAM

Šā gada 13. augustā Augšdaugavas novada pašvaldības Centrālā pārvalde saņēma nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu 2479,88 eiro apmērā par nekustamo īpašumu “Valpēteri” Sventes pagastā, kuram Zemesgrāmatā ierakstīta aizlieguma atzīme saskaņā ar Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 13. panta 5. daļu, kas paredz: Rajona (pilsētas) tiesas zemesgrāmatu nodaļa kā kompetentā institūcija izpilda starptautiskajās vai nacionālajās sankcijās noteikto aizliegumu nostiprināt īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu vai ieraksta aizlieguma atzīmi, kas kavē jebkuru labprātīgu (izņemot mantošanas ceļā iegūtu) tiesību nostiprināšanu attiecībā uz sankciju subjekta īpašumā esošu nekustamo īpašumu. Par sankciju subjekta statusa piešķiršanu atbildīgs

dzīvokļa īpašumu llūkstē.

- Atļāva atsavināt 2 nekustamos īpašumus Medumu un Tabores pagastā, 1 dzīvokļa īpašumu Nīcgales pagastā, 2 zemes vienības Pilskalnes pagastā un Subatē.
- Izbeidza atsavināšanas procesu 2 nekustamajiem īpašumiem Kalkūnes pagastā.
- Apstiprināja izsoļu rezultātus 5 nekustamajiem īpašumiem Daugavpils pilsētā, Eglaines, Skrudalienas un Laucesas pagastā, 3 dzīvokļa īpašumiem Bebrenes un Sventes pagastā, 2 zemes vienībām (starpgabaliem) Nīcgales un Tabores pagastā.
- Nolēma pārdot uz nomaksu 1 nekustamo īpašumu Līksnas pagastā.
- Atzina par nenotikušām rīkotās izsoles uz 2 nekustamajiem īpašumiem Skrudalienas un Laucesas pagastā.
- Atcēla sociālā dzīvokļa statusu 1 dzīvoklim Salienas pagastā.
- Nostiprināja īpašuma tiesības zemesgrāmatā uz Augšdaugavas novada pašvaldības vārda 1 dzīvokli Bebrenes pagastā.
- Mainīja Augšdaugavas novada pašvaldības kapsētu nosaukumus.
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2025. gada 27. marta lēmumu Nr.2961 “Par valsts vietējo autoceļu posmu pārņemšanu Augšdaugavas novada pašvaldības īpašumā”.
- Piešķīra Augšdaugavas novada pašvaldības apbalvojumu „Mūža ieguldījums” un apbalvojumu Goda zīme “Goda novadnieks”.
- 2025. gada 13. novembra sēdē pieņemti 18 lēmumi:
- Apstiprināja valsts budžeta pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām paredzētās mērķdotācijas neizlietotā atlikuma sadali.
- Izveidoja Augšdaugavas novada sadarbības grupu bērnu tiesību aizsardzības jomā.

Finanšu izlūkošanas dienests. Augšdaugavas novadā ir tikai viena sankcionētā persona. Likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 3.2 pants nosaka: lai ierobežotu sankciju subjektu iespējas izmantot no nekustamā īpašuma gūto labumu un turpināt apdraudēt sabiedrības tiesības uz mieru, drošību un tiesiskumu, kā arī lai daļēji kompensētu sabiedrībai radušos neplānotos izdevumus Krievijas Federācijas pilna mēroga militārā iebrukuma Ukrainā radītā drošības un tiesiskuma apdraudējuma novēršanai, noteikt, ka nekustamajam īpašumam, attiecībā uz kuru zemesgrāmatā ierakstīta aizlieguma atzīme saskaņā ar Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 13. panta piekto daļu ir īpaši nosacījumi nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanai. Šim īpašumam netiek piemēroti nekustamā īpašuma nodokļa atbrīvojumi vai nodokļu atlaides, bet nekustamā īpašuma nodokļa likme ir 10 procenti no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības. Tāpat šī likuma pants nosaka, ka

- Uzsāka Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda projekta Nr.2.3.2.1.0/1/23/l/CFLA/001 “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” īstenošanu.
- Uzsāka projekta Nr. 2.3.2.1.i.0/1/23/l/CFLA/002 “Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstība pašvaldībās” īstenošanu.
- Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2024.gada 25.jūlija lēmumu Nr.2387 “Par projekta Nr.3.1.2.1.i.0/24/l/CFLA/002 “Atbalsta pasākumi mājokļa vides pieejamības nodrošināšanai cilvēkam ar invaliditāti Augšdaugavas novadā” īstenošanu un ieņēmumu un izdevumu tāmes apstiprināšanu”.
- Piekrita pārņemt Augšdaugavas novada pašvaldības īpašumā bez atlīdzības valstij piederošos 2 nekustamos īpašumus llūkstē.
- Pārņēma Augšdaugavas novada pašvaldības valdījumā bezmantinieka mantu Tabores pagastā.
- Atļāva atsavināt 2 zemes vienības Kalkūnes un Vecsalienas pagastā.
- Grozīja Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „LAUSE” 2021. gada 30. septembrī izsniegtajā bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju Nr.1.
- Atzina, ka zemes reformas pabeigšanas fondā ieskaitītā zemes vienība Kalkūnes pagastā, ir piekritīga Augšdaugavas novada pašvaldībai un ierakstāma zemesgrāmatā uz Augšdaugavas novada pašvaldības vārda.
- Ieskaitīja rezerves zemes fondā 3 zemes vienības Ambeļu un Maļinovas pagastā.
- Apstiprināja 2 nekustamo īpašumu Kalkūnes un Sventes pagastā, 2 dzīvokļu īpašumu Sventes un Višķu pagastā izsoļu rezultātus.
- Ar domes pieņemtajiem lēmumiem var iepazīties pašvaldības mājas lapā sadaļā „Publiskie dokumenti”.

vismaz 80 % no nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumiem, kas pašvaldības budžetā gūti, piemērojot šā panta pirmo daļu, pašvaldība izmanto atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri Krievijas Federācijas pilna mēroga militārā iebrukuma Ukrainā dēļ izceļo no Ukrainas vai kuri nevar atgriezties Ukrainā šā militārā iebrukuma laikā, kā arī vispārēja atbalsta sniegšanai Ukrainas sabiedrībai. Augšdaugavas novada pašvaldības dome pieņēma lēmumu dāvināt Ukrainas sabiedrības vispārējam atbalstam 1984 eiro jeb 80% no pašvaldības budžetā gūtajiem nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumiem par nekustamo īpašumu “Valpēteri” Sventes pagastā. 2025. gada 23. maijā pašvaldība ir noslēgusi partnerattiecību līgumu ar Ukrainas Ļvivas rajona Pidberizci ciema padomi, ar kuru tiks slēgts dāvinājuma (ziedojuma) līgums par dāvinājumu Ukrainas sabiedrības vispārējam atbalstam.

DEPUTĀTU PIEŅĒMŠANAS LAIKI ■

Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Vitālijs Aizbalts		
01.12.	Augšdaugavas novada pašvaldības ēka, Rīgas ielā 2, Daugavpilī, pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni 654 22 238	11.00-12.00 14.00-17.30
Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja 1. vietnieks Jānis Proms		
15.12.	Augšdaugavas novada pašvaldības ēka, Rīgas ielā 2, Daugavpilī, pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni 654 22 238	11.00-12.00 14.00-17.30
Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Reinis Līcis		
01.12.	llūkstes apvienības pārvalde, Brīvības iela 7, llūkste	12.00-15.00
02.12.	Subates apvienības pārvalde, Subate, Tīrgus laukums 18	13.00-15.00
Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece Olesja Ņikitina		
02.12.	Augšdaugavas novada pašvaldības Centrālā pārvalde (Daugavpils, Rīgas iela 2)	09.00-12.00
09.12.	Naujenes apvienības pārvalde, Naujene, Skolas iela 15	15.00-17.00
Kārlis Jadzevičs		
02.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	17.00-19.30
09.12.	Sventes apvienības pārvalde, Medumi, Alejas iela 2	14.30-15.30
16.12.	Naujenes apvienības pārvalde, Maļinova, Rēzeknes iela 29a	14.30-15.30
22.12.	Partijas “Saraui, Latgale!” birojs Daugavpilī, Mihoelsa iela 68	17.00-19.00
23.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	17.00-19.30
Maigurs Krievāns		
02.12.	llūkstes apvienības pārvalde, llūkste, Brīvības iela 7	09.00-13.00
Pāvils Kveders		
01.12.	llūkstes apvienības pārvalde, Brīvības iela 7, llūkste	12.00-15.00
02.12.	Subates apvienības pārvalde, Subate, Tīrgus laukums 18	13.00-15.00
Arvīds Kucins		
01.12.	Augšdaugavas novada pašvaldības Centrālā pārvalde (Daugavpils, Rīgas iela 2)	12.00-13.00
Edgars Kucins		
10.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	18.00-19.00
17.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	18.00-19.00
Aleksejs Mackevičs		
02.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	17.00-19.30
04.12.	Sventes apvienības pārvalde, Svente, Alejas iela 9	14.30-15.30
09.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	17.00-19.30
16.12.	Naujenes apvienības pārvalde, Maļinova, Rēzeknes iela 29a	14.30-15.30
Dainis Millers		
17.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	10.00-12.00
Dzintars Pabērzs		
08.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	14.00-16.00
Aivars Rasčevskis		
09.12.	Kalupes apvienības pārvalde, Nīcgale, Skolas iela 17	10.00-12.00
17.12.	Kalupes apvienības pārvalde, Kalupe, Ezeru iela 6	13.00-16.00
Inese Skurjate		
02.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	17.00-19.30
04.12.	Sventes apvienības pārvalde, Svente, Alejas iela 9	14.30-15.30
09.12.	Zoom saite atrodama pašvaldības mājas lapā	17.00-19.30
16.12.	Naujenes apvienības pārvalde, Maļinova, Rēzeknes iela 29a	14.30-15.30
Regīna Tamane		
02.12.	Pansija “Paspārne”, Demenes apvienības pārvalde, Kumbuļi, Upes iela 4	09.00-12.00
09.12.	Pansija “Paspārne”, Demenes apvienības pārvalde, Kumbuļi, Upes iela 4	09.00-12.00
16.12.	Pansija “Paspārne”, Demenes apvienības pārvalde, Kumbuļi, Upes iela 4	09.00-12.00

Deputātu pieņemšanas laiks var mainīties. Lūdzu sekotiet aktuālajai informācijai mājas lapā www.augsdaugavasnovads.lv sadaļā “Pašvaldība”->”Domes deputāti”

Augšdaugavas novada pašvaldības izpilddirektors
Pēteris Dzalbe pieņem iedzīvotājus
katru pirmdienu no 11.00 - 12.00, 14.00 - 17.30 Rīgas ielā 2, Daugavpilī pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni 65422238
katru otrdienu no 10.00 - 13.00 llūkstes apvienības pārvaldē, Brīvības ielā 7, llūkstē

GRANTU KONKURSS

“SENIORU REZIDENCĒ” PAR KLIENTIEM RŪPĒJAS PIEREDZĒJUŠI PROFESIONĀĻI

Ilgstošas sociālās aprūpes centrs “Senioru Rezidence” ir vienīgais sociālais uzņēmums Augšdaugavas novadā. Šeit izveidota maksimāli komfortabla un mājīga vide klientiem, kuri paši vairs nevar parūpēties par sevi.

Šī gada jūnijā SIA “Care Art” ar projektu “Vecu cilvēku un personu ar funkcionāliem traucējumiem komforts un drošība” kļuva par vienu no diviem uzvarētājiem Augšdaugavas novada pašvaldības rīkotajā grantu konkursā. Konkurss tiek rīkots katru gadu, lai atbalstītu vietējo uzņēmēju projektus un veicinātu uzņēmējdarbības attīstību novadā. Grantu programmas mērķis ir sekmēt jaunu uzņēmumu izveidi un esošo uzņēmumu attīstību, sniegt atbalstu jaunu produktu un pakalpojumu izveidei novadā, kā arī attīstīt sociālo uzņēmējdarbību. Šogad konkursam tika iesniegti 12 projektu pieteikumi.

Centrs “Senioru Rezidence” ir tapis ar mērķi uzlabot dzīves kvalitāti cilvēkiem, kuri vecuma vai veselības stāvokļa dēļ vairs nespēj parūpēties par sevi. Šis pakalpojums ir ļoti pieprasīts visā Latvijā, un vietu pansionātos vienmēr nepietiek. Domājot par šo problēmu, biedrība Dēmes “Sociālā atbalsta centrs” dibināja SIA “Care Art” ar lēmumu paplašināt pakalpojuma pieejamību. Centrs sāka strādāt

no šī gada vasaras Kumbuļu ciemā bijušajā administratīvajā ēkā, kur agrāk darbojās pagasta pārvalde un bibliotēka. Divstāvu ēkai dota otra dzīvība – telpas ir izremontētas un pielāgotas cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. Šeit ir divvietīgas un vienvietīgas istabas. Lai izremontētu telpas, tika ņemts aizdevums valsts institūcijā ALTUM (46 000 eiro) un ieguldīts biedrības Dēmes “Sociālā atbalsta centrs” pašfinansējums (35 000 eiro). Pateicoties piešķirtajam grantu konkursa finansējumam, SIA “Care Art” iegādājās 20 funkcionālas medicīnas gultas.

Centrā var uzturēties 20 klienti, vecākajam ir 96 gadi, jaunākajam 58. Visas vietas ātri aizpildījās, un jau izveidojusies rinda – cilvēki no visas Latvijas bieži zvina un interesējas par iespēju šeit iekārtoties.

Viena no “Senioru Rezidences” iemītniecēm ir Elita. Viņa ilgus gadus nodzīvoja Rīgā, pēc profesijas ir polittehnoloģe. Dzīve mainījās vienā mirklī, kad pēkšņi notika kāju paralīze. Šī gada pavasarī viņa uzturējās Daugavpils reģionālās slimnīcas paliatīvās aprūpes nodaļā un tur uzzināja par “Senioru Rezidenci”. Viņa uzreiz pieteicās pakalpojumam, jo saprata, ka pati nevarēs pilnvērtīgi par sevi rūpēties. Elita no visas sirds pateicas visiem centra darbiniekiem par smagu, pašai izdevīgu darbu: “Viņi dara visu iespējamo, lai mēs šeit justos labi, droši un uzmanības pilni. Apstākļi maksimāli pietuvināti mājas atmosfērai. Viss darbs ir pārdomāts, cilvēki ir profesionāļi. Man

paveicās, ka esmu šeit.” Vēl viena kliente Ludmila uzzināja par pansionātu no paziņas: “Viss, kas nepieciešams, šeit ir – kvalitatīva aprūpe, labs uzturs, medicīniska palīdzība, uzkopšana. Esmu priecīga, ka iekļuvi tieši šajā centrā. Man šeit ir ļoti labi.”

Pirms Valsts svētkiem “Senioru Rezidences” iemītnieki pulcējās zālē, lai piedalītos ikdienas nodarbībā ar sociālo rehabilitoģi Ludmilu Gladiševu. Šoreiz bija tēma – svētku dekora izgatavošana. Seniori izgriez no krāsaina papīra Latvijas simbolus un veido skaistas kompozīcijas, kuras var, piemēram, piespraust

pie apģērba vai izveidot no tiem atklātnes. No malas var šķist, ka tas ir viegli, tomēr tā nav – dažiem ir ļoti grūti pat noturēt rokās šķēres, citiem ir slikta redze, bet seniori ļoti cenšas, jo vajag saglabāt un attīstīt sīkās motorikas pamatus.

Rehabilitoģe vada dažādas nodarbības senioriem katru dienu, vasarā tās notiek ārā, lai varētu vienlaicīgi elpot svaigu gaisu. Seniori strādā ar dabas materiāliem, mālu, dziju u.c. Tādas nodarbības – tikai neliela daļa no piepildītas dienas, kad viss ir stingri sarakstīts pa minūtēm, lai ievērotu režīmu. Ēdināšana, individuāla

aprūpe, mazgāšana, medikamentu lietošana, asinsspiediena mērīšana un daudz kas cits – tā ir 11 centra darbinieku ikdiena 24/7 režīmā. Par klientiem rūpējas profesionāļi – pieredzējuši sociālie darbinieki, rehabilitētāji un aprūpētāji, visi ir ģimenes ārsta Vitālija Novicka prakses uzskaitē. Klientus ēdina 4 reizes dienā, ievērojot viņu individuālās vajadzības.

Sociālā darbiniece Dorosida Mančinska: “Kad klients ierodas pie mums, tad mūsu galvenais uzdevums – palīdzēt viņam adaptēties jaunajā vidē. Saprotam, ka cilvēks ir stresā, tāpēc īpašu uzmanību pievēršam viņa emocionālajam stāvoklim. Pēcāk klients pierod pie jauniem apstākļiem, atrod draugus, komunicē. Mūsu klientu radinieki vai draugi bieži brauc ciemos, mēs komunicējam.” Dorosida saka, ka sabiedrībā joprojām valda stereotips, ka pansionātos dzīvo tikai vientuļi cilvēki, kuriem nav radnieku vai kurus pameta – tā nav. Sociālās aprūpes centra plānos ir atpūtas vietas ierīkošana blakus ēkai – ar soliņiem un lapeni, lai klienti šeit varētu ērti pavadīt laiku svaigā gaisā. Vietas ir daudz, nesen apkārt teritorijai tika uzstādīts žogs. Laiks skriet ātri, un jau pēc Valsts svētkiem centra iemītnieki sāks gatavoties Ziemassvētkiem. Tas ir laiks, kad ciemos vienmēr atbrauc viesi ar koncertu un dāvanām, kad tici brīnumam un ceri uz labāko.

Teksts, foto: Jeļena Ivancova

PROJEKTI

AUGŠDAUGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBĀ NORIS PROJEKTS “SABIEDRĪBAS DIGITĀLO PRASMJU ATTĪSTĪBA”

Projekts tiek finansēts no Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda līdzekļiem sadarbībā ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju. Projekta ietvaros notiek bezmaksas apmācības iedzīvotājiem (no 16 gadiem), lai iegūtu pamata digitālās prasmes vai arī attīstītu savas digitālās pašapkalpošanās prasmes, kā arī apgūtu dažādus e-pakalpojumus patstāvīgai lietošanai.

Mācības ir iedalītas trīs līmeņos: 1. līmenis – pamata digitālās prasmes (pamatzināšanas par datoru un viedtālruni, interneta lietošana, pamat zināšanas par drošību interneta vidē) 2. līmenis – pamata digitālās pašapkalpošanās prasmes (failu pārvaldība, kritiskā domāšana, medijpratība, internetbankas lietošana, autorizācija un elektroniskā identifikācija) 3. līmenis – vidējā līmeņa digitālās pašapkalpošanās prasmes

(e-paraksts, e-pakalpojumi, e-veselība, elektroniskā deklarēšanās sistēma, pirkumi internetā un datu aizsardzība).

Katra kursa ilgums ir 8 akadēmiskās stundas (6 astronomiskās stundas).

Var apgūt tikai vienu līmeni vai arī visus trīs.

Mācības iespējams apgūt dažādos veidos: klātienē – tiek nodrošināta mobilā klase, kā arī ir noteiktas sešas projekta īstenošanas vietas:

- Kalkūnes pagasta Kultūras nams, Ķieģeļu iela 4, Kalkūni,
- Laucesas pagasta Kultūras nams, Miera iela 26, Mirnijs,
- Līksnas pagasta Kultūras nams, Daugavas iela 8, Līksna,
- Silenes Kultūras nams, Skaista iela 9, Silene,
- Ilūkstes Koprades telpas, Brīvības iela 3, Ilūkste
- Naujenes Kultūras centrs, Muzeja iela 6, Lociki.

Pieteikties mācībām var sazinoties ar mani (pašvaldības koordinators), sazinoties pa tālruni 65447116, 29938455 vai rakstot uz e-pastu, aiga.soma@augsgdaugavasnovads.lv var pieteikties arī patstāvīgi platformā stars.gov.lv.

Projekta īstenošanas laiks ir līdz 31.03.2026.

PROJEKTA PIRMĀ AKTIVITĀTE – SENIORU NOMETNE PLUŅĒ, LIETUVĀ

Interreg VI-A Latvijas-Lietuvas programmas projekta “Sociālo pakalpojumu pieejamības uzlabošana vecāka gadagājuma cilvēkiem un pārrobežu neatliekamās palīdzības kapacitātes stiprināšana” dalībnieki piedalījās četrās dienās senioru nometnē Pluņģē, Lietuvā, Žemaitijas nacionālajā parkā, pie gleznainā Plateļu ezera.

Šī bija pirmā projekta nometne, kuras galvenā tēma bija senioru izglītošana rīcībai ārkārtas situācijās. Nodarbības vadīja Klaipēdas Valsts koledžas lektore Daiva Stančaitytė. Kā atzīst projekta dalībnieces Larija Kaminska un Judīte Buceniece: “Atverot savas sirds durvis, atvērsies arī līdzmīvēku sirdis. Šādu atziņu mēs – INTERREG VI-A Latvijas-Lietuvas projekta “Sociālo pakalpojumu pieejamības uzlabošana vecāka gadagājuma cilvēkiem un pārrobežu neatliekamās palīdzības kapacitātes stiprināšana” dalībnieki guvām, piedaloties senioru nometnē Pluņģē Lietuvā, Žemaitijas nacionālajā parkā pie Plateļu ezera. Četru dienu laikā mēs iepazīnāmies ar senioru

izglītošanu rīcībai ārkārtas situācijās. Šo nometni vadīja Klaipēdas valsts koledžas lektore Daiva Stančaitytė. Viņa mūs aizrāva ar savu harizmātismu un dzīves prasmes filozofiju. Daivas vadībā aktīvi atpūtāmies, relaksējāmies, lietojām pareizu uzturu, vingrojām un apguvām dzīves gudrības. Mēs pārliecinājāmies, ka, pateicoties savai dzīves pieredzei, it kā visu to zinām, bet centāmies apjaust, kā šo pieredzi nodot līdzmīvēkiem, it sevišķi gados par mums daudz jaunākiem.

Pateicamies par sadarbību šajā nometnē lietuviešu vienaudžiem un senioriem no Dobeles. Priecājamies, ka iepazīnām viņus un izpratām mūsu kopīgās vēlmes un intereses. Paldies sirsnīgai un

darbīgai Jeļenai Žukovai par atbalstu, lai nokļūtu nometnē un mājās!

Daivas vadībā dalībnieki aktīvi atpūtās, vingroja, relaksējās, mācījās par pareiza uztura nozīmi un dalījās pieredzē par dzīves prasmēm.

Šī nometne kļuva par iedvesmojošu sākumu projektam, stiprinot sadarbību starp Latvijas un Lietuvas partneriem un veicinot senioru aktīvu līdzdalību sabiedrībā. Projekta laikā vēl paredzētas vairākas aktivitātes, kas turpinās veicināt senioru labklājību un sabiedrības drošību.

Augšdaugavas novada Attīstības pārvaldes projektu vadītāja Jeļena Žukova

VIŠĶOS TIEK BŪVĒTS MODERNS SOCIĀLĀS APRŪPES CENTRS SENIORIEM

Jau pēc pusgada Augšdaugavas novada Višķos parādīsies jauna tipa senioru māju komplekss, kur ģimeniskā un skaistā vidē varēs dzīvot 48 cienījama vecuma cilvēki.

Valsts svētku nedēļā Višķu tehnikuma ciemā notika īpašs un simbolisks pasākums - laika kapsulas iebetonēšana senioru māju ēkas pamatos. Būvniecība jau ir sākusies un rit pilnā sparā.

Veco un vientuļo cilvēku Latvijā un Eiropā paliek arvien vairāk, un ilgstošās sociālās aprūpes iestāžu pakalpojumi ir ārkārtīgi pieprasīti, esošajos centros vienmēr ir rinda. Višķos tiek realizēts projekts “Ģimeniskai videi pietuvināta aprūpes pakalpojuma izveide pensijas vecuma personām Augšdaugavā” (Nr. 3.1.2.3.i.0/2/24/A/CFLA/010), kas īstenots ar Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda atbalstu, sadarbībā ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru. Tā mērķis ir piedāvāt alternatīvu tradicionālajām institucionālās aprūpes

iestādēm, nodrošinot kopienā balstītu aprūpes modeli. Seniori dzīvos nelielās, ģimeniskai videi pietuvinātās mājās, pārsvarā vienvietīgās istabās, saglabājot neatkarību un cienīgu ikdienu. Višķos, savukārt, parādīsies jauns modernas arhitektūras objekts no koka, blakus ezeram un ar skatu uz Višķu baznīcu. Aprūpes centrs tiek būvēts uz Augšdaugavas novada pašvaldības zemes.

Celtniecība tiks pabeigta līdz 2026. gada 30. jūnijam – mūsdienīgās tehnoloģijas ļauj būvniekiem strādāt arī ziemā. Mājas tiks saliktas no gatavām konstrukcijām, un pēc to montāžas var

sākt veikt iekšdarbus un inženierkomunikāciju darbus.

Projekta kopējais finansējums ir 4 910 000 EUR, no kura Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda atbalsts ir 3 819 609,15 EUR, parēja nauda - sociālās aprūpes centra "Rūre" finansējums.

Laika kapsula satur vēstījumu
nākotnei, projekta skices,
izdevumu "Augšdaugavas
novada vēstis" un latviešu
simbolikas monētas - kā
apliecīnājumu šodienas
vērtībām un nākotnes cerībām.
Kapsulas iebetonēšanā
piedalījās Augšdaugavas
novada pašvaldības domes
priekšsēdētāja 1.vietnieks Jānis
Proms un novada pašvaldības

izpilddirektors Pēteris Dzalbe,
projekta pasūtītājs SIA "Magnum
Social & Medical Care" vadītājs
Kristiāns Dāvis un SIA "CMB"
valdes priekšsēdētājs Artis
Dzirkalis.

“Augšdaugavas novada pašvaldības vārdā izsaku lielu paldies “Rūrei”, esam priecīgi par to, ka būvniecība ir sākusies, un Višķos tiks sakārtota vēl viena vieta. Pašvaldībai tagad būs jāsakārto blakus esošās mājas, lai atbilstu tai videi, kas būs šeit. Lai šis projekts izdodas, lai cilvēkiem, kuri šeit dzīvos, šī vieta patiktu – šeit ir viens no skaistākajiem skatiem mūsu Višķu pagastā, uz baznīcu”, teica Jānis Proms.

Sociālās aprūpes, rehabilitācijas un medicīnas pakalpojumus jaunajā kompleksā sniegs sociālās aprūpes centra "Rūre" speciālisti, bet dzīvot jaunajā centrā varēs tikai pašvaldības iedzīvotāji, jo projekts tiek īstenots ar publisko finansējumu.

Tas ir viens no četriem projektiem, ko šobrīd īsteno SIA "Magnum Social & Medical Care". Līdzīgas ģimeniskai videi pietuvinātas senioru mājas top arī Olainē, Talsu novadā un Liepājā. Šajās vietās laika kapsulas jau ir iebetonētas un notiek būvniecība.

Teksts, foto: Jelena Ivancova

LUKNAS EZERA PIEKRASTI GAIDA LIELAS PĀRMAINĀS

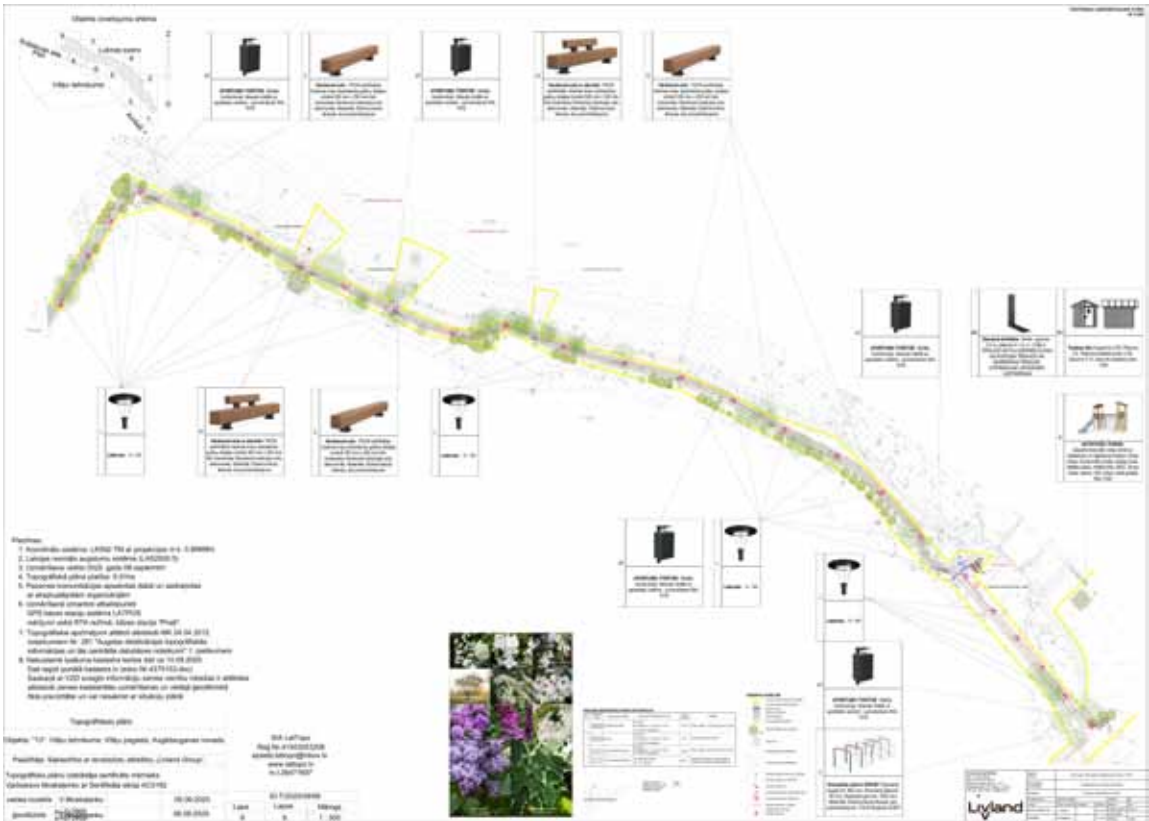
29. oktobrī notika Augšdaugavas novada pašvaldības domes vadības un būvprojekta "Luknas ezera piekrastes publiskās ārtelpas attīstība" izstrādātāju tikšanās ar vietējiem iedzīvotājiem par vizuāli telpiskajiem un funkcionālajiem risinājumiem un tā uzlabošanas iespējām.

Šis bija viens no pasākumiem, kas saistīts ar sabiedrības informēšanu un projekta iniciatīvu apspriešanu. Višķu pagasta iedzīvotāji bija aktīvi un ierosināja savus priekšlikumus būvprojekta izstrādātājiem.

Projekta Nr. 5.11.3/1/23/A/033
 "Luknas ezera piekrastes
 publiskās ārtelpas attīstība"
 mērķis ir izveidot daudzveidīgi
 pieejamu, funkcionāli un
 estētiski kvalitatīvu publisko
 ārtelpu Luknas ezera krastā,
 kas būtiski uzlabos iedzīvotāju
 dzīves vides kvalitāti, attīstīs
 tūristu un iedzīvotāju rekreācijas
 iespējas, veicinās sabiedrības
 drošību, kā arī izpratni par
 dabu un vēsturisko mantojumu
 Augšdaugavas novada Višķu
 pagastā. Saskaņā ar iepirkuma
 rezultātiem Augšdaugavas
 novada pašvaldības Centrālā
 pārvalde ir noslēgusi līgumu
 ar SIA "Smart Energy" (Rīga)
 par būvniecības ieceres
 dokumentācijas izstrādi,
 autoruzraudzību un būvdarbu
 veikšanu.

Projekta ietvaros plānotas vairākas aktivitātes:

- attīrīt un restaurēt vēsturiskās kāpnes;
- veikt bojāto un bīstamo koku ciršanu;
- nodrošināt arborista darbu koku vainagu kopšanā;
- attīrīt skatu uz ezeru un atjaunot zālienu;

- iestādīt jaunus kokus un krūmus;
- ieviest dīķa pārplūdes regulēšanas risinājumu;
- uzstādīt labiekārtojuma elementus – galdus, solus, atkritumu tvertnes, informācijas zīmes un standus, velostātīvus, elektrouzlādes punktu digitālo ierīču un mikromobilitātes līdzekļu uzlādei, laternas, kā arī bērnu rotaļu laukuma elementus.

Viena no svarīgākajām aktivitātēm ir Ezermalas takas izveidošana Luknas ezera piekrastē, tādējādi veicinot nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centru un to funkcionālo teritoriju pašvaldību iedzīvotāju un viesu vēlmi apmeklēt šo publisko ārtelpu rekreācijai un izzinai, jo šobrīd esošais Višķu tehnikuma multifunkcionālais

centrs aptver dažādu funkciju
apbūvi un labiekārtojumu, ietver
Višķu estrādi, Višķu stadionu,
labiekārtotu peldvietu ezera
krastā, laivu māju ar iespēju
iznomāt laivas, katamarānus,
pirts ēku un rotaļu laukumu, kā arī
plašu dabas un kultūrvēsturiskā
mantojuma klāstu.

Lai realizētu Luknas ezera piekrastes publiskās ārtelpas attīstību, izveidojot Ezermalas taku 7845 m² platībā, tika piesaistīti dažādi eksperti un dažādu sabiedrības grupu kopienu pārstāvji, lai, izmantojot Jauno Eiropas "Bauhaus" pieeju, kopīgi izstrādātu takas izveides stratēģiju, ņemot vērā gan ainavas, gan kultūrvēsturiskos, gad vietas identitātes aspektus. Plānotā takas infrastruktūras izveide tiek balstīta uz estētikas pamatprincipiem, jo izstrādē piedalījās gan vietējās sabiedrības pārstāvji (viedokļus

noteica anketēšanas rezultāts), gan arhitekti un ainavu arhitekti, vēsturnieki, tika analizēti dažādi pieejamie vēsturiskie materiāli, un takas infarstrukturā tiks veidota respektējot vietējo kultūras mantojumu, ainavisko vidi un saglabājot vietas identitāti, kas balstās daudzos kultūrvēsturiskos laika periodos.

Takas segumam tiks izmantoti
videi saudzīgi būvmateriāli:
koks, metāls, granīta šķembas,
vides apstākļos ilgtermiņā
noturīgi būvmateriāli, ar mērķi
nenodarīt būtisku kaitējumu
apkārtējai videi. Gājēju
ceļu segumā paredzēts
specializēts īpaši pielāgots
lietusūdeni drenējošs birstošs
seguma šķembu materiāls, lai
infrastruktūra būtu pielāgota
klimata pārmaiņu aspektiem.
Ezermalas taka tiks veidota
kā izziņojamā infrastruktūra ar
iekļautības pamatprincipu.

PROJEKTS

ievērošanu, jo taka nodrošinās
dažādu grupu intereses un
vajadzības.

Projekta īstenošanas termiņš - līdz 2026. gada 31. decembrim, būvdarbus tiek plānots uzsākt 2026. gada pavasarī. Projekta kopējās izmaksas sastāda EUR 391 214,86, t.sk. ERAF izmaksas EUR 332 532,63, pašvaldības līdzfinansējuma daļa EUR 58 682,23.

Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja pirmais vietnieks Jānis Proms: "Lielais paldies iedzīvotājiem un projektētājiem – bija produktīva, lietderīga sanāksme. Būvprojekta izstrādātāji ļoti labi sagatavojušies un detalizēti izklāstīja ieceres ideju, parādīja, kā tas viss izskatīsies "dzīvā". Viņi visu izpētīja līdz sīkumiem, piemēram, padomāja par to, kā krīt ēnas no kokiem, lai varētu iestādīt noteiktus augus un krūmus. Cilvēkiem tas viss interesē, jo Luknas ezera krasts ir iemīļota atpūtas vieta, kā arī populārs tūrisma objekts."

Augšdaugavas novada Centrālās pārvaldes Attīstības pārvaldes vadītāja Vita Rūtiņa uzsvēra, ka būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādes laikā plānots vēl organizēt kārtējas tikšanās ar iedzīvotājiem un dažādām iedzīvotāju grupām un apspriest projekta ieceri, lai noskaidrotu sabiedrības viedokli un vēlmes, rosinātu sabiedrību būt aktīviem un līdzdarboties visā projekta īstenošanas laikā.

Teksts: Jelena Ivancova

PROJEKTI

DVIETES PAGASTĀ
TAPIS ĪPAŠS TĒJAS
NAMIŅŠ – KOPRADES
UN SATIKŠANĀS
TELPA VISĀM
PAAUDZĒM

Dvietes pagastā šogad 10. jubilejas gadu atzīmē biedrība “Dvietes vīnogas”. 10 jubilejas gads biedrībai apritēja 2024. gadā 2. decembrī un tieši noslēdzot apaļās jubilejas gadu, “Dvietes vīnogas” izziņo priecīgu ziņu – Dvietes pagastā pie muižas ēkas ir tapis tējas namiņš – vieta, kur satikties gan vietējiem iedzīvotājiem, gan ciemiņiem.

Namiņā norisināsies dažādas darbnīcas, tiks plānoti jauni pagasta attīstības un kultūras pasākumi, analizēti sasniegtie mērķi un radītas jaunas idejas. Tā būs vieta, kur svinēt svētkus

un līksmi uzturēties ģimenes, draugu un domubiedru pulkā.

Biedrība “Dvietes vīnogas” realizējusi projektu “Tējas namiņš – koprades un satikšanās telpa visām paaudzēm” (Nr. 24-03-CL30-COLA19.2201-000002) “Partnerības “Kaimiņi”” izsludinātajā projektu konkursā “Atbalsts kopienu iniciatīvām viedo ciemu izveidei un darbībai”.

Dvietes pagasts jau kopš 2023. gada ir viens no 42 viedajiem* ciemiem visā Latvijā. Šis statuss mudina attīstīties un veikt arvien jaunus uzlabojumus pagastā, tāpēc tika nolemts izveidot īpašu satikšanās vietu.

Komisijai izvērtējot projektus pieteikumus, biedrība saņēma atbalstu projekta idejai un pie projekta tehniskās realizācijas tā ķērās klāt šī gada martā.

Projektu “Tējas namiņš

Tējas namiņš – koprades un satikšanās telpa visām paaudzēm
Projekta numurs: 24-03-CL30-COLA19.2201-000002

– koprades un satikšanās telpa visām paaudzēm” (Nr. 24-03-CL30-COLA19.2201-000002) finansiāli atbalstīja Augšdaugavas novada pārvalde un Lauku

atbalsta dienests caur biedrības “Partnerība “Kaimiņi”” izsludināto programmu ELFLA aktivitātē “Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas” jeb LEADER projekta.

Vairākparbiedrībasaktivitātēm iespējams uzzināt biedrības Facebook lapā www.facebook.com/Dvietesvinogas un mājaslapā: www.dvietesvinogas.lv. Ja interesentiem ir vēlme rīkot pasākumu tējas namiņā, informācijai: t. 26369215.

* Vieds ciems ir lauku kopiena, kas izmanto jaunus un inovatīvus risinājumus, lai veicinātu spēju pastāvēt, kas balstīta uz vietējām stiprām pusēm un iespējām.

Informāciju sagatavoja Biedrības “Dvietes vīnogas” pārstāve Gunta Kivliša

LATGALES
PLĀNOŠANAS REĢIONS
UN AUGŠDAUGAVAS
NOVADS ĪSTENO
LIELFORMĀTA
MURĀLI UZ LĀČU
PAMATSKOLAS ĒKAS

Latgales plānošanas reģions (LPR) sadarbībā ar Augšdaugavas novada pašvaldību ir realizējis lielformāta sienas zīmējumu uz Lāču pamatskolas ēkas Muzeja ielā 2, Locikos, Naujenes pagastā. Murālis tapis kā remigrācijas idejas vizuāls simbols, stiprinot piederību Latgalei un izceļot atgriešanās stāstos mītošo spēku un viedumu.

Pūce šajā murālī izvēlēta kā gudrības, vieduma simbols — tāds ceļvedis, kas prot redzēt vairāk par citiem. Pūce ir putns, kas redz tumsā, un tās spēja saskatīt vērtīgāko tur, kur citi redz tikai ēnas, saskan ar remigrācijas ideju: atgriezties mājās reizēm

nozīmē ieraudzīt no jauna to, kas vienmēr bijis tepat, tikai agrāk nav bijis pamanāms.

Ar saviem plašajiem, krāsainajiem spārniem pūce aicina pacelties zinību spārnos, smelties jaunu spēku un drosmi. Tā atgādina, ka Latgale nav tikai vieta kartē — tās ir saknes, kas tur, un gaisma, kas pavada ceļā uz mājām. Putns, kas atver spārnus virs skolas, simbolizē to, ka zināšanas un izglītība ir spārni, kas nes nākotnē.

Pūce ir arī pārmaiņu un atgriešanās vēstnese — tā pārved sev līdzi pieredzi, pasaules krāsas, bet nolaižas tieši tur, kur sirds jūtas piederīga. Tieši tāpat arī remigranti atgriežas ar bagātu pieredzi, jaunām prasmēm un redzējumu, kas kļūst par dārgumu gan viņu pašu ikdienai, gan Latgalei.

Uz skolas sienas pūce kļūst par tiltu starp pagātni un nākotni, starp mājām un pasauli, starp to, kas redzams, un to, ko katrs

atklāj sevī. Tā ir vēsts bērniem, ģimenēm un remigrantiem: zināšanas ir gaisma, kas vienmēr palīdz atrast ceļu atpakaļ — uz sevi, uz savām saknēm, uz Latgali.

Murāli izstrādāja un uzgleznoja street art mākslinieki Edgars Losinskis un Edgars Ļuļs (biedrība “TempART”) grafiti tehnikā. Krāsainā, plašu spārnu pūce rotā ēkas fasādi,

personālam par praktisko atbalstu un atsaucību projekta laikā. Īpaša pateicība arī Lāču pamatskolas direktoram un kolektīvam par pretimnākšanu un vēlmi skolas vidi padarīt vēl iedvesmojošāku tās audzēkņiem.

Projekta mērķis ir veidot redzamu, emocionāli atsaucīgu vēstījumu par Latgales atvērtību, zināšanām un atgriešanās spēku, iedrošinot gan remigrantus, gan nākamās paaudzes.

Murālis tapis Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas prioritārā pasākuma “Diasporas likuma normu īstenošana (Atbalsta pasākums remigrācijas veicināšanai – Reģionālais remigrācijas koordinators)” ietvaros.

Ruta Priede
Latgales Plānošanas Reģiona Remigrācijas koordinatore
Latgalē

SABIEDRISKĀ APSPRIEŠANA

PAZIŅOJUMS PAR DERĪGO IZRAKTEŅU (SMILTS UN SMILTS-GRANTS) IEGUVES PERSPEKTĪVAJĀS ATRADNĒS “ELERNE” IECIRKŅĪ
“STIEBRIŅI 1”, “STIEBRIŅI 2” UN “STIEBRIŅI 3” TABORES PAGASTS, AUGŠDAUGAVAS NOVADS, IETEKMES UZ VIDĪ
NOVĒRTĒJUMA SĀKOTNĒJO SABIEDRISKO APSPRIEŠANU

Paredzētās darbības nosaukums: Perspektīvā smilts-grants un smilts atradne “Elerne” iecirkņi “Stiebrīņi 1”, “Stiebrīņi 2” un “Stiebrīņi 3”. Ierosinātais: Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “OŠUKALNS”, reģistrācijas Nr. 45403003353; juridiskā adrese: Bebru iela 104A 3, Jēkabpils, Jēkabpils novads, Latvija, LV-5201

darbības vieta: nekustamais īpašums “Stiebrīņi” (kadastra Nr. 4492 001 0057) zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 4492 001 0057, 4492 001 0069 un 4492 001 0082, Tabores pagasts, Augšdaugavas novads

Lēmums par nepieciešamību veikt paredzētās darbības IVN: reģistrācijas Nr. 10.5/41/2025
Datums: 25.08.2025

Paredzētās darbības apraksts: Paredzētā darbība ietver ieguves vietas sagatavošanu, derīgo izrakteņu ieguvī, derīgo izrakteņu pārstrādi, izstrādāto ieguves laukumu rekultivāciju. Karjera sagatavošanas darbus un derīgo izrakteņu ieguvī plānots veikt, izmantojot specializētu tehniku. Ieguves apjoms un intensitāte būs atkarīga no materiāla pieprasījuma reģionā, bet vidēji

gadā plānots iegūt līdz 100 tūkst. m³ derīgo izrakteņu.

Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā sabiedrība tiek informēta par paredzēto darbību. Paredzētās darbības novērtējums, piemēram, ietekme uz dabas vērtībām, ietekme uz ainavu, prognozētās trokšņa līmeņa izmaiņas u.c., tiks sagatavots pēc sākotnējās sabiedriskās apspriešanas saskaņā ar Enerģētikas un vides aģentūras izsniegto programmu. Pēc novērtējuma sagatavošanas tiks organizēta vēl viena sabiedriskā apspriešana, kuras laikā sabiedrība tiks iepazīstināta ar novērtējuma rezultātiem.

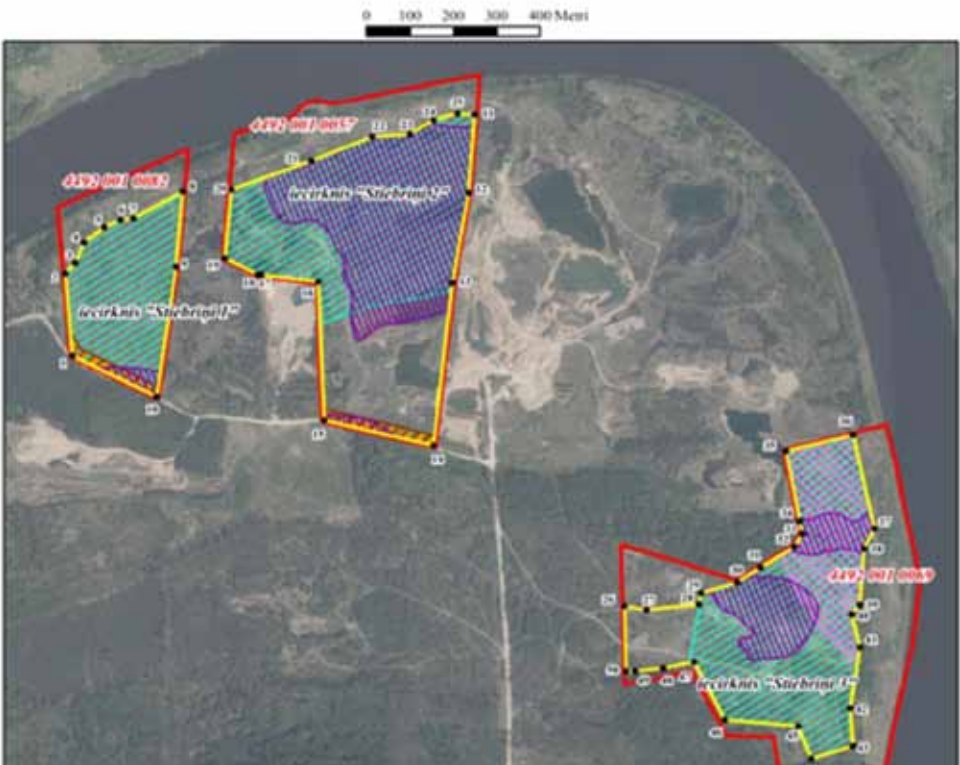
Sākotnējā sabiedriskā apspriešana notiek no 2025. gada 19. novembra līdz 2025. gada 30. novembrim, savukārt klātienēs sanāksme notiks 2025. gada 10. decembrī plkst. 14.00 Oktobra ielā 2a, Taborē, Tabores pagastā, Augšdaugavas novadā. Sanāksmei varēs arī pieslēgties tiešsaistē.

Sabiedrība var iegūt informāciju par paredzēto darbību un iepazīties ar sagatavotajiem materiāliem darba laikā Oktobra ielā 2a, Taborē un tīmekļa vietnē www.augšdaugavasnovads.lv un SIA

“MDPG” tīmekļa vietnē mdpg.lv. Rakstiskus priekšlikumus par paredzēto darbību var iesniegt Enerģētikas un vides aģentūrā (adrese: Rūpniecības

ielā 23, Rīga, LV-1045, tālrunis: 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv) līdz 2025. gada 30. novembrim.

Smilts-grants un smilts atradnes “Elerne” iecirkņa “Stiebrīņi 1”, iecirkņa “Stiebrīņi 2” un iecirkņa “Stiebrīņi 3” izvietojuma plāns

JAUNATNE

NĪCGALES JAUNIEŠIEM JAUNAS TELPAS

13. novembrī Nīcgales pagastā svinīgi vēra durvis jaunās Nīcgales jauniešu centra telpas!

Šis ir nozīmīgs notikums pagastam, jauniešiem un visai kopienai, jo vieta, kur satikties, radīt un darboties, nu ieguvusi jaunu elpu un mūsdienīgu veidolu.

Svinīgajā brīdī tika pārgriezta atklāšanas lente, un viesi pirmo reizi ielūkojās jaunajās telpās. Ikvienam pasākuma viesim bija iespēja atstāt savu novēlējumu, zīmējumu vai parakstu uz īpašas kanvas, kas turpmāk kļūs par skaistu un simbolisku telpu rotu — kopradītu piemiņu no atklāšanas dienas.

Vēlamies teikt milzīgu paldies: Augšdaugavas novada pašvaldības Izglītības pārvaldes Jaunatnes nodaļas vadītājai Olesjai Nikitinai – par aktīvu iesaisti jauniešu darba attīstībā Nīcgālē, par idejām telpu iekārtošanā, par iedrošinājumu un nepārtrauktu atbalstu jauniešu iniciatīvām. Kalupes apvienības pārvaldes vadītājai Inārai Ūbelei – par atbalstu visā norises gaitā, uzticību idejai un rūpēm, lai jauniešu centra telpas tiktu īstenotas kā kvalitatīvs un ilgtspējīgs risinājums. Kalupes apvienības pārvaldes Komunālajam dienestam – liels paldies par ieguldīto darbu remontā, telpu pielāgošanā, sakārtošanā un tehniskajos

darbos.

Nīcgales jauniešu centru ieradās sveikt arī Nīcgales PII “Sprīdītis” vadītāja Ingrīda Mickēviča. Apsveikumā minot - ir ļoti liels prieks, ka jaunie kaimiņi tagad ir jauniešu centrs. Vakara gaitā jaunieši izspēlēja

vairākas spēles, pavadīja laiku sarunās, dalījās iespaidos un vienkārši baudīja jaunās telpas un kopā būšanas prieku.

Lai jaunajam jauniešu centram daudz radošu ideju, notikumu, projektu un jaunu draudzību!

LĪKSNAS KOPRADES NAMS SVINĒJA SĀLSMAIZES SVĒTKUS

1. novembrī durvis vēra Līksnas koprades nams, kas izveidots bijušās Līksnas pamatskolas ēkā. Svinot Sālsmaizes svētkus, biedrība “Mūsu Līksnai” uzņēma viesus un stāstīja Līksnas kopienas fantastisko stāstu par sadarbību, atdzīvinot kādreizējās Līksnas pamatskolas ēku un izveidojot to par pulcēšanās vietu vietējiem iedzīvotājiem.

Līksnas pamatskola slēgta pirms 15 gadiem, ilgu laiku skolas ēka stāvēja tukša. Pateicoties biedrībai “Mūsu Līksnai” un aktīvajai vietējai kopienai, skolas ēka pamazām atdzimst. Kopš šī gada pavasara skolā notikušas jau vairākas uzkopšanas talkas un pamazām tā top par daudzfunkcionālu centru, kur mājvietu radīs visas 12 pagasta biedrības.

“Mēs skolā tā aktīvi saimniekojam pusgadu. Un

pa šo laiku esam satīrījuši, sakopuši skolu, daudzās vietās esam nomainījuši grīdas segumu, iekārtojuši jau telpas ar mēbelēm un principā esam šeit ieguvuši tādu mājības sajūtu. Ir tiešām sajūta, ka te ir mūsu kopienas māja,” saka biedrības “Mūsu Līksnai” valdes priekšsēdētāja Ieva Kudiņa.

Skolas ēkā darbojas vecās maikas krāsniņas, ir ievilkts ūdensvads un veikti daudzi citi darbi, lai te var notikt visdažādākie pasākumi.

Vietējās biedrības jau aktīvi izmanto skolas telpas. Gan ideju, gan darāmo darbu te vēl daudz, piemēram, jānomaina logi un durvis, lai telpās nesvilpo caurvējš. Biedrība raksta projektus, bet daudzus darbus veic pašu spēkiem.

“Mēs esam uzrakstījuši pirmo LEADER projektu, kur mums ir piešķirti līdzekļi logu nomainībai, un pašreiz šis ir realizācijas procesā. Un top vēl viens projekts, kas ir izstrādes procesā, un ir arī dažādi

mazie projektiņi, kuros mēs iesaistāmies,” saka Ieva Kudiņa.

Pusgada laikā pamestā skolas ēka atkal ir atdzīvojusies un tajā atgriezusies dzīvība. Vietējie kopienas ļaudis aktīvi piedalās dažādu ideju īstenošanā, tostarp sarīkoja paši sev svētkus, aicinot viesos pārstāvjus no Augšdaugavas novada pašvaldības un citu kopienu biedrības, tuvus un tālus draugus, biedrība “Mūsu Līksnai” dalījās pieredzē, radīja paveikto kopienas namā un stāstīja savu unikālo stāstu.

“Tā ir tāda nozīmīga diena mums pašiem kā kopienai, gan arī šai ēkai. Un šī ir tāda iespēja kopienām satikties, tīkloties, apmainīties ar idejām un iedvesmot vienam otru. Un mēs arī redzam, ka ir ļoti liela interese par mūsu ēku, tāpēc saprotam, ka viss, ko mēs darām, nav veltīgi. Varbūt tas ir tāpēc, ka mēs esam komanda. Un kad strādā komandā, ir daudz dažādu ideju, dažādu virzienu un līdz ar to šis nams top interesantāks un kvalitatīvāks.”

Pasākums notika sadarbībā ar biedrību “Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs” projekta “Par aktīviem kopienu līderiem Latgales reģionā!” ietvaros.

PROJEKTS

NOVADS IENĀK PILSĒTĀ

No 13. līdz 16. novembrim Daugavpilī notika pasākums-izstāde “Novads pilsētā!”, uz kuru tika aicināts ikviens interents.

18. Novembra ielas 98 ēkas telpās Augšdaugavas novada un Latgales reģiona mājrāžotāji, zemnieki, piemājas saimnieki, amatnieki un citi ražotāji demonstrēja savu visdažādāko produkciju: pašdarināto sieru, maizes izstrādājumus, medu, adītas un tamborētas lietas, svaigus un konservētus dārzeņus, dāvanas un daudz ko citu.

Apmeklētājiem bija iespēja izvēlēties produktu un degustēt to, iegādājoties ieejas biļeti 5 eiro vērtībā. Jau pirmajās izstādes darba laika minūtēs pasākumu apmeklēja pirmie viesi – cilvēki interesējās

par medu, sieru un kartupeļiem, jo šogad zemniekiem bija sliktas ražas gads un ierastos produktus nopirkt ir grūti. Daudzi noskatīja dāvanas Ziemassvētkiem un Jaunajam gadam.

Pasākumu rīko biedrība “Slinkotājs”, atbalsta Augšdaugavas novada pašvaldība. Biedrības pārstāve,

izstādes organizatore Irēna Timšāne pastāstīja, ka pasākumam pieteicās vairāki uzņēmēji, un viņu varēja būt vēl vairāk, bet tās ir smagā gada sekas. Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Vitālijs Aizbalts sveica visus Valsts svētkos un pateicās par piedalīšanos, neskatoties uz apstākļiem. Viņš

uzsvēra, ka tas ir pirmais tāda veida pasākums un ir plāni to turpināt nākotnē. “Paldies par to, ko jūs darāt ikdienā, mums ir tik daudz talantīgu, uzņēmīgo cilvēku, ar ko mūsu novads var lepoties.”

Apmeklētājiem bija arī iespēja noskatīties videoprezentācijas par Augšdaugavas novadu, tā ļaudīm, nevalstiskām

organizācijām, uzņēmējiem un uzzināt par tūrisma iespējām novadā.

Izstādes darba laiks decembrī:
11. decembris: 12.00 – 18.00
12., 13. decembris: 10.00 – 18.00
14. decembris: 10.00 – 15.00

UZŅĒMĒJDARBĪBA

■ UZŅĒMĒJDARBĪBA

“DĪVAINO LIETU MEISTARS” VARIS VILCĀNS

Vaboles pagasta koktēlnieks un metālkalējs Varis Vilcāns sevi dēvē par “dīvaino lietu meistaru”. Viņš darina gan praktiskas, gan dekoratīvas lietas no koka, metāla un citiem materiāliem – no smalkiem kokgriezumiem un kalumiem līdz pat funkcionāliem priekšmetiem un unikāliem mākslas darbiem.

Pēc Višķu sovhoztehnikuma absolvēšanas, 1993. gadā, savā vecvecāku īpašumā Varis Vilcāns izveidoja zemnieku saimniecību “Kļavas”. Līdztekus lauksaimnieciskajai ražošanai, viņš atradis un attīstījis sirdslietu – amatniecību, kurā iesaistījis arī visu ģimeni – sievu Agru un bērnus Martu un Mārci.

No lauksaimnieka par amatnieku

“Agrāk biju diezgan liels lauksaimnieks, apsaimniekoju ap 50 ha zemes, bet man radās vaļasprieks - kokapstrāde, sāku kaut ko taisīt, radās pasūtījumi, bet laika nebija, vajadzēja kult labību, vākt kartupeļus, kaut ko stādīt, biju konvencionālais zemnieks, vajadzēja visu ko miglot. Saprātu, ka, sašaurinot vienu jomu, varu paplašināt otru. Uzcēlu darbnīcu, sāku sastādīt tāmes, strādāt ar dažādām organizācijām. Tā kļuva par amatnieku. Tagad esmu neliels bioloģiskais lauksaimnieks, apstrādāju tikai 12 ha zemes, pārējo iznomāju. Audzēju dārzeņus, augļus, ogas, man ir krūmmelleņu plantācija. Pats potēju ābeles, bumbierus, persikus un aprikozes, kaut vai sevis apliecināšanai,” stāsta Varis. No vecākiem mantojumā palicis arī liels narcišu lauks, kas agrāk bijis ģimenes bizness. Arī tagad ik pavasari tas saplaukst ziedos, kas lielākoties tiek notirgotas pārpircējiem.

Arī Vara sieva Agra, kura ikdienā strādā par medmāsu Vaboles pamatskolā, ir īsts dabas cilvēks – viņa audzē krāšņus ziedus, kopj ūdensrozes saimniecības dīķī un uztur īsto ābolu pagrabu. Viņa vada arī ziepju veidošanas darbnīcas, kurās viesi var izgatavot savu unikālo ziepju dizainu, izmantojot dabiskas sastāvdaļas.

Varis Vilcāns māca Vaboles pamatskolas audzēkņiem dizainu un tehnoloģiju priekšmetu, taču stundas saliktas tā, lai viss mācību process notiktu tikai pavasarī, tāpēc pārējo laiku Varis veltī amatniecībai.

Pasūtījumi ir visdažādākie, gan no pašvaldībām, gan privātām māsaimniecībām, arī no ārzemēm, turklāt klienti viņu atrod paši. Vara darinājumi ir aizceļojuši uz Austriju, Vāciju, Itāliju, Zviedriju un Somiju. Komunikācija ar ārvalstu klientiem parasti sākas WhatsApp vietnē, kur saņem no ārzemēm ziņas. Taču ne visiem varot uzticēties, tam par piemēru kāds iesākts liela izmēra objekts, kas tā arī stāv šķūnī, jo klients no Itālijas pēkšņi pazudis.

Savu darbu skaitu Varis mēra simtos. Ir bijuši arī neparasti pasūtījumi, piemēram, divmetrīgi lāči Žīguru parkam vai ratu riteņi kādai kvesta spēlei un lielgabala lafete. Esot gadījies pārliecināt klientu, ka jātaisa citādāk, jo rezultāts nebūs labs, tad Varis piedāvā citus risinājumus.

Pašam patīk daudzveidība. “Ja pasūta biti, ir ok, bet ja pasūta 20 bites, tad līdz trešajai strādā ar sirdi, bet tālāk ir rutīna. Man nepatīk vienmuļš darbs. Man ir grūti koncentrēties uz kaut ko vienu, apnīk, sāku darīt ko citu,” saka meistars.

Ikviena darbs esot izaicinājums, jo tie nav

ikdienišķi, piemēram, ratu riteņi, kuriem jāizdomā gatavošanas tehnoloģija. “Agrāk krusttēvs bija meistars, kala, virpoja, viņš būtu varējis dot padomu, bet nu vairs nav. Vai jūs zināt, kā, piemēram, uzvilkt ratu ritenim dzelzs stīpu? Tai jābūt par 2 cm īsākai nekā rata apkārtmērs. Uzskur lielu ugunskuru, izkarsē stīpu, uzliek uz riteņa un aplej ar aukstu ūdeni,” pieredzē dalās Varis.

Šogad sadarbībā ar biedrību “Mana Vabole” Varis ir izgatavojis neparastus puķu podus ar bizbizmārites tēlu un latvju zīmēm, kas tagad lieliski papildina Vaboles muižas parku. Īpašu vietu viņa dailradē ieņem paša gatavoti loki un arbaleti. Tie top uz pasūtījumu. “Sākās viss ar laminētajiem lokiem, bet tiem nevar dot lielu garantiju, tāpēc sāku taisīt kompozītlokus,” stāsta Varis un nodemonstrē loka šaušanas meistarību.

Varis prot uzmeistarot arī dažādas rotas no koka, kaula vai ragiem, ko uziet mežā vai dabū no lopkopjiem. Dažādas interesantas lietas top no mežā nejausi uzietiem dabas veidojumiem. Varis mežā ievāc arī čagu, ko izkaltē, sasmalcina un piedāvā iegādāties. “Čaga ir viena no nedaudzajām

sēnēm, kas izgājusi visus klīniskos pētījumus imunitātes uzlabošanā un onkoloģijas apkarošanā. Somijā un Igaunijā pat ir veselās audzes,” stāsta amatnieks.

Īpaši ir viņa darinātie mūzikas instrumenti vargāni, kurus arī pats bieži uzspēlē. Gadā viņš izgatavo uz pasūtījumu vismaz 30-40 vargānus. “Man patīk izaicinājumi. Ja kāds prot, kāpēc es nevaru? Neesmu tāda līmeņa meistars, lai uztaisītu konkrētu noti, piemēram, noti G, nezinu, kas tā tāda. Bet, ja vajag tīru toni, augstāku vai zemāku, to gan var pieregulēt.”

Pašam sava “Alpu” drava

Visas zināšanas Varis apguvis pašmācības ceļā. Viņa vectēvs Francis Vaivods bijis namdaris, visā apkārtnē atrodas viņa celtās mājas. “Viņš varēja pats izdomāt, kā uzmeistarot loga rāmi vai apkalt pašu nepaklausīgāko zirgu,” saka amatnieks. Savulaik Vara vectēvs bijis arī profesionāls biškapis, no viņa, vēl zēns būdams, Varis iemācījies biškopības pamatus. “Es vienmēr zināju, kas ir bites, bišu mātes, perī, jo vectēvs visu laiku par to runāja.” Saimniecībā “Kļavas” ir sava drava ar vismaz 50 saimēm. Varis sevi sauc par bišturi, jo biškopība

Vaboles pagasta zemnieku saimniecības „Kļavas” īpašnieks saņēma balvu pašvaldības konkursa “Saimnieks 2025” nominācijā “Gada amatnieks”

Teksts, foto: Inese Minova

KOKA PIRTIS NO AUGŠDAUGAVAS NOVADA IR PIEPRASĪTAS VISĀ LATVIJĀ

Uzņēmējs Andrejs Pljaska no Augšdaugavas novada Dmenes pagasta pirms pāris gadiem zaudēja visu savu biznesu – ugunsgrēkā nodega telpas, iekārtas un produkcija. Bet viņš nepadevās un sāka visu no jauna. Andreja kompānijas SIA “DEMwood” koka konstrukcijas un izstrādājumi ir pieprasīti Latvijā, Lietuvā, Vācijā un citās valstīs.

SIA “DEMwood” teritorijā joprojām var redzēt apdegušo balķu kaudzes un citas atliekas, kas atgādina par notikušo nelaimi. Andrejs atminas, ka todien bija pilsētā, kad viņam piezvanīja un pateica, ka deg visa 1800 kvadrātmetrus plašā ražošanas teritorija. Ugunsgrēks bija izcēlies vienā acumirkli, jo tur bija daudz gatavas koka produkcijas un sagataves, izejvielas krājumi, nodega arī darbagaldi un iekārtas. “Es atceros, ka dzirdēju ugunsdzēsības mašīnu sirēnas – glābēji brauca no pilsētas, notikuma vietā bija sabraukusi virkne mašīnu. Bet viss nodega, jo bija sauss laiks un caurvējš. Visu pazaudējām, kas bija iestrādāts 15 gados.”

Andrejs saka, ka viņam nebija laika apjukt un padoties panikai. Daži paziņas ieteica viņam izbeigt nodarboties ar būvniecību un pārslēgties uz ko citu, bet viņš to kategoriski atmēta. Viņa bizness ir dzīves neatņemama daļa, mantota no tēva. “Es padomāju - paldies Dievam, tur neviena nebija, cilvēki negāja bojā. Ir dzīvē daudz vairāk šausminošu lietu. Piemēram, ja man pēkšņi ārsts pateiktu par nāvējošu slimību? Tā kā es nepadevos, viss tikai turpinās uz labu.”

Pēc ugunsgrēka Andrejs gadu veltīja atjaunošanas darbiem teritorijā un ražošanas ceļā. SIA “DEMwood” ražošanu viņš atvēra sava tēva bijušā gatera teritorijā netālu no Dmenes ciema. Uzņēmējs saka, ka esot laimīgs strādāt savā dzimtajā pagastā, kur dzimuši uz strādājuši arī viņa vecāki un vecvecāki.

Kad 90. gadu sākumā tēvs atvēra gateri, dēls visu laiku rosījās blakus, vēroja viņa darbu ar koku, mācījās pats kaut ko darīt. Pēc skolas gaitām Andrejs, kā daudzi citi vienaudži, aizbrauca meklēt laimi uz Lielbritāniju, bet dzimtene pasauca atpakaļ. Kaut kur Polijā viņš pamanīja skaistus koka izstrādājumus – dekoratīvas dzirnaviņas, ķerras un citus dārza dekorus, un, atgriežoties mājās, pat mēģināja

tos izgatavot. “Kad es uztaisīju pirmās dzirnaviņas, sieva ieteica man aiziet uz tirgu un mēģināt pārdot savu produkciju. Un man sanāca – cilvēki aktīvi visu izpirka. Mani tas iedvesmoja, es sapratu, ka tādi izstrādājumi ir pieprasīti.” Daudzus savas profesijas sīkumus un nianšes viņš apguva pašmācības ceļā, klausoties kursus internetā.

Pašlaik SIA “DEMwood” galvenā produkcija ir karkasu pirtis. Šīs konstrukcijas skandināvu stilā ir ļoti siltas un izturīgas, tās tiek būvētas no Latvijas koksnes. Andrejs patstāvīgi izdomā konstrukcijas pirtīm, pēc tam darbu turpina profesionāls projektētājs, un var ķerties pie darba. Andrejs smejas: “Ja nedzert kafiju trīs reizes dienā, tad es varu samontēt vienu pirti sešu

dienu laikā. Bet es fokusējos nevis uz daudzumu, bet kvalitāti.” Uzņēmums ražo divu veidu pirtis – tradicionālās un panorāmas. Panorāmas pirtis ar lieliem logiem arī ir pieprasīts produkts, tās iepērk viesu mājas, privātmāju īpašnieki, kur ir vieta vientuļīgai un privātai atpūtai, piemēram, pie ūdenstilpnes.

Visvairāk pasūtītāju uzņēmumam ir no Rīgas un Pierīgas, arī Latgales klienti ir aktīvi, produkcija dodas uz Lietuvu un Vāciju. Pārsvārā nostrādā “sarafāna radio”, priecīgi klienti nodod informāciju viens otram. SIA “DEMwood” izgatavo arī lapenes, kublus, soliņus, akas, dārza dekorus, bērnu laukumus un daudz ko citu.

Andreja darba kabinetā uz plaukta ir daudz apbalvojumu

esot vairāk vaļasprieks nevis pamatnodarbe. “Vēl pirms 6 gadiem es paniski baidījos no bitēm, bet tad notvēru pirmo spietu un tā radās spietu ķeršanas sports. Katru gadu noķeru vismaz 30 spietus. Ja tie ir mazi spieti, uz rudens pusi, tos apvienoju. Pārāk uz to neiespringstu.” Varis patur tikai mierīgās bites, niknās aiznes un izber mežā, jo ar tām nav iespējams sadzīvot. Viņa dravā pārsvārā ir paša darinātie tā saucamie Alpu stropi, kas atšķiras no ierastajiem stropiem pēc izmēriem un uzbūves. Arī rāmīšus Varis meistaro pats, jo tādus nekur nevar nopirkt gatavus. Visas biškopības zināšanas Varis smeļas internetā, saziņā ar Ukrainas biškopjiem, kas dāsni dalās ar padomiem. Ja citiem biškopjiem šogad dravas ir pustukšas, Varis par medus trūkumu nesūdzas, bites esot kārtīgi pastrādājušas un medum ir labs noiets.

Gan medu, gan savus darbus un saimniecībā izaudzēto ražu Varis pārdod zemnieku vakara tirdziņos, dodas uz Rīgas ielas tirdziņiem, daudzi kundes brauc pa tiešo uz saimniecību. Tepat var atbraukt arī nomakšķērēt kādu karpu viņa dīķī.

Sadarbībā ar Skrindu dzimtas muzeju Varis piedalās tūrisma maršrutā “Pie seno amatu meistariem”, uzņem apmeklētājus, demonstrē amatnieka darbu, bet vasarā labprāt piedalās skolēnu nodarbinātības programmā un piedāvā vasaras darbu skolas jauniešiem.

Vaboles pagasta zemnieku saimniecības „Kļavas” īpašnieks saņēma balvu pašvaldības konkursa “Saimnieks 2025” nominācijā “Gada amatnieks”

Teksts, foto: Inese Minova

un pateicības rakstu no Augšdaugavas novada pašvaldības un Dmenes pagasta. Andrejs cenšas palīdzēt novada un pagasta mēroga pasākumu organizēšanā, it īpaši jauniešiem, vai publiskās infrastruktūras sakārtošanā. Andreja uzņēmums, piemēram, izgatavoja ģērbtuves, soliņus un citas koka konstrukcijas peldvietām Dmenes pagastā. Biedē tikai tas, ka ne visi atpūtnieki novērtē citu cilvēku darbu – bieži vien pludmales apmeklē arī vandāļi, un nākas remontēt vai vispār demontēt konstrukcijas, kuras bija paredzētas visiem.

Ar savām rokām Andrejs uzbūvēja Pljaskas ģimenes viesu kompleksu “Brīgenes māja”, bet tagad viņš būvē māju savai ģimenei. Viņš sevi sauc par darbaholiķi, tāds bija arī viņa tēvs un vectēvs. Nākamgad Andrejs plāno paplašināt ražošanu un sākt savas jaunās biznesa idejas realizāciju – būvēt moduļa vasara mājiņas. Šim nolūkam viņš piesaistīs arī jaunus darbiniekus no vietējo iedzīvotāju vidus.

SIA “DEMwood” saņēma pateicības rakstu pašvaldības konkursa “Saimnieks 2025” nominācijā “Gada ražotājs”

Teksts, foto: Jelena Ivancova

ZEMNIEKU SAIMNIECĪBA “ZAĻUMI” KRĪZES SITUĀCIJAS PĀRVĒRŠ IESPĒJĀS

Zemnieku saimniecība “Zaļumi”, kas atrodas Šēderes pagastā, ir neliels, bet darbīgs uzņēmums, kura saimnieks Pēteris Slavinskis jau vairāk nekā divas desmitgades strādā mežsaimniecības nozarē. Viņa saimniecības ikdiena saistīta ar mežu zāģēšanu, kokmateriālu sagatavošanu un to tālāku realizāciju. Taču zemnieku saimniecība “Zaļumi” nav tikai par kokiem un dēļiem – tā ir arī par radošumu, pielāgošanos un ģimenes spēku.

“Nodarbojamies ar pamatražošanu – ir mežizstrāde un pārstrāde, tas ir,

zāgmateriālu ražošana gan uz eksportu, gan vietējam tirgum,” stāsta Pēteris Slavinskis. Krīzes laikā, kad eksports apstājās un cenas kritās, saimniecība meklēja alternatīvas, kā realizēt materiākus. “Tas ir tāds palīgdarbs, ko izmantojam.

Faktiski sanāk izmantot krīzes laikā, kad uz eksportu nekas negāja, cenas bija maziņas. Lai neizjuku pavisam, sākām taisīt šūpoles, puķu dobes, visu pārējo – gan pirtis, gan soliņus, ko tikai varējām iedomāties.” Viens no pēdējiem darbiem,

ko Pētera Slavinska saimniecība īstenoja, ir estrādes būvniecība Šēderē. “Estrāde ir pēdējais paveiktais darbs – pirms diviem, trim mēnešiem apmēram uzcelta. Biedrība “Šēderes nākotne” uzrakstīja projektu un ieguva atbalstu, es biju tas, kurš realizēja šo projektu ar saviem vīriem.”

Pētera darbs redzams ne tikai Šēderē, bet arī plašākā apkārtnē. “Pamatā Šēderē lielākoties ir redzams vai nu mans materiāls, vai manu puišu darbs. Teiksim tā, pat ne tikai Šēderē, man liekas, llūkstes bijušajā novadā pamatā ir visur kaut kas izdarīts. Mēs izgājām no situācijas, kad kaut ko jādara. Varējām sēdēt mājās mierīgi, bet mēs visu laiku izmantojam krīzes situācijas. Tagad strādājam pēc pieprasījuma. Ir pieprasījums – taisām, nav pieprasījuma –

netaisām.” Saimniecībā strādā neliels kolektīvs – seši cilvēki, taču galvenais balsts ir Pētera sieva Marija Slavinska. “Saimniecībā strādā ļoti maz cilvēku, tagad ar strādniekiem ir ļoti grūti. Faktiski man ir četri darbinieki un uz līguma vēl divi mežcirtēji. Galvenais strādnieks ir mana sieviņa – faktiski, ja kaut kādi sasniegumi ir bijuši, tad no tiem 50% atdodas manai sieviņai, jo bez viņas es nebūtu nekas!”

Zemnieku saimniecība “Zaļumi” saņēma balvu pašvaldības konkursa “Saimnieks 2025” nominācijā “Gada pakalpojumu sniedzējs”.

Teksts, foto: Māra Multiņa

ĢIMENES BIZNESS ATTĪSTĀS LAUKU TERITORIJĀ

Jaunā Gulbinsku ģimene no Laucesas pagasta Mirnijas ciema lauž stereotipus par to, ka mazā lauku teritorijā nav dzīvības un nav attīstības. Šī gada martā viņi atvēra Mirnijā savu autoservisu “Marlimotors” un jau ieguva daudzu klientu atziņību. Jurgitas un Patrika Gulbinsku stāsts ir īpašs ar to, ka viņi pirmo reizi satikās tieši autoservisā. Kad notika liktenīga tikšanās, Patriks strādāja Daugavpilī. Jurgita atveda savu mašīnu uz remontu un viņu novirzīja pie Patrika. “Mūs iepazīstināja Audi turbīnai!” smejas viņi šodien. Patriks nāk no Polijas, kādu laiku viņš dzīvoja Lielbritānijā, pēc tam atbrauca strādāt un dzīvot uz Latgali. Viņš ir profesionāls automehāniķis un spēj “izārstēt” jebkuru automobiļa kaiti.

Jaunā ģimene pārcēlās dzīvot uz Mirniju. Patrikam zvanīja vecie klienti ar lūgumu saremontēt mašīnu, bet viņš toreiz strādāja citā vietā. Jurgitai jau bija radusies ideja par savu biznesu, tieši par autoservisu, bet Patriks sākumā bija skeptiski noskaņots - viņš bija pārliecināts, ka neviens uz lauku teritoriju remontēt mašīnu nebrauks. Jurgita sāka meklēt informāciju par finanšu iespējām, par atbalstu uzņēmējdarbības

projektam, apmeklēja seminārus un konsultējās ar speciālistiem. Un beidzot atrada iespēju piedalīties programmas LEADER projektā, kur ar Eiropas Savienības Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstu var īstenot savas idejas tieši laukos. Izejot visas pārbaudes un izpildot konkursa nosacījumus, ģimene tika pie nepieciešamā finansējuma. Oficiāls nosaukums: projekts “Autoservisa izveide Mirnija ciemā” tika īstenots Eiropas Savienības Eiropas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023. – 2027.gadam intervences LA19 “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” aktivitātē

“Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” ietvaros.

“Mēs gribējām attīstīties tieši laukos, tur, kur mēs dzīvojām. Ar savu piemēru arī gribam iedrošināt citus – ka laukos arī var būt darba vietas, kvalitatīvi pakalpojumi un attīstība,” saka Jurgita. Autoservisa nosaukums “Marlimotors” tapis, apvienojot Jurgitas un Patrika dēlu vārdus – Marks un Liams, tādā veidā simbolizējot, ka projekts ir ne vien bizness, bet arī liela daļa no ģimenes.

Autoservisa telpas tika uzbūvētas no nulles un aprīkotas ar nepieciešamajām iekārtām: auto pacelāju, riepu montāžas un balansēšanas iekārtu, bremžu pārbaudes iekārtu, agrotehnikas un kravas automašīnu riepu

montāžas iekārtu, hidraulisko presi, kompresoru. Par saviem līdzekļiem tika iegādāti instrumenti un pārējais nepieciešamais. Savu darbību autoserviss sāka šī gada martā. Par uzņēmuma “vizītkarti” kļuva automašīna “Žiguli” – vecais, bet drošais spēkrats, kuru Patriks izglāba no nodošanas metāllūžņos, restaurēja un tagad vizina bērnus.

Patriks stāsta, ka šeit pieejams aprīkojums, kas atrodams tikai dažos autoservisos pat Daugavpilī, piemēram, bremžu pārbaudes stends. Serviss piedāvā arī agrotehnikas riepu montāžu – šis pakalpojums reģionam ir ļoti aktuāls, jo apkārt ir daudz zemnieku saimniecību, bet tuvākie agrotehnikas riepu montāžas servisi ir Daugavpilī un Preiļos.

Ar kravas un citu lielgabarīta tehniku ir saistīti Gulbinsku nākotnes plāni. Viņi iecerējuši blakus servisam uzbūvēt vēl vienu telpu tieši lauksaimniecības tehnikas apkalpošanai, jo pašlaik nav pietiekami vietas, lai pilnvērtīgi sniegtu pakalpojumu. Lai īstenotu šo ieceri, Jurgita un Patriks apsver iespēju piedalīties Augšdaugavas novada grantu konkursā uzņēmējdarbības projektiem.

Vēl viena nākotnes iecere – ierīkot nelielu atpūtas vietu klientiem, tiem, kuriem jāgaida

sava mašīna neilgu laiku. Pie autoservisa ir liels dīķis un zaļa zona, kur var vasarā, piemēram, iedzet kafiju pie galdiņa vai pamakšķerēt. “Ja klientam jāgaida ilgi, visu dienu, tad mēs viņu aizvedīsim līdz mājai vai darba vietai un pēc tam atvedīsim uz Laucesi, kad mašīna jau būs saremontēta. Perspektīvā, domāju, varēsim piedāvāt klientiem arī tādu pakalpojumu: pie mums būs tā saucamā dienesta mašīnīte, ar kuru klients varēs aizbraukt uz mājām un atbraukt atpakaļ, ja tiek plānots ilgstošs remonts,” stāsta Patriks.

Viņš autoservisā strādā viens, pagaidām palīgs nav vajadzīgs. Bija patīkami, kad uz servisu sāka braukt vecie klienti, kuri jau sen gaidīja, kad atkal varēs vērsties pie uzticama speciālista. Protams, nāk arī jaunie, daudz autovadītāju ir no Daugavpils, brauc arī no Krāslavas un citām vietām. “Klienti visvairāk novērtē pakalpojuma kvalitāti un dažādību. Man galvenais ir reputācija. Remontam mēs dodam garantiju.”

Autoserviss “Marlimotors” saņēma balvu pašvaldības konkursa “Saimnieks 2025” nominācijā “Gada jaunais uzņēmums”

Teksts, foto: Jeļena Ivancova

BIEDRĪBA „SPORTA KLUBS „EGLAINE”” VEICINA SPORTA ATTĪSTĪBU SAVĀ PAGASTĀ

Biedrība “Sporta klubs “Eglaine”” ir dibināta 2024. gadā, ar mērķi veicināt vietējās sabiedrības iesaisti dažādās sporta aktivitātēs, organizēt dažāda līmeņa sporta notikumus, veicināt sportistu profesionālo izaugsmi, kā arī radīt apstākļus, kas ļauj cilvēkiem veselīgi un aktīvi atpūsties. Biedrība aicina eglainiešus aktīvi iesaistīties sporta dzīves organizēšanā un biedrības darbībā.

Biedrības vadītājs Pāvils Kveders stāsta: “2022. gadā iegādājāmies Eglaines bijušo sporta zāli un ar laiku atnāca doma, ka vajadzētu attīstīt Eglainē sportu, piesaistīt

jauniešus ne tikai no Eglaines, bet arī no visas apkārtnes pagastiem. Izdomājām dibināt biedrību, lai varētu realizēt dažādus projektus.” Biedrības pirmais projekts bija sporta laukuma, 3x3 basketbola laukuma un bērnu rotaļu laukuma izveide Eglainē: “Šāds lēmums tika pieņemts, jo mēs izpētījām,

ka mūsu apkārtnē šādu projektu nav, un tas būtu ļoti interesanti vietējiem jauniešiem. Tas tiešām sevi ir pierādījis - es šeit esmu redzējis jauniešus gan no pagasta, gan no daudziem apkārtnējiem pagastiem,” par projekta rezultātu ir gandarīts P.Kveders.

Eglainē ikvienam ir pieejama

sporta zāle, kur var nodarboties ar dažādiem sporta veidiem, piemēram, basketbolu, futbolu, volejbolu, notiek arī vingrošanas nodarbības. P.Kvederam jau ir plāni, kā attīstīt un piepildīt sporta dzīvi pagastā, par centru radot tieši Eglaines sporta zāli: „Nākotnē mēs plānojam arī attīstīt pašas sporta zāles darbību - iegādāties treniņierus iekštelpām, arī veikt kosmētisko remontu un atjaunot sporta zāles grīdu. Šobrīd šī sporta zāle ir labā darba kārtībā un pieejama ikvienam - gan vietējiem iedzīvotājiem, gan tiem, kas iebrauc no blakus pagastiem.”

Biedrības vadītājs uzsver, ka ir ļoti nozīmīga sadarbība ar pašvaldību, lai stiprinātu biedrības ieceres un turpmāko darbību: „Lai turpinātos šīs biedrības attīstība, mums ir ļoti svarīga sadarbība ar

pašvaldību, iespējams jāveido arī sadarbība tieši ar Sporta nodaļu. Mēs gribētu, lai arī viņi vērstos pie mums ar kādām idejām, lai šeit varētu tikt organizēti kādi sporta pasākumi gan vietējiem iedzīvotājiem, gan plašākam apmeklētāju lokam. Protams, ļoti svarīgi ir arī sadarboties ar vietējo kopienu, ceram arī no Eglaines pagasta iedzīvotājiem sagaidīt idejas gan biedrības tālākai attīstībai, gan sporta dzīves veicināšanas pasākumiem, lai mēs varētu šeit izveidot tādu stipru, sportisku pagastu.”

Biedrība „Sporta klubs „Eglaine” saņēma balvu pašvaldības konkursa „Saimnieks 2025” nominācijā „Gada rosīgākā biedrība”.

Teksts, foto: Māra Multiņa

BIEDRĪBA ■

■ PAŠVALDĪBA

SUMINĀTI KONKURSA
“SAIMNIEKS 2025”
DALĪBNIEMI

31. oktobrī svinīgā noslēguma pasākumā tika paziņoti Augšdaugavas novada pašvaldības konkursa “Saimnieks 2025” rezultāti un sumināti konkursa laureāti un dalībnieki.

Konkurss “Saimnieks” norisinās jau vairākus gadus ar mērķi apzināt un godināt Augšdaugavas novada uzņēmējus, zemniekus, amatniekus un cilvēku kopienas, kuri aktīvi un godprātīgi darbojas savā nozarē, sekmējot uzņēmējdarbības attīstību un novada atpazīstamību un veicinot iedzīvotāju labklājību Augšdaugavas novadā.

Šī gada augustā novada iedzīvotāji, biedrības, uzņēmēji, pilsētu un pagastu pārvaldes un citas organizācijas tika aicināti izvirzīt kandidātus dažādās konkursa nominācijās. Bija pieteikts liels skaits pretendentu – 17, tajā skaitā ražošanas uzņēmumi, zemnieku saimniecības, tūrisma pakalpojumu sniedzēji, aktīvo iedzīvotāju biedrības. Visi pretendenti ir darbīgi, uzticīgi novada atbalstītāji, kuri ikdienā rūpējas par sava pagasta un visas pašvaldības attīstību un labklājību.

Svinīgā pasākumā viesiem bija iespēja noskatīties 17 videoprezentācijas par katru nominantu un iepazīt viņu

darbošanos.

Atklājot svinīgo pasākumu, Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Vitālijs Aizbalts uzsvēra, ka saimnieki ir novada lielākā bagātība, jo viņi rada gan darba vietas, gan skaisto vidi, viņi rūpējas par novada labklājību, turpina kultūras tradīcijas, darbojas biedrībās, veicina novada atpazīstamību. “Saimnieks – tā ir atbildība ne tikai par savu ģimeni, bet arī par savu uzņēmumu, kolektīvu. Un kas būs mūsu novads, lielā mērā ir atkarīgs no mums, no mūsu novada saimniekiem. Šis gads bijis izaicinošs lauksaimniekiem, pēdējie trīs gadi jums bija ļoti smagi, bet jūs esat tikuši ar to visu galā, jūs esat cīnījušies, darījuši, un

jūs esat visi uzvarētāji. Šodien mēs sumināsim labākos no labākajiem.”

Šogad pašvaldība lēmusi aicināt uz svinīgo pasākumu pēdējo triju gadu “Saimnieka” laureātus, lai visi varētu neformālā un jaukā vidē komunicēt, atpūsties un dalīties ar idejām.

Konkursa izvērtēšanas komisija pieņēma lēmumu pasludināt sekojošus laureātus:

– Nominācijā “Gada jaunais uzņēmums” balvu saņēma autoserviss “Marlimotors” no Laucesas pagasta.

Pateicības rakstu Nominācijā “Gada jaunais uzņēmums” saņēma Elmars Baiks, SIA “Hortenziju oāze” (Vabole).

– Nominācijas “Gada pakalpojuma sniedzējs” laureāts – zemnieku saimniecība “Zaļumi” (Šēderes pagasts).

Pateicības rakstu nominācijā “Gada pakalpojuma sniedzējs” saņēma pirtniece Dzintra Abarone (Višķu pagasts) un SIA “Modrix Elektronix” (Višķu pagasts).

– Nominācijā “Gada amatnieks” atzinības rakstu saņēma Varis Vilcāns, Vaboles pagasta zemnieku saimniecības „Kļavas” īpašnieks.

– Nominācijā “Gada ražotājs” balvu saņēma SIA “EKA Paipalas” no Sventes pagasta.

Pateicības rakstus par dalību konkursā saņēma Andrejs Pļiska,

kokapstrādes SIA “DEMwood” īpašnieks (Demenes pagasts), un šūšanas uzņēmums SIA “Lattex D” (Kalkūnes pagasts).

– Nominācijā “Gada tirgotājs” balvu saņēma SIA “Gaboteh” (Subate).

– Nominācijā “Gada lauksaimnieks” par laureātu kļuva Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība “Sēlijas āres” (Eglaines pagasts).

Pateicības rakstu par dalību konkursā saņēma zemnieku saimniecība “Gundegas 1” (Laucesas pagasts).

– Nominācijā “Gada rosīgākā biedrība” tika pieteiktas piecas biedrības: “Jātnieku sporta kluba “Gaita”” (Bebrene), “Mana Vabole”, “Līksnas muižas kapela”, Medumu novadpētniecības biedrība “Meddum” un “Sporta klubs “Eglaine”. Balvu nominācijā saņēma visas piecas biedrības, jo katra no tām ir paveikusi milzīgu darbu sabiedrības labā.

Augšdaugavas novada uzņēmējus un zemniekus sveica arī Lauku atbalsta dienests un Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centrs.

Klātesošos ar saviem priekšnesumiem priecēja Augšdaugavas novada Kultūras centra vokālais ansamblis “Stage On” un iluzionistu Pecolli šovs.

Teksts, foto: Jeļena Ivancova

EMĪLIJA PLĀTERE
VIENO

Līksnā 13. novembra pēcpusdienā pulcējās pagasta iedzīvotāji un viesi, lai kopīgi svinētu poļu tautas varones Emīlijas Plāteres dzimšanas dienu.

Bruņotās poļu tautas Novembra sacelšanās (1830–1831) varone, dēvēta par poļu Žannu d’Arku dzimusi 1806. gadā Viļņā. Jaunā grāfiene bija saistīta ar Līksnas muižu no 1815. gada. Tieši šeit Emīlija ieguva savu patriotisko audzināšanu un kļuva par dedzīgu Polijas atbrīvošanas piekritēju. Emīlija cīnījās mūsdienu Latvijas un Lietuvas teritorijā, taču slimības dēļ nevarēja līdz galam piedalīties neveiksmei nolemtajā poļu tautas sacelšanās mēģinājumā.

Piemīņas pasākumu organizēja biedrība „Līksnas muižas kapela”. Tā ieskaņā dalībnieki izmantoja iespēju apskatīt Līksnas muižas kapelu un kriptas. Ēka ir celta 1770. gadā un sākotnēji, kamēr apkaimē tika uzcelta baznīca, vietējie iedzīvotāji to izmantoja kā dievnamu, bet vēlāk grāfiem tā kalpoja par dzimtas kapliču. Pašlaik kriptā, kurā gan nav vairs saglabājušies senie apbedījumi, ir samērā labi saglabājusies. Pēc biedrības izveidošanas,

izmantojot dažādus atbalsta mehānismus izdevās nomainīt nedrošo griestu segumu, atjaunot ieejas vārtus un kriptas durvis, atrakta kriptas ieeja un izbūvēts celiņš, kapelā izveidota apkurināma telpa, kur var pulcēties arī ziemā, ierīkotas labierīcības, bet kapelas pagalmā uzstādīta lapene. Darāmā vēl ir daudz, bet aktīvisti nenolaiž rokas. Pašlaik visaktuālais jautājums ir sakārtot jumtu. Biedrība „Līksnas muižas kapela” šī gada pašvaldības konkursā „Saimnieks” saņēma apbalvojumu nominācijā „Gada rosīgākā biedrība”

No kapelas pasākuma dalībnieki devās uz poļu un lietuviešu tautas varonei veltīto piemiņas vietu Līksnas parkā. Gandrīz pirms 20 gadiem, 2007. gada 13. novembrī, šeit tika atklāts piemineklis, ko realizējuši Vanda Baulina, Janīna Jalinska un Ivo Folkmanis, bet šī gada 20. septembrī ar biedrības „Latvijas Poļu Savienība” un Augšdaugavas novada pašvaldības atbalstu atklāta arī labiekārtota Emīlijas Plāteres pastaigu taka ar informatīvajiem stendiem.

Biedrības „Līksnas muižas kapela” valdes priekšsēdētāja Biruta Ondzule pastāstīja, ka Emīlijas piemiņa tika godināta, vēl pastāvēt

Līksnas skolai. Skolēni kopā ar skolotājiem piedalījās Emīlijas Plāteres un Plāteru dzimtas izpētē. Pagasta jaunieši kādreizējās bibliotēkāres Elvīras Vorošenas vadībā uzrakstīja projektu un ieguva finansējumu piemiņas vietas izveidei. Līksnas pamatskolas skolotāja Marina Konovalova

un aktīvo sieviešu apvienības „Saules taka” pārstāves devās uz Lietuvu un nodibināja kontaktus ar lietuviešiem, kuri rūpējas par Emīlijas piemiņas saglabāšanu. Pirmo reizi šādā formātā Emīlijas dzimšanas dienas svinības notika 2019. gadā pirms pandēmijas, kas izraisīja

nelielu pārtraukumu. Tagad tradīciju var atkal turpināt.

Šogad pasākumā ar līksniešiem vienojās Latvijas Poļu Savienības pārstāvi. Līksnas kultūras namā poļu patriotiskās dziesmas kā veltījumu Emīlijai dāvāja Daugavpils poļu koris „Promeņ” diriģentes Alīnas Lapiņskas vadībā. Novadpētniece, Skrindu dzimtas muzeja vecākā speciāliste Ilze Ozoliņa sniedza klātesošajiem nelielu ieskatu Emīlijas dzīvesgaitās.

Pasākumā piedalījās Augšdaugavas novada pašvaldības izpilddirektors, biedrības „Latvijas Poļu Savienība” priekšsēdētājs Pēteris Dzalbe un Augšdaugavas novada Kultūras un tūrisma pārvaldes vadītāja Inta Uškāne. Atbalstu svinību organizēšanā sniedza Jana Oļševska fonds „Palīdzība Poļiem Austrumos” un Līksnas apvienības pārvalde.

Teksts: Kristīne Kuņicka-Dzalbe

Foto: Andris Teivāns

ŠPOĢU VIDUSSKOLA
NOSVINĒJA 125 GADU
JUBILEJU

21. novembrī Špoģu vidusskolā notika svinīgs pasākums, veltīts izglītības iestādes 125. gadadienai. Sirsnīgā atmosfērā savā dzimtajā skolā kuplā skaitā pulcējās absolventi, skolotāji, tagadējie skolēni un viesi.

Skolas vēstures pirmsākumi meklējami tālajā 1900. gadā, kad visas mācību iestādes tika pakļautas Viļņas mācību apgabala kuratoram un Vitebskas tautskolu inspekcijai. Tolaik iestādē mācījušies apmēram 110 - 120 skolēni viena skolotāja vadībā – pirmais skolotājs bija Fedots Drozdeckis. Pie skolas darbojies internāts, kurā dzīvoja ap 60 bērni. Pirmā Pasaules kara laikā skolas telpas bija stipri bojātas un izpostītas. 1930. gadā skolas telpas atjaunoja un oktobrī iesvētīja. Telpas tik lielam skolēnu skaitam bija par šauru, tāpēc pagasta pašvaldība īrēja skolas vajadzībām vienu māju, kurā atradās sagatavošanas skola klase, klašu komplekts ar krievu mācību valodu un skolas rokdarbu darbnīcas. 1930./31. mācību gadā skola kļuva par sešgadīgo pamatskolu. Skolēnu skaits sasniedza 200. Politiskās pārmaiņas Latvijas valsts un sabiedrības dzīvē 1940. gadā skāra arī skolu. Pēckara gados Špoģu skola kļuva par septiņgadīgo skolu, bet 1951. gadā par astoņgadīgo – Špoģu latviešu-krievu pamatskolu. Vidusskola Špoģos sāka darboties 1952. gada 1. septembrī. Vidusskolas pirmais izlaidums notika 1955. gada 26. jūnijā, kad atestātu saņēma piecdesmit jauniešus un jauniešus.

Palielinoties skolēnu skaitam, sāka pietrūkt mācību telpu, tāpēc tika uzcelta vienstāva koka ēka, bet pēc 1940. gada skolas mācību procesa nodrošināšanai nodeva advokāta privāto vasarnīcu Dubnas upes krastā, kuras īpašnieki tika represēti, un bijušo 30. gados būvēto pagastmāju. Tā kā telpu joprojām pietrūka, tad 60. gados zirgu iebrauktuvi (stadulu) blakus pagastmājai pārbūvēja kā divstāvēgu ēku skolas vajadzībām. Pirmajā stāvā vienā telpā izvietojās gan aktu zāle, gan sporta zāle. 70. gados blakus vecajai skolas ēkai no silikātķieģeļiem uzbūvēja divstāvu ēku ar 12 klašu un mācību kabinetu telpām. Mājturības kabineti zēniem un skolas ēdnīca atradās atsevišķās vienstāva ēkās. Tā kā skola atradās piecās ēkās, tas radīja nopietnas problēmas mācību procesa organizēšanai.

Špoģu skolas 1959. gada absolventes, skolotājas Venerandas Vērdiņas, kura strādāja skolā līdz 1996.

gadam, visas dzimtas dzīve ir saistīta ar šo izglītības iestādi. Viņa iestājās skolā 1948. gadā, šeit mācījās arī viņas tēvs Valdemārs Vērdiņš, brālis, māsa un citi tuvinieki daudzās paaudzēs līdz pat šim brīdim.

Veneranda spilgti atceras, cik daudz bērnu mācījās skolā, kad viņa bija par skolnieci un par skolotāju – bija gadi, kad bērni sēdēja pa trim solā, vidusskolā bija paralēlklases. Uz skolu bērni soļoja kājām vairākus kilometrus, viņai no

savas sētas bija jāiet piecus kilometrus, bet vistālākie skolēni dzīvoja pie Špoģu iedzīvotājiem un arī skolotāji līdz brīdim, kad uzcēla pirmo skolotāju māju 1960. gadā. Uz mūžu Venerandas atmiņā paliks viņas audzināmās klases izlaidums 1989. gadā, kad Latvijā sākās Atmoda. Tajā laikā visi bija noskaņoti ļoti patriotiski, viņas klase bija iestājusies Tautas frontes rindās. Tieši viņas klase atnāca uz izlaidumu tautu tērpos, kas bija pirmais tāds gadījums skolas dzīvē.

Milzīgu dzīves posmu Špoģu skola aizņem bijušā direktora Jāņa Belkovska dzīvē – svinīgā pasākuma viesi viņu sagaidīja ar ovācijām. Jānis iestājās skolā 1963. gadā kā pirmklasnieks, bet 1989. gadā kļuva par iestādes vadītāju uz 30 gadiem. Jāņa Belkovska laikā tika būvēta skolas mūsdienīgā ēka – tā tika atklāta 1990. gada 1. septembrī. Jānis atceras, kā mainījās politiskā situācija valstī, kad viņš kļuva par direktoru, ka tolaik vajadzēja pieņemt daudz svarīgu lēmumu, iet vienā solī ar visiem, lai Latvija kļūtu par brīvu valsti. Jāņa Belkovska laikā Špoģu vidusskola astoņas reizes bija labāko lauku vidusskolu trijniekā Latvijā centralizēto eksāmenu vērtējumā, trīs reizes direktors saņēma Lielo pūci Draudzīgā aicinājuma novērtējumā – šos brīžus viņš atceras kā aizkustinošus un priekpilnus.

1976. gadā Špoģu vidusskolu absolvēja Višķu pagasta patriots, novadpētnieks un vēsturnieks Jānis Strods. Viņš atceras, ka mācījies visās četrās skolas vecajās ēkās. Jāņa klase bija liela, draudzīga, visi skolas pasākumi, protams, bija veltīti padomju ideoloģijai. Skolēniem bija jābrauc uz kolhozu vākt kartupeļus. Jānis bija goda absolvents – viens no tiem, kam bija labi sasniegumi mācībās un aktīvs sabiedriskais darbs, bija tas gods atrasties uz goda plāksnes.

Ar sirsnīgiem un pateicības vārdiem tika pieminēti vairāki skolas pedagogi, kuri iemācīja bērnus ne tikai rakstīt un rēķināt, bet domāt, jautāt, meklēt, sapņot, kuri uz mūžu paliks atmiņā ar savu dzīves gudrību, rūpi

un pacietību. Starp viņiem: Vasīlijs Loginovs, Maija Gailīte, Voicehs Juhņevičs, Virģīnija Liepiņa, Boleslavs Saulītis, Bella Stolbova, Tekla Voiteka, Jāzeps Vucens, Marija Šaršune un daudzi, daudzi citi. Skolotājus, kuri vairs nav starp mums, pagodināja ar klusuma brīdi.

Demogrāfiskā situācija Latvijā sen nav spoža, no tās tostarp ir atkarīgs skolēnu skaits. Labākajos gados Špoģu vidusskolas skolēnu skaits sasniedza 654 (2000. gads), bet 2019. gadā šeit mācījās 283 skolēni. Pašlaik skolā mācās 227 skolēni un 77 bērni pirmsskolas grupās. Tā ir viena no lielākajām Augšdaugavas novada vidusskolām, un tās nozīmi lauku teritorijā grūti pārvērtēt – ja ir skola un bērni, tad ir dzīvība, kustība, attīstība. No 2019. gada septembra skolu vada Ināra Ondzule. Viņa ir pieredzējusi vadītāja, pirms tam 19 gadu garumā strādāja par direktori Kalupes pamatskolā. Ināra arī ir Špoģu vidusskolas absolvente.

Skolas kolektīvu ar ievērojamo jubileju apsveica Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Vitālijs Aizbalts, viņa pirmais vietnieks Jānis Proms un novada Izglītības pārvaldes vadītāja Janita Zarakovska. “Zīmīgi, ka cilvēki, kuri šo skolu ir pabeiguši, strādā gan novada pašvaldībā, gan savā Višķu pagastā, gan Latvijas ministrijās, ir prieks viņus satikt. Tas nozīmē, ka skola, skolotāji bija devuši viņiem ļoti daudz – zināšanas, gudrību, dzīves pieredzi. Šodienas pasākuma pilnā zāle pierāda to, ka visi mīl, ciena savus skolotājus, skolu. Mēs kā pašvaldības vadība darīsim visu, lai Špoģos vidusskola bija, ir un lai būtu,” teica Vitālijs Aizbalts. Tuvākajā nākotnē skolu gaida patīkamas pārmaiņas – remontu piedzīvos laukums ēkas priekšā, sporta laukums un dažī kabineti.

Skola arī saņēma simtiem apsveikumu no absolventiem, kolēģiem un draugiem no visas Latvijas un no ārzemēm. Savus novēlējumus un dāvanas dzimtajai skolai nosūtīja Satversmes tiesas priekšsēdētāja Irēna Kucina. Saules mūžu novēlēja Višķu apvienības vadītājs Ēvalds Stašulāns un kaimiņi: Kalupes pamatskolas direktore Irēna Mukāne, Nīcgales pirmskolas izglītības iestādes vadītājas p. i. Inģrīda Mickeviča un Špoģu Mūzikas un mākslas skolas direktors Andrejs Repins. Sirsnīgus sveicienus skolai nodeva arī divi ģimenes pāri, kuru stāsts sākās skolas gaitās - Laila un Juris Sauši un Katrīna un Valdis Zarāni.

Teksts, foto: Jeļena Ivancova

KULTŪRA

VECSALIENAS PILĪ ATDZIMA LEĢENDA PAR ROZES BALLI

25. oktobrī Latvijā norisinājās “Leģendu nakts 2025” par tēmu “Dzīres”. Augšdaugavas novads piedalījās akcijā pirmo reizi. Viens no populārākajiem tūrisma objektiem novadā un Latgales reģionā Vecsalienas muiža šajā vakarā kļuva par noslēpumainu vietu ar īpašu atmosfēru, kur savijās realitāte un leģendas par Rozes balli un mūžīgu mīlestību.

Par spīti lielum un vējam uz Rozes balli sabrauca daudz viesu, kurus sagaidīja Vecsalienas muižas svīta. Daudzi apmeklētāji bija šeit pirmo reizi, daži agrāk nav bijuši iekšelpās. “Leģendu naktī” visiem bija unikāla iespēja iepazīt Vecsalienas muižu un tās bagāto vēsturi.

Leģenda vēsta, ka senlaikos, kad Vecsalienas muižā valdīja jauns barons, viņa sirds nebija pieķērusies ne bagātībām, ne varai, bet gan jaunai meitenei no muižas ļaudīm. Viņu mīlestība bija klusa un aizliegta – par to neviens nedrīkstēja zināt. Katru reizi, slepus satiekoties muižas parkā vai pie dīķa, barons savai

mīlotajai dāvināja rozi. Tās nebija parastas rozes – katra zieda krāsa un smarža glabāja viņa jūtas un cerības. Tāpēc muižas dārzā vienmēr atradās ziedošas rozes, kas šķita citādākas nekā visur citur. Bet vienā dienā meitene pēkšņi pazuda. Daži runāja, ka viņa aizbēgusi uz tālām zemēm, citi sačukstējās, ka viņu paņēmuši dīķa klusie ūdeņi. Patiesību nezina neviens līdz šai dienai. Barons līdz mūža galam nepārstāja gaidīt. Viņš stādīja rozes parkā un katru gadu rīkoja greznas dzīres – Rožu balli, kurā cerēja atkal ieraudzīt savu mīloto viesu vidū.

Pasākuma laikā viesi ik pēc brīža varēja redzēt meiteni baltā tērpā – noslēpumainu svešinieci ar rozi rokās, kura nemanāmi, klusi parādījās kādā muižas zālē un tikpat klusi pazuda. Rozes kļuva par pasākuma galveno tēmu un simbolu. Mazajā zālē viesi varēja baudīt mākslinieces Andas Sproģes gleznu un apģērbu izstādi “Rozes” un iemācīties dejot vēsturiskas dejas. Meistarklases vadīja vēsturisko deju biedrība “Dinaburg 1812” un Tabores pagasta vēsturisko deju kopa “Senlaiku

motīvi”. Otrajā stāvā darbojās fotogrāfes Svetlanas Pokules fotogrāfiju izstāde “Rudens kā rudens” un vairākas darbnīcas, kā arī fotostūrīši. Ārā darbojās biedrības “Daugavpils vēsturiskās rekonstrukcijas

kluba” telts un neliels gardumu tirdziņš. Kafējnīcas “Červonkas rozes” saimnieces glāba viesus no aukstuma un cienāja ar gardu zupu, kartupeļiem un pīrādziņiem ar speķi. Par muzikālu atmosfēru parūpējās

trio “Vitrum” (Dārta Stašāne un Luka Perlini - flauta, Justīne Baulina – čells), latviešu dziedātājs Uģis Roze un vēsturisko deju kolektīvi.

Vecsalienas muižas pils kultūras darba vadītāja Jūlija Keiviša, kura vadīja ekskursijas pa pili, pastāstīja, ka Rozes balles ideja tapa, balstoties uz vēsturiski pamatotu leģendu. Vecsalienas pils ir novada “pērle” un gribējās izdomāt kaut ko jaunu: “Pievērsām uzmanību “Leģendu naktij”. Mēs redzējām, kā tas notiek citās Latvijas muižās un padomājām, kā mēs arī varam atvērt savas durvis – ikdienā tūristi nevar tikt, piemēram, tornī vai rūpīgi izstaigāt visu muižu, it īpaši vakarā vai naktī. Mums ir vēsturiski pamatota leģenda – cilvēkiem patīk leģendas, tāpēc šodien valda rozes tēma, un mūsu pils ir skaisti izgaismota.”

Pasākumu plānoja un organizēja Augšdaugavas novada Kultūras un tūrisma pārvalde sadarbībā ar Salienas apvienības pārvaldi. Rozes balli vadīja impozantais un radošais Sventes pagasta kultūras darba vadītājs Viktors Petaško.

Teksts, foto: Jeļena Ivancova

VĒSTURE

MUZEJĀ MEDUMOS NOTIKA PIRMĀ ZINĀTNISKĀ KONFERENCE

13. novembrī Pirmā pasaules kara muzejā Medumos uz zinātnisko konferenci “Vēsturisko avotu daudzveidība un to loma Pirmā pasaules kara izpētē un kultūrvēsturiskajā mantojumā” pulcējās novadpētnieki, vēsturnieki, kultūras darbinieki un kolekcionāri, lai dalītos savās zināšanās un pieredzē. Šāds pasākums muzejā notika pirmo reizi, bet, iespējams, kļūs par labu tradīciju.

Pirmā pasaules kara muzejā Medumos muzejpedagoģe Miropija Petkuna pastāstīja, ka pirms 110 gadiem Augšdaugavas novads kļuva par vienu no Pirmā pasaules kara asiņainākajiem frontes punktiem. Dvinskas placdarmā tika izmantoti gāzes ieroči, kuģu lielgabali, lidmašīnas un pazemes mīnu kara metode — šī vieta kļuva par tehnoloģisku un stratēģisku eksperimentu lauku. Taču, atšķirībā no Verdenas, Dvinskas kaujas joprojām ir nepelnīti piemirstas.

Konferencē tika analizēti dažādi vēstures avoti, kas saistīti ar Pirmā pasaules kara norisēm Latgalē, Augšdaugavas novadā īpaši Daugavpils placdarmā. Tika aplūkoti dokumenti, rīkojumi, fotogrāfijas, karavīru liecības un kolekciju priekšmeti, kas sniedz ieskatu kara ikdienā un tā ietekmē uz vietējo sabiedrību.

Daugavpils Universitātes Latgales pētniecības institūta un informācijas centra “Latgales dati” vadītājs, profesors Henrihs Soms pastāstīja klātesošajiem, kādus avotus viņš izmanto, meklējot informāciju par

1915.-1917. gada notikumiem.

“Pat Latvijas arhīvi nav apzināti, nav resursu, nav pētnieku. Vēl ir kaimiņu arhīvi – Lietuvas, Baltkrievijas, Somijas, Vācijas, Krievijas, Igaunijas. Protams, daudzi ir apzināti, notiek sadarbība,” profesors kā labu piemēru minēja arī pieejamos digitālo avotu resursus Krievijā, kas sniedz daudz noderīgas informācijas, ieteica izmantot arī Lietuvā izveidotu skolēnu mācību atlantu un ģenerāļa Mārtiņa Peniņa pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados izdoto vēstures grāmatu par pasaules karu 1914.-1916. gados. “Kas gāja, kur gāja, tur viss ir aprakstīts, visa Medumu padarīšana, viss, kas bija apkārt, uzvārdi, visprecīzākais apraksts. Digitāli arī šobrīd pieejams. Šeit ir ļoti jauks apraksts par llūkstes ieņemšanu, 1931. gada pretuzbrukums, ļoti iesaku to izlasīt.”

Referenti pievērsās Pirmā pasaules kara notikumiem mūsdienu Augšdaugavas novada teritorijā — mobilizācijai, frontes līniju attīstībai, karadarbības gaitai pie llūkstes, Dvietes, Daugavpils un Dmenes, kā arī vācu armijas klātbūtnei un tās atstātajām pēdām muižās un kapsētās. Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeja speciālists Kristaps Jumis pastāstīja par mobilizācijas gaitu Daugavpilī 1914. gadā, balstoties uz Dvinskas kara apriņķa priekšnieka rīkojumiem.

Naujenes Novadpētniecības muzeja vecākā speciāliste Māra Kampāne ieskatījās faktos par Krievijas imperatora Nikolaja II vizīti Dvinskas frontē Višķu apkārtnē. Viņa uzsvēra, ka Nikolajs II bija viena no nozīmīgākajām, interesantākajām un

pretrunīgākajam personībām saistībā ar Pirmo pasaules karu. “Pirmo reizi Naujenes Novadpētniecības muzejam saskare ar viņu bija 2022 gadā, kad veidojām izstādi par Višķu ciemu un tad tika uziets fakts, ka Pirmā pasaules kara laikā Nikolajs II ir piestājis arī Višķu stacijā. Varu teikt, ka nedz Novadpētniecības muzejā, nedz man pašai pagaidām nav tāda plašāka pamatīgāka pētījuma par šo faktu, tāpēc mans stāstījums balstās uz tiešsaistē pieejamām publikācijām. Nozīmīgs Pirmā pasaules kara avots ir Nikolaja II dienasgrāmatas, tās ir 50 grāmatiņas, kas ir rakstītas no 1881. gada līdz Nikolaja

II nāvei. Pieraksti ļoti īsi, lakoniski, viņš dokumentējis savu ikdienu. Pēc viņa nāves un Pirmā pasaules kara šīs dienasgrāmatas tika publicētas laikrakstos, bet šobrīd tās ir digitalizētas un pieejamas ikvienam. Mēs tajās atrodam faktus, kas saistīti ar Daugavpili un tās apkaimi. Viņš apmeklēja Daugavpils kara apgabalu kara sākumā 1914. gada novembrī, ieradās Daugavpils cietoksnī.” Māra Kampāne pastāstīja arī par mazāk zināmu faktu no cara dienasgrāmatām, proti, par viņa vizīti Višķu stacijā 1916. gada 29. janvārī.

Par Pirmā pasaules kara pēdām Eglaines pagasta Lašu

ciemā pastāstīja Stendera muzeja gids Miervaldis Brodovs. 19. gadsimta beigās šeit bija uzbūvēts dzelzceļš, kas veda no Daugavpils uz Panevėžū. Dzelzceļa mezgls bija interesanta satikšanās vieta, pasažieru vilciena sagaidīšana bijis liels notikums, parkā pie stacijas spēlēja orķestris, jaunieši te norunājuši randīnus, saimnieki izrunāja jaunumus. Pirmā pasaules kara laikā Lašu baznīcā atradās kara hospitālis, mirušie kareivji apglabāti turpat pie baznīcas. Padomju laikos daudzi krusti jau bija zuduši, taču vācu dokumentos viss bijis piefiksēts. Viņš pastāstīja par kādu altārgleznu “Svētais vakarēdiens”, kas kara laikā bija ļoti ciets, jo baznīcā tika kurti uguns kuri. Restaurēt šo gleznu izdevies pavisam nesen, un tā ir atgriezusies savā vietā.

llūkstes pilsētas bibliotēkas bibliotekāre Gane Rošāne prezentēja pētījumus par llūkstes vēsturi kara laikā, novadpētniecības biedrības “Meddum” biedrs Juris Stikāns pastāstīja par vācu karavīru fotofiksācijām ar Augšdaugavas novada muižām, tika stāstīts par vietējo iedzīvotāju pieredzi un atmiņām. Īpaša uzmanība tika pievērsta tam, kā šie notikumi ietekmējuši vietējo identitāti un kultūras ainavu.

Konferencē piedalījās arī skolēni ar saviem radošajiem darbiem, apliecinot, ka Pirmā pasaules kara tēma joprojām ir aktuāla un iedvesmo jauno paaudzi izzināt vēsturi un savas dzimtas vietas stāstus.

Teksts, foto: Inese Minova

MEDUMOS VAR
APLŪKOT
JURA STIKĀNA
KOLEKCIJAS IZSTĀDI

Valsts svētku priekšvakarā Pirmā pasaules kara muzejā Medumos atklāta izstāde no kolekcionāra Jura Stikāna krājuma “Medumi 1915.–1917.”, veltīta frontes stabilizēšanas 110. gadadienai. Šie priekšmeti lielākoties uzieti tieši Medumu apkārtnē, kur reiz risinājušās sīvas kaujas.

Pirmā pasaules kara laikā Latvijas un Lietuvas teritorijā vairākus gadus atradās frontes „Dzīvības un Nāves” līnija. Tās abās pusēs tika būvēta sarežģīta nocietinājumu sistēma ar ierakumiem, tranšejām un bunkuriem. Tūkstošiem karavīru te cīnījās un krita sīvās kaujās, par ko liecina neskaitāmie kritušo karavīru apbedījumi. Augšdaugavas novada

Demenes, Sventes un Medumu pagasta mežos līdz mūsdienām ir saglabājušies ļoti daudzi vācu karavīru veidotie betona bunkuri, iespaidīgas liелgabalu un munīcijas novietnes, nebeidzamie ierakumu līkloči. Savukārt zeme joprojām glabā milzum daudz kara laika liecību, ko ik pa laikam uziet vēstures pētnieki.

Jura aizraušanās ar vēsturi sākusies pirms vairākiem gadiem, kad iegādājies metālmeklētāju. Vēsturisko liecību meklēšana izrādījās ļoti interesanta. Šajā laikā izstaigāta visa apkārtnē un uziets milzīgs daudzums dažādu lietu. Juris vairāk koncentrējas tieši uz Pirmā pasaules kara periodu, bet viņa brālis Raimonds

izveidojis plašu kolekciju, kurā atrodamas arī cara laika lietas un sadzīves priekšmeti, ko savulaik lietojuši vietējie iedzīvotāji. Medumos brāļi izveidojuši nelielu muzeju, kur aplūkojama ievērības cienīga ekspozīcija gan par Pirmo pasaules kara laiku, gan vietējo iedzīvotāju ikdienu daudzu gadu desmitu griezumā.

Juris meklē dažādus informācijas avotus, pērk grāmatas internetā, tostarp vācu valodā un senā krievu valodas rokrakstā. Viņam veidojas arī plaša vēsturisku fotogrāfiju kolekcija. Arī tās viņš meklē un iegādājas izsolēs internetā. Jurim izdevies iekrāt ļoti retas fotogrāfijas par Medumu apkārtnes vēsturi, kādas nav nekur citur atrodamas. Pašlaik viņa kolekcijā ir ap 150 oriģinālfotogrāfijas tieši no Medumu apkaimes. Daudzas var aplūkot izstādē muzejā. Izstādē var redzēt arī kara laika avīzes, kartes, dažādus sadzīves

priekšmetus, karavīru vēstules un daudzus citus interesantus artefaktus.

Pašam kolekcionāram īpaši tuva vācu patriotika – zaldātu figūriņas, greznie trauki, karavīru galvas segas. Jurim izdevies iegādāties arī kādas vācu skrejlapas oriģinālu, kas ir liels vēsturisks retums.

Juris Stikāns darbojas nesen izveidotajā biedrībā “Meddum”, kuras darbība vērsta uz Medumu vēstures pētniecību. Pašlaik biedrībā darbojas 15 cilvēki. Šoruden biedrība sāka uzskatīt Ēģiptes baznīcas apkārtni un cer izveidot tūristiem pievilcīgu kultūrvēsturisku vietu. Tāpat iecerējusi sakopt Medumu parka teritoriju. Pats Juris pašlaik raksta grāmatu par Medumu vēsturi Pirmā pasaules kara laikā.

Izstādi varēs aplūkot līdz gada beigām.

Teksts, foto: Inese Minova

ILŪKSTĒ NOTIKA
HOLOKAUSTA
VĒSTUREI VELTĪTI
ZINĀTNISKIE
LASĪJUMI

6. novembrī Ilūkstes kultūras un mākslas centrā notika Augšdaugavas novada pašvaldības rīkote zinātniskie lasījumi un diskusija Latvijas ebreju kopienas restitūcijas fonda projekta “Vēstures atmiņas un kopienas dialogs” ietvaros.

Semināra mērķis bija palīdzēt novada iedzīvotājiem apzināt savas vietas sarežģītās pagātnes notikumus, kas saistīti ar ebreju kopienas vēsturi, veidojot atvērtu, iekļaujošu attieksmi holokausta atmiņas komunikācijā.

Zinātniskajos lasījumos uzstājās ievērojami vēstures pētnieki: ebreju kopienas vēstures pētnieks Josifs Ročko, vēstures pētnieks, Latvijas Kara muzeja vēsturnieks Kaspars Strods, Daugavpils universitātes pētnieks Dmitrijs Oļehnovičs un Žaņa Lipkes memoriāla direktore Lolita Tomsone. Viņu pētījumi un atziņas sniedza klātesošajiem padziļinātu ieskatu Ilūkstes ebreju kopienas vēsturē un tās traģiskajos notikumos vācu

okupācijas laikā. Īpaša uzmanība tika pievērsta vietai, kur, kā liecina Latvijas Universitātes Jūdaikas studiju centra dati, 1941. gada jūlija vidū trīs akciju laikā tika nogalināti ap 60 Ilūkstes ebreju un ap 30 ebreju – bēgļu no Lietuvas, kā arī ar šo notikumu

saistītajai atmiņas saglabāšanai un problemātikai padomju periodā uzstādītajā pieminēklī, kas atrodas Ilūkstes tuvumā.

Pasākuma programmā tika iekļauta arī Ilūkstes pilsētas bibliotēkas sagatavotā nozīmīgā novadpētnieciskā pētījuma

prezentācija par ebreju kultūras mantojumu novadā, kas ir būtisks solis, lai integrētu šo vēstures daļu mūsdienu izpratnē par Ilūkstes un Augšdaugavas novada pagātni. Ar prezentāciju iepazīstināja Ilūkstes pilsētas bibliotēkas bibliotekāre Gaņa Rošāne.

Diskusijas laikā dalībnieki aktīvi apmainījās viedokļiem par to, kā efektīvi un iekļaujoši komunicēt par holokausta atmiņu, veicinot savstarpēju cieņu un dialogu starp dažādām kopienām un paaudzēm. Kā valstiski nozīmīga tēma no lektoriem un dalībniekiem izskanēja nepieciešamība gan vietējā, gan nacionālā mērogā pievērst vairāk uzmanības holokausta piemiņas vietu pienācīgai sakārtošanai un uzturēšanai mūsdienās.

Kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas ir noticis būtisks pavērsiens holokausta vēstures izpētē, arī šobrīd izpēti var raksturot kā aktīvu procesu, jo darbs notiek gan lokālā, gan starptautiskā mērogā. Vienlaikus tiek apzināti Latvijas mazpilsētu, lauku novadu iedzīvotāju likteņstāsti, fiksētas konkrētas slepkavību vietas, tāpat starptautiskā līmenī Latvijas vēsturnieki sadarbojas ar ārvalstu

kolēģiem un institūtiem. Seminārā Ilūkstē interesentiem bija iespēja dzirdēt lektoru sagatavotos stāstījumus, kuros netrūka vēsturiski apstiprinātu faktu, bet līdzās faktiem sarežģītas vēstures tēmas joprojām atstāj daudz neatbildētu, filozofiski un socioloģiski sarežģītu jautājumu.

Ar semināru Ilūkstē noslēdzās Augšdaugavas novada pašvaldības un Latvijas ebreju kopienas restitūcijas fonda projekta “Vēstures atmiņas un kopienas dialogs” zinātniskie lasījumi un diskusijas. Semināru rīkošanā lielu atbalstu sniedza novada bibliotēkas, parādot savu novadpētniecības resursu iespējas.

Paldies Ilūkstes bibliotēkas speciālistei Gaņai Rošānei par vērienīgo pētījumu “Ebreju kopiena Ilūkstē un holokausta traģēdija” un Višķu bibliotēkas vadītājam Jānim Strodam par veikto pētījumu holokausta vēsturē Višķos (tika prezentēts seminārā Višķos 8.augustā “Kultūrvēsturiskās atmiņas atjaunošana un pārnese Višķu ciema identitātes paplašināšanai”).

Teksts, foto: Endija Marcinkeviča

MEDUMI
ARTŪRA GABRĀNA
SKATĪJUMĀ

5. novembrī Medumu Tautas namā atklāta Artūra Gabrāna fotogrāfiju izstāde “Medumi. Mana ainava.”, kas veltīta Latvijas Valsts svētkiem un būs apskatāma visu novembri. Tā ir autora pirmā foto personālizstāde.

Artūrs ir dzimis un skolojies Medumos, te pavadīta bērnība un skolas gadi, Medumos dzīvo viņa vecāki. Pats Artūrs pašlaik strādā Norvēģijā, taču bieži vien atgriežas Latvijā un daudz laika pavadā tieši dzimtajā pagastā.

Pirms desmit gadiem viņš nopircis sev pirmo fotokameru, un tā aizsākusies viņa aizraušanās ar fotogrāfiju. Visas zināšanas viņš apgūst

pašmācības ceļā. Paralēli fotogrāfijai Artūrs aizraujas ar video īsfilmu veidošanu, ar tām piedalās dažādos kinofestivālos un gūst arī balvas. Pirmos panākumus guvis Covid laikā, kad ar draugu izveidojuši dokumentālu filmu par lielajiem

rēķiniem, ko pats pa jokam sauc par šausmu komēdiju, tieši šī filma guvusi balvas deviņos kinofestivālos. Artūrs ir izveidojis arī filmu par Medumiem, ko var noskatīties viņa Youtube kanālā. Pašlaik viņš veido dokumentālu filmu par kādu Islandes spoku

pilsētu pēc postošā vulkāna izvirduma. Pateicoties darbam ārzemēs, Artūram izdodas arī daudz paceļot un redzēt pasauli, tāpēc fotokamera vienmēr ir viņam līdzī.

“Man patīk aktīvs dzīvesveids. Daudzas fotogrāfijas tapušas, braucot ar riteni pa Medumu apkārtni. Man ļoti patīk braukt daudzus kilometrus apkārt ezeriem, laukiem, ņemu līdzi kameru, dronu, tā to visu esmu safilmējis. Arī ziemā patīk pastaigāties ar kameru un fotografēt,” stāsta Artūrs.

Izstādē redzamas dzimtā pagasta ainavas un ļaudis. Tās tapušas pēdējo divu gadu laikā. Medumu Tautas namā var aplūkot tikai nelielu daļu viņa kolekcijas, taču autors sola pārējās Medumu fotogrāfijas publicēt paša izveidotajā lapā

Medumi Facebook vietnē, lai iedzīvotājiem būtu iespēja apskatīt daudz plašāku virtuālo izstādi.

“Mēs dzīvojam tādā sarežģītā pasaulē, tāpēc vajag pašiem to padarīt skaistāku un labāku,” tā savu aizraušanos ar Medumu ainavām īsumā raksturo Artūrs.

“Medumi ir ļoti laba vieta ar bagātu vēsturi, te daudz kas ir noticis, ļoti skaisti, daudz ezeru, vasarā te ir brīnišķīgi. Labs ciemats un apkārtnē.”

Daudzās fotogrāfijās autors iemūžinājis saulrietu. Viņš atzīst, ka saulriets vai saullēkts ir fotogrāfa zelta laiks, kad var radīt ļoti skaistus darbus, pateicoties dabiskajam apgaismojumam.

Teksts, foto: Inese Minova

■ PERSONĪBA

OLGA ALEKSANDROVA: „IKVIENS CILVĒKS IR PELNĪJIS, LAI VIŅAM IR ĪSTA ĢIMENĒ”

Pirms divdesmit gadiem Olga Aleksandrova pieņēma atbildīgu lēmumu savā dzīvē - kļuva par audžumammu. Lēmumu palīdzēja pieņemt pārmaiņas dzīvē: „Palikām ar jaunāko meitu divatā lielā dzīvoklī, mums bija skumīgi un garlaicīgi vienām pašām. Toreiz man nebija darba, meitai skola un savas lietas, mazā saimniecība ar dārzu un govīm nespēja aizpildīt to sajūtu, ka kaut kas pietrūkst. Mēs ar meitu aizdomājāmies, ka varētu paņemt aprūpē vienu vai divus bērnus. Būtībā, mūsu ceļš kā audžuģimenei sākās pavisam nejauši,” stāsta Olga. Šobrīd Aleksandrovu ģimenē aug seši bērni.

Mīlestība un rūpes palīdz uzplaukt

Kad kārtējo reizi Olga devās uz konsultāciju Nodarbinātības valsts aģentūrā, pie reizes apciemoja paziņu, kas bija sociālais darbinieks. „Toreiz atceros, sēž meitenes bēdīgas, jautāju - kas noticis. Viņas stāstīja, ka tikko atvesti četri bērni no lauku mājas, izņemti no ģimenes, un tagad nezina, ko lai dara - bērnunamā, kā jau vienmēr, nav vietas un naudas arī nav, lai tam maksātu. Teicu - labi, uz cik ilgu laiku? Man atbildēja, ka uz mēnesi būtu jāpieņem pie sevis, lai ir laiks atrast mazajiem pastāvīgu dzīvesvietu. Iznāca tā, ka viens no bērniem bija mums pazīstams, gāja vienā klasē ar meitu. Protams, žēl palika - mazi bērni, trīs līdz septiņus gadus veci. Atminos, atnāk meita no skolas, pārsteigumā jautā - kāpēc tik daudz, mēs runājām par vienu, diviem. Teicu, kā lai viņus sadala, visi ir no vienas ģimenes. Tā mēs kļuvām par audžuģimeni, bērni pie mums nodzīvoja 15 gadus”, atminas O.Aleksandrova. Sākumā bērni bija aprūpē vienu gadu, tikai pēc tam, 2007. gadā, viņi kļuva par oficiālu ģimeni. Tika izietas apmācības, kas ļauj iegūt audžuģimenes statusu, ar cerību, ka bērni tiks adoptēti, jo, kā saka Olga, ikviens cilvēks ir pelnījis, lai viņam ir īsta ģimene, lai ir mamma un tētis. Bērni tika adoptēti uz Ameriku, bet pēc laiciņa visi atgriezās atpakaļ pie Olgas un teica - „nē, mums ir jau mamma, mēs nekur nebrauksim!”

Olga stāsta: „Principā ir tā, visi bērni, kurus tu paņem aprūpē uz nedēļu, uz mēnesi, visi, kuriem gribi palīdzēt, paliek ilgāk - kurš gadu, kurš trīs gadus, kurš ilgāk. Diemžēl, visi bērni, kas tiek izņemti no ģimenēm, ir vai nu traumēti, vai ar slimībām, vai visiem ir uzstādītas diagnozes. Man nepatīk diagnozes, tāpēc es cenšos pierādīt, ka bērnam tāda patiesībā nav. Esmu cīnījies, lai bērniem noņem diagnozes un to arī panākusi, jo patiesībā, tie bērni tika pamesti

novārtā un ir iekavējusies attīstība tikai tāpēc, ka par bērnu neviens nav rūpējies, neviens nav ar viņu darbojies. Ir bērni, kas nerunā, jo viņiem ir bail to darīt - kā mazam bērnam ir izstrādājušies aizsargmehānismi, kas rada drošības sajūtu - nerunāt, paņemt mantu, paslēpties stūrī un būt neredzamam, tad viņš jūtas drošībā. Pie manis bērni mācās atvērties un būt. Ja ar bērnu darbojas un viņu mīl, viņš atveras un kļūst par klases teicamnieku.”

Ceļš no Rīgas uz Demeni

Olga nāk no Rīgas, kur kādreiz strādājusi par mikroshēmu komplektētāju rūpnīcā: „Man ir padomju laika profesija, es kādreiz strādāju rūpnīcā, kur ražojām mikroshēmas kosmosa kuģiem. Kad izjuka PSRS, Rīgā zaudēju gan darbu, gan dzīvokli. Šeit, Demenē, paziņai bija dzīvoklis, viņi piedāvāja pa vasaru padzīvot. Sanāca tā, ka saimnieki aizbrauca dzīvot uz Ameriku un uzdāvināja dzīvokli man. Redz, viņi kādreiz man palīdzēja, tagad es palīdzu citiem. Acīmredzot, viss dzīvē notiek tā, kā tam ir jānotiek,” teic O.Aleksandrova. Ar tik specifisku profesiju Daugavpilī tajā laikā bija grūti atrast darbu, pat teju neiespējami: „Kad aizgāju uz darba biržu, man teica, ka vispār nesaprot manu profesiju, nezina, ko piedāvāt. Biržā es biju 10 gadus. Tad arī bija dzīves posms, kad ģimenē auga 11 bērni, tikai tagad ir tie noteikumi, ka nedrīkst būt vairāk par 6. Toreiz sapratu, ka arī nav variantu - es nevaru visus bērnus atstāt vienus pašus uz vairāk kā 8 stundām un iet strādāt. Atminos, biržā man teica - pārdod saimniecību un dzīvokli, meklē īrei dzīvokli Daugavpilī un nāc strādāt. Es viņiem teicu - jūs dzirdat paši sevi? Man tagad viss ir jāpārdod un jāpamet, lai mēģinātu kaut kur atrast darbu. Ko darīt tad, ja mani tomēr nepieņem? Tā arī viss beidzās, aizgāju no bezdarbniekiem,” atceras Olga.

Ikdienā svarīga ir plānošana

„Mēs, kā audžuvecāki, ikdienā strādājam 24/7, mums nav iespējams paņemt ne slimības lapas, ne atvaļinājumus. Reiz vecākie bērni mani palaida uz 3 dienām uz sanatoriju. Atceros, toreiz visas trīs dienas gāju uz procedūrām, ēdu un gulēju, vairs neko nespēju padarīt, nemaz nezina, kas tur apkārt atradās, arī līdz pieņemto grāmatu neizlasīju. Pēc procedūrām atnācu uz numuriņu un vienkārši gulēju, jo vairs nebija spēka. Bērni toreiz teica, ka izskatos nedaudz svaigāka - nu protams, jo man bija iespēja tiešām kārtīgi izgulēties!” smejas Olga. Audžumamma stāsta, ka arī katra bērnu paaudze ļoti atšķiras no iepriekšējās. Ja pirmās divas paaudzes palīdzēja saimniecības darbos - rāvēja dārzu, pat

govis mācēja slaukt, tad tagad bērniem ir grūti iemācīt strādāt, jo viņi redz, ka visu var nopirkt veikalā, viņus ir grūti motivēt darbam. Kā teic Olga, šodien sociālie tīkli parāda, ka dzīve ir skaista un viegla, nekas nav jādara, nauda krīt uz galvas pati no sevis, tāpēc bērniem ir sabojāta izpratne par patieso dzīvi un ir grūti viņus pārliecināt par pretējo.

Olgas atslēga, lai visu paspētu, ir plānošana: „Es esmu pieradusi agri celties. Līdz pusdienām es daru visas saimniecības lietas - mazgāju veļu, no rīta sagatavoju arī pusdienas un vakariņas, ļoti daudz plānoju - ko darīšu, ko ēst gatavošu. Galvenais neaizmirst, kur kuram bērnam ir jābrauc, jo vienam vajag apmeklēt ārstu, citam fizioterapeitu, vēl citam nodarbības, cenšamies visu paspēt.” Olga atzīst, ka vakarā tiešām ir liels nogurums, jo, ja vienā personā esi gan mamma, gan tētis, tas ir sarežģīti. „Spēku gūstu grāmatu lasīšanā. Agrāk tā bija adīšana, bet tagad tā mani kaitina. Adīt vajag rāmi, lēnām, bet tā kā fonā ir stress, tad vairs adīt nevaru. Protams, sarunas ar tuviniekiem palīdz atslēgties. Man arī patīk citreiz paskatīties smieklīgus un sirsnīgus video, tie ļauj atslēgties no visa jaunā, kas notiek pasaulē,” teic Olga.

Ģimenes tradīcijas

O.Aleksandrova stāsta, ka nesen tika svinēta jubileja, kur tika uzaicināts arī fotogrāfs. Kad bija pienācis laiks kopbildei, fotogrāfs bijis pārsteigts par lielo saimi: „Mēs kopā bijām gandrīz 80 cilvēki - atbrauca man vecāki, brālis un māsa ar ģimenēm, mani vecākie bērni ar ģimenēm, jaunākie bērni ar otrām pusītēm. Mums ir liela ģimene!” priecājas Olga. Katru vasaru Aleksandrovu ģimene dodas

ekskursijā uz Rīgu - apmeklē zoodārzu, dodas atpūsties pie jūras. „Ir bērni, kas nekad nav redzējuši jūru, nezina, kas tas ir,” atzīst Olga. Ģimenē pieņemts brīvdienās visiem kopā cept pankūkas, svinēt svētkus. Lieldienās krāsot olas, šūpoties, saposties un sagaidīt Jauno gadu. Noteikti tiek svinēti Jāņi, kad sabrauc visi radi - vienmēr ir lieli svētki - tiek kurināts ugunskurs, visi paliek pa nakti teltīs. Būtiska ģimenes tradīciju sastāvdaļa ir dzimšanas dienu svinēšana. Kā atzīst Olga, daudzi bērni iepriekš nav svinējuši savas dzimšanas dienas, tāpēc Aleksandrovu ģimenē šī ir būtiska tradīcija. „Mēs cenšamies sadzirdēt bērnu un viņa dzimšanas dienā darīt to, ko viņš vēlas. Vecākie bērni parasti izvēlas boulingu, mazākie vēlas apmeklēt spēļu istabas Daugavpilī,” stāsta Olga. Ģimenē ir pieņemts - kad bērns ir izaudzis un dodas tālāk savu dzīves ceļu vai tiek adoptēts uz kādu ģimeni, Olga sagatavo katram foto albumu: „Mēs vienmēr cenšamies uzdāvināt albumu ar ģimenes foto, visu, ko darījām, kur braucām, lai paliek piemiņai. Tagad, protams, viss jau paliek digitāli telefonos, bet šī dāvana tomēr ir īpaša, paliek piemiņai taustāmā veidā.”

Cīņa ar sabiedrības stereotipiem

Olga Aleksandrova atzīst, ka sabiedrībā valda aizspriedumi par audžubērniem: „Ja tu esi pieņemts ģimenē, tātad tu esi sliktāks par citiem. Mani bērni bieži vien jūtas aizvainoti, jo ir situācijas, kad, piemēram, skolā kāds bērns izdara blēņas, bet vienmēr ir vainīgi mani bērni, lai gan viņi pārkāpumam nav blakus stāvējuši. Sabiedrība tā ir izlēmusi un ir ļoti grūti pārliecināt, ka ne vienmēr vainīgi ir tie bērni, kuriem nav vecāku. Mums ir

bijusi situācija, kad bērniem skolā tiek pazeminātas atzīmes tikai tāpēc, ka bērns ir no audžuģimenes. Par šo man ir bijuši konflikti ar skolotājiem - kāpēc tā, ja bērnam darbā kļūdu nav, bet ir ielikts 7 nevis 10. Un skolotājs nevar pamatot šo atzīmi. Bērniem teicu, labi, kā ir, tā ir. Ja viņi grib tā domāt, lai tā domā, bet jūs esat labi cilvēki un par tādiem arī paliksiet. Protams, ir arī pretēji piemēri, citi teic, ka mani bērni ir ļoti jauki, vienmēr pasveicinās pirmie, palīdzēs iepirkuma maisu aiznest no veikala uz mājām. Tomēr negāciju ir vairāk, tiesa, ar visiem nestrīdēsies, tāpat nepārliecināsi par pretējo” ,stāsta Olga.

Lielākais prieks - redzēt, ka bērniem viss izdodas

Olga teic: „Mans lielākais prieks ir redzēt, ka audžubērniem dzīvē viss ir izdevies. Protams, sasniegumi - tas ir brīnīšķīgi, bet lielākais prieks ir tas, ka viņi izaug par labiem cilvēkiem - neviens nav cietumā, neviens nav alkoholiķis vai narkomāns. Viņi visi ir atraduši pareizo dzīves ceļu. Ļoti priecājos, kad pieaugušie bērni kādreiz atbrauc ciemos un stāsta, ka ir nopirkuši automašīnu, ir izlēmuši dibināt ģimeni un iestūrēt laulības ostā. Liels gandarījums, ka viss ir kārtībā!” Olga Aleksandrova teic, ka audžuvecākiem ir liela nozīme mazā cilvēka dzīvē: „Mēs ne tikai fiziski mēģinām palīdzēt bērnam izārstēties no slimībām un traumām - šodien audžuģimenēs teju visi bērni ienāk ar problēmām - kādam ir slēptā alerģija, kādam citas slimības. Mēs palīdzam izārstēt arī bērna dvēseli, iekšējo pasauli. Mēs cenšamies viņam palīdzēt saprast, ka ne viss, kas ir apkārt, ir ļauns. Ļaunumu viņi dzīvē ir redzējuši, mēs cenšamies parādīt, ka ir arī labi cilvēki pasaulē. Ļoti gribētos, lai bērni neaugtu bērnunamos, katram ir vajadzīga sava ģimene.”

Augšdaugavas novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja Valda Namiņa stāsta: „Turpinām ne tikai iepazīt audžuģimenes, kas darbojas Augšdaugavas novadā, bet arī pateicamies par ieguldīto darbu ārpusģimenes aprūpes nodrošināšanā bērniem, kuri palikuši bez vecāku gādības.

Būt par audžuģimeni - tā ir nesavtīga vēlme palīdzēt. Tas nav viegli, bet tas ir spēcinoši ikvienam - būt kādam par atbalstu, sniegt drošā pleca un ģimenes sajūtu. Aicinām kļūt par audžuvecākiem un palīdzēt bērniem!”

Teksts: Māra Multiņa

*Foto: M.Multiņa,
O.Aleksandrovas arhīvi*

MUZIKĀLAIS DĀRZS
KĀ SADARBĪBAS
SIMBOLS

INTERREG projekta LL-00272 (SoCreative) atvērtā dārza stādīšanas pasākuma dalībnieki

Valsts sociālās aprūpes centra “Latgale” filiālē “Kalupe” INTERREG VI-A Latvijas–Lietuvas programmas 2021.–2027. gadam ietvaros tiek realizēts projekts Nr. LL-00272 (SoCreative) “Sociālās iekļaušanas veicināšana un neaizsargāto grupu iespēju palielināšana, izmantojot integrētas un radošas metodoloģijas”.

Projekta mērķis ir pārveidot sociālo pakalpojumu sniegšanu Šauļos (Lietuvā) un Kalupē (Latvijā), integrējot radošas metodikas sociālo pakalpojumu sniegšanā mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām. Tas ir vērsts uz starpgrupu integrācijas veicināšanu, veidojot jauktas kopienas no dažādu sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju grupu pārstāvjiem. Projekta galvenais rezultāts ir vienotas metodikas, mazaizsargāto grupu sociālajai iekļaušanai, integrējot radošas aktivitātes, tostarp mūziku, keramiku un mākslu, izstrāde un praktiskā pielietošana. Tas veicinās radošu metožu izmantošanu sociālo pakalpojumu sniegšanā. Projekta ietvaros tiks izstrādāta metodika, organizētas apmācības sociālā darba speciālistiem par metodikas praktisko

pielietojumu, organizētas radošās mūzikas, keramikas un mākslas darbnīcas, iegādāti materiāli un aprīkojums šīm nodarbībām.

Kā viena no projekta aktivitātēm ir atvērtā Muzikālā dārza izveide Valsts sociālās aprūpes centra “Latgale” filiālē “Kalupe”, Lielajā ielā 1, Kalupes pagastā, Augšdaugavas novadā.

2025. gada 17. septembrī notika Muzikālā dārza stādīšanas pasākums. Pasākumā piedalījās mērķa grupas dalībnieki no Šauļu pilsētas pašvaldības aprūpes

nama “Goda” (Lietuva), Valsts sociālās aprūpes centra “Latgale” filiāles “Kalupe”, “Krastiņi” un “Kalkūni”, Augšdaugavas novada Sociālo pakalpojumu centra “Pīlādzis”, grupu dzīvokļiem “Nīcgale” un Kalupes pamatskolas jaunieši. Kopīgā pasākumā tika iestādīti koki, krūmi un ziedi, kopumā tika iestādītas vairāk nekā 388 stādu vienības. Šis dārzs nav tikai stādījumi, bet arī simbols sadarbībai un jaunām idejām. Pasākums iesaistīja dalībniekus elastīgā, uz darbu balstītā aktivitātē, veicinot viņu sociālo iekļaušanu un

labklājību. Dārzs, kas tika iestādīts, būs vieta, kur, ikvienam apmeklētājam, gan aprūpes centra iedzīvotājiem, gan pagasta ļaudīm, satikties, atpūsties, smelties mieru un prieku no dabas. Dārzā sastādīti dažādi augi, ierīkota ērta atpūtas zona un uzstādīti āra mūzikas instrumenti, kas aicināt aicina izbaudīt dažādu augu faktūras, krāsas un aromātus – no maigiem lavandas krūmiem līdz košiem ziediem un dekoratīvajām graudzālēm, kā arī radīt mūzikālas instrumentu skaņas. Augi izvēlēti tā, lai priecētu acis visa gada garumā, un tas radīs īpašu noskaņu un palīdzēs atslābināties ikdienas steigā.

Tā būs arī radošuma un mācīšanās telpa mūsu iedzīvotājiem, darbiniekiem un viesiem, turpinās projekta vērtības – iedvesmot, stiprināt un radīt jaunas iespējas.

Kad tapa sajūtu dārza izveides ideja, viens no mērķiem bija radīt vietu, kur katrs cilvēks, kurš apmeklēs šo dārzu, var gūt mieru, iedvesmu un jaunas emocijas, baudot dabas skaistumu un skaņu pasauli. Dārza apmeklētāji bieži atzīst, ka šī vieta palīdz nomierināt prātu, rosināt radošumu un satuvināties ar dabu.

Ļoti priecē, ka sajūtu dārzu iecienījuši ne tikai iestādes klienti, bet arī **vietējie iedzīvotāji un bērni**, kuri dažreiz pavada te savu brīvo laiku un mācās sajust un izzināt dabu caur pieskārieniem, smaržām un skaņām.

Muzikālais dārzs ir mūsu dāvana sabiedrībai – miers, harmonija un iedvesma tepat, mūsu pagalmā, tas ir mūsu kopīgs ieguldījums sabiedrības labā – vieta, kur apstājas laiks un valda miers.

Nākamās kopīgās projekta aktivitātes paredzētas 2026. gadā – metodikas praktiskā pielietošana. Tiks organizēts 21 nodarbības cikls. Iesaistot dalībniekus no dažādām mērķa grupām – bērnus, jauniešus, seniorus un personas ar garīga rakstura traucējumiem.

Projekta sadarbības partneri – Valsts sociālās aprūpes centrs “Latgale” (Latvija) un Šauļu pilsētas pašvaldības aprūpes nams “Goda” (Lietuva).

Projekta ilgums: 24 mēneši, no 2025. gada 1. marta līdz 2027. gada 28. februārim.

Kopējais Valsts sociālās aprūpes centra “Latgale”projekta finansējums ir 107916,43 EUR, tai skaitā 80% ERAF līdzfinansējums, 20% valsts budžeta līdzfinansējums.

Plašāku informāciju par projektu var atrast: latlit.eu/theprojects/socreative/

Šis raksts ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par tā saturu pilnībā atbild Valsts sociālās aprūpes centrs “Latgale” un tas var neatspoguļot Eiropas Savienības oficiālo nostāju

PIE LĪKSNAS
DIEVNAMA
UZSTĀDĪTI JAUNI
VIDES OBJEKTI

Nobeiguma fāzei tuvojas Līksnas Draudzes biedrības projekts “Jēzus Sirds dārza harmonijai” Nr. 24-03-CL30-C O L A 19.2 2 0 4 - 0 0 0 0 3 , kurš 2024. gada nogalē tika iesniegts vietējās rīcības grupā “Partnerība “Kaimiņi””.

Projekta mērķis ir pilnveidot iepriekš izveidoto vides objektu “Jēzus Sirds dārzs”, kas ir ievērojami palielinājis svētceļnieku un tūristu skaitu Līksnas baznīcā un Līksnas un

Vaboles pagastu apvienības teritorijā.

Projekta ietvaros ir uzstādīti

stacionāri nepārvietojami objekti - interaktīvs āra stends, kurā būs skatāma daudzveidīga

audio vizuāla informācija (draudzes vēsture, aktualitātes, sprediķu fragmenti, lūgšanu teksti u.c.) un āra mūzikas instrumenti.

Jau šobrīd ikviens apmeklētājs var darboties ar āra mūzikas instrumentiem, kuri papildina Jēzus Sirds dārza sniegto garīgo pieredzi gan bērniem, gan pieaugušajiem, radot dvēseles, dārza un mūzikas harmoniju.

Projekts tiek finansēts no Eiropas Savienības Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) līdzekļiem atklāta projektu iesniegumu konkursa Eiropas

Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023. – 2027. gadam intervences **LA19** “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” aktivitātes “Ķopienu spēcinošas un vietas attīstības sekmējošas iniciatīvas” rīcības “Kopienas publiskās teritorijas sakārtošana, publiskās telpas attīstība” ietvaros.

TURPINĀS LĪKSNAS
DIEVNAMA ĒRĢEĻU
ATJAUNOŠANA

Līksnas draudzes biedrība arī šogad aktīvi darbojas, gādājot par kultūrvērtību uzturēšanu un atjaunošanu, rakstot projektus un piesaistot līdzekļus to realizācijai.

Līksnas baznīcas ērģeles (valsts aizsardzības Nr.3263) pēdējā laikā tiek mazāk izmantotas, jo turpinās to remonts. Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes atļauja ērģeļu remontam ir spēkā līdz 2026. gada 31. decembrim. 2024. gadā saņemtais

finansējums no Kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programmas līdzekļiem ļāvis daļēji realizēt iecerētos remontdarbus.

Tomēr, spēlējot uz pilnām ērģelēm ar pašreizējo motoru, tām pietrūkst gaisa un plēšas lēnām nosēžas, ko iespējams novērst, uzstādot jaunu, piemērotu gaisa sagādes motoru.

Pateicoties Valsts kultūrkapitāla fonda piešķirtajam finansējumam 6419.00 eiro apmērā, no Ungārijas uzņēmuma KÖNYVES és FIA KFT šoruden atceļoja Līksnas baznīcas vēsturiskajām ērģelēm piemērots

motors ar turbīnu (gaisa pūtējs). Ungāru uzņēmums gatavo pašu izstrādātus un projektētus ērģeļu gaisa pūtējus kopš 1994. gada un ir viens no ievērojamākajiem šīs jomas ražotājiem Eiropā.

Ar uzņēmēja Māra Kapača atbalstu draudzes vīri ir novietojuši motoru tam paredzētajā vietā. Vēl ir nepieciešams uzstādīt gaisa pieplūdes kanālu, atjaunot elektrības pieslēgumu un veikt regulēšanu, kam vēl nepieciešami līdzekļi.

Kad iecerētais remonts tiks pabeigts, ērģeles tiks atgrieztas pilnvērtīgā aprītē , izmantojot draudzes liturģijas vajadzībām

liturģisko svētku sv.Misēs. Tāpat tās varēs izmantot profesionāli mūziķi koncertdarbībai un studenti (pasniedzēja vadībā) – ērģeļu spēles apgūšanai.

Ērģeles ir visu instrumentu instruments, pat vislabākie mūsdienu digitālie sasniegumi nepietuvosies tūkstošiem dzīvo stabuļu skanējuma radītajām vibrācijām. Ērģeles ir mūsu dievnama sirds un dvēsele, un viss, kas tiek darīts baznīcā , tiek darīts Dieva godam.

SABIEDRĪBA

PARAKSTĪTS
SAPRAŠANĀS
MEMORANDS
LATGALES KOPIENU
ATBALSTAM

Latgales vēstniecībā “Gors” svinīgi parakstīts saprašanās memorands Latgales kopienu atbalstam. Memorandu parakstīja Lielbritānijas vēstniecības Latvijā, British Council pārstāvniecības Latvijā, biedrības “Izglītības iniciatīvu centrs”, Latgales pašvaldību un kopienu pārstāvji. Tas apliecina kopīgu apņemšanos turpināt stiprināt pilsonisko sabiedrību un veicināt kopienu sadarbību reģionā.

Saprašanās memorandu parakstīja Lielbritānijas vēstniece Latvijā Ketija Līča (Kathy Leach), British Council pārstāvniecības Latvijā vadītāja Zane Matesoviča, “Izglītības iniciatīvu centra” direktore Daiga Zaķe, kopienu aktīvisti un sešu Latgales pašvaldību pārstāvji - Rēzeknes novada domes priekšsēdētājs Guntars Skudra, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, Augšdaugavas novada domes priekšsēdētājs Vitālijs Aizbalts, Ludzas novada domes priekšsēdētājs Edgars Mekšs, Krāslavas novada domes priekšsēdētājs Gunārs Upenieks un Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldes vadītāja Marina Isupova.

“Reģionālās vizītes laikā

man bija iespēja apmeklēt trīs brīnišķīgus “Darbīgo kopienu” resursu centrus - Vārkavā, Priekšmalē un Rogovkā. Tur satiku aizrautības pilnus cilvēkus, redzēju glīti atjaunotas telpas un gudru, radošu pieeju esošo resursu vēl pilnvērtīgākai izmantošanai pašu un līdzcilvēku labā. Es ļoti ceru, ka jau realizētās ieceres kalpos par iedrošinājumu aizvien jaunām iniciatīvām visu vecumu iedzīvotājiem, un tām netrūks arī turpmāka pašvaldību atbalsta,” memoranda parakstīšanas notikumā klāstīja Lielbritānijas vēstniece Latvijā Ketija Līča.

Jau sesto gadu British Council pārstāvniecība Latvijā un “Izglītības iniciatīvu centrs” sadarbībā ar Latgales pašvaldībām īsteno iniciatīvu “Darbīgās kopienas Latgalē”, lai iespējotu esošos un topošos kopienu līderus, veicinātu kopienu attīstību un spēju

sadarboties kopīga mērķa labā, ilgtermiņā sekmējot sabiedrības saliedētību un pilsonisko līdzdalību.

Memoranda mērķis ir nostiprināt pašvaldību, kopienu un citu iesaistīto pušu sadarbību, uzlabot informācijas apmaiņu un nodrošināt “Darbīgo kopienu” modeļa ilgtermiņa attīstību un paplašināšanu Latgales reģionā, veicinot pilsoniskās sabiedrības attīstību.

“Pašlaik daudz runājam par drošību un noturību, un tieši aktīvas, saliedētas kopienas ir viens no galvenajiem noturības elementiem. Esam praksē redzējuši, kā kopienas ar nelielu atbalstu spēj īstenot lielas pārmaiņas – pašu spēkiem labiekārto telpas, kur tagad darbojas kopienu resursu centri, un īsteno idejas, kas stiprina viņu novadus. Prieks par pašvaldībām, kas jau ir iesaistījušās iniciatīvā “Darbīgās

kopienas”, un ceram, ka tām drīz pievienosies vēl citas,” uzsver Zane Matesoviča, British Council pārstāvniecības Latvijā vadītāja.

Simpozijā tika prezentēti iniciatīvas “Darbīgās kopienas Latgalē” sasniegtie rezultāti. Kopienu līderu apmācībās līdz šim piedalījušies 240 kopienu līderi, īstenoti trīs kopienu iniciatīvu konkursi, kuros atbalsts piešķirts 32 ideju īstenošanai, un aktivitātēs iesaistījušies vairāk nekā 7000 iedzīvotāju un 425 organizācijas. Kopumā īstenotas vairāk nekā 300 kopienu aktivitātes. Latgalē ar vietējo iedzīvotāju un pašvaldību iesaisti izveidoti 11 kopienu resursu centri, kas darbojas Preiļu, Krāslavas, Augšdaugavas, Rēzeknes, Ludzas novados un Daugavpilī. Kā skaidro tās īstenotāji, iniciatīva ir stiprinājusi kopienu sociālo kapitālu un rīcībspēju, veicinājusi izpratni par pilsoniskās līdzdalības jēgu un ietekmi, kā arī attīstījusi sadarbību starp iedzīvotājiem, pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām.

“Kopienu stiprināšanā svarīgi ir apzināties, kādu rezultātu vēlamies panākt. Novērojam, ka cilvēki ir noguruši no sarunām par to, ‘ka būtu labi, ja būtu’, viņi vēlas tikt uzklautīti un iesaistīti. Iniciatīvas “Darbīgās kopienas Latgalē” svarīgākais rezultāts ir tas, ka kopienas ir iemācījušās uzņemties atbildību par

nepieciešamajām pārmaiņām viņu dzīvē, un cilvēki spēj pašorganizēties to īstenošanā,” skaidro “Izglītības iniciatīvu centra” direktore Daiga Zaķe.

Saprašanās memorands paredz turpmāku kopienu resursu centru darbības un kopienu iniciatīvu atbalsta veicināšanu. Tāpat plānots sekmēt nepieciešamo mehānismu izstrādi, ieviešanu un uzlabošanu, lai nodrošinātu Latgales reģiona kopienu informētību un efektīvāku līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos.

Simpozijā pulcējās ap 70 iniciatīvas “Darbīgās kopienas Latgalē” atbalstītāji un dalībnieki, to skaitā Latgales un citu reģionu aktīvie iedzīvotāji - kopienu resursu centru pārstāvji, kopienu aktīvisti un “Darbīgo kopienu” multiplikatori, kas iniciatīvas idejas iedzīvina citos Latvijas reģionos.

Pēc svinīgās memoranda parakstīšanas simpozija dalībniekiem bija iespēja apmeklēt “dzīvo bibliotēku”, lai sarunās ar kopienu resursu centru vadītājiem uzzinātu vairāk par aktivistu paveikto. Apmeklētājus priecēja arī Nacionālo bruņoto spēku spēku orķestra priekšnesums, un visas dienas garumā bija apskatāma fotoizstāde “Labākai dzīvei stiprās kopienās!”.

PROJEKTS

CAURI TUMSAI AR
GRĀMATU

8. novembrī Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) pasākumu cikla “Latviešu grāmatai 500” kulminācijas pasākumā “Cauri tumsai ar grāmatu” aicināja ikvienu Latvijas iedzīvotāju un diasporas pārstāvi atzīmēt 500 gadus, kopš ir iespiesta pirmā grāmata latviešu valodā.

Augšdaugavas novada bibliotekāri pulcējās uz kopīgu pasākumu Naujenes bibliotēkā, lai kopīgi vērotu tiešraidī, dalītos pieredzē, gūtu virtuālās realitātes pieredzi, izmēģinot virtuālās brilles, darbotos ar citātu kārtīm un gūtu iedvesmu. Tiešraides laikā bija iespēja dzirdēt un redzēt Bebrenes pagasta bibliotēkas un vietējo entuziastu pieredzes stāstu par dalību Latvijas TV raidījuma “Tas notika šeit. Bebrene” ierakstā. Sarunā piedalījās Bebrenes pagasta bibliotēkas vadītāja Ilona Driksne, daloties pārdomās par lokālā kultūras mantojuma saglabāšanu un kopienas līdzdalību.

Pasākuma laikā novadniece Jeļena Požarska klātesošajiem prezentēja savu pasaku grāmatu “Burvju grāmata”, kas izdota šogad ar Augšdaugavas novada pašvaldības atbalstu.

Grāmatas izdošanu Jeļena uzskata par īstu brīnumu savā dzīvē. Jeļenas ikdienas darbs ir saistīts ar grāmatām, viņa ir

Salienas pagasta bibliotekāre. Mīlestība uz grāmatām viņu saista no mazām dienām, kad viņa mēdza slēpties no vecākiem bēniņos, kur varēja uziet daudz vecu grāmatu ar nodzeltējušām lapām. Tā viņai toreiz bija mīļākā literatūra. “Grāmata ļauj cilvēkam izglītoties, grāmata ir gaisma. Protams, vienmēr jādomā, ko tu lasi, jāizvēlas kaut kas pozitīvs.”

Pirms pieciem gadiem piepildījās Jeļenas sapnis, jo viņa sāka strādāt bibliotēkā un tādejādi apvieno vaļasprieku ar darbu. Jeļena aizraujas ar gleznošanu un pirms kāda laika sāka zīmēt dažādus pasaku varoņus. Radās ideja savus zīmējumus apaudzēt ar stāstu, tā radās pirmā pasaka. Draugi rosināja izdomāt pasakas arī par citām Jeļenas gleznām. Pamazām viņas izdomāto pasaku un ilustrāciju krājums

auga plašumā, tās viņa publicēja sociālajos tīklos, līdz draugi un kolēģi ierosināja to visu apkopot un izdot grāmatu. Jeļena atzīst, ka arī bērnībā esot sacerējusi pasakas un nesen uzgājusi savu pierakstu burtnīcu, ko pārlasīt pašai bijis ļoti interesanti.

Autore grāmatu parakstījusi kā Jeļena Aļošina, viņa skaidro, ka tas ir pirmslaulību uzvārds, tādejādi viņa vēlējās izrādīt cieņu un pateicību savam tēvam, kurš vienmēr ir ticējis viņas radošajam potenciālam. “Man tas nav tikai paraksts, bet ļoti dziļi personisks simbols,” teic autore. “Šī grāmata man ir personisks projekts, tā satur septiņas mūsdienīgas pasakas, kas paredzētas jaunākā un vidējā skolas vecuma bērniem no 6 līdz 10 gadiem. Galvenās tēmas ir draudzība, labestība un godīgums, tieši tas, ko vēlamies mācīt saviem bērniem. Pasakās

es pievēršu uzmanību arī dabas aizsardzības problēmām.”

Ar biedrības “Silenes stariņ” atbalstu Jeļena uzrakstīja projekta pieteikumu un saņēma Augšdaugavas novada pašvaldības atbalstu 500 eiro apmērā, kas ļāva nodrukāt grāmatu 100 eksemplāros. Digitalizēt Jeļenas veidotās ilustrācijas palīdzējusi meita, savukārt redīgēt tekstu palīdzēja kolēģe Elita Poļakova.

Darbs pie grāmatas izveides ilga visu vasaru, bet augusta beigās tā ieraudzīja dienasgaismu. Savu pasaku popularizēšanai Jeļena izmanto youtube kanālu, kur publicē pašas ierunātās pasakas video formātā.

Jeļena dāvāja katrai bibliotēkai grāmatas eksemplāru ar savu autogrāfu un īpašo vēlējumu.

Teksts, foto: Inese Minova

AUGŠDAUGAVAS NOVADA KULTŪRAS UN TŪRISMA PĀRVALDES PASĀKUMU PLĀNS DECEMBRIM

Augšdaugavas novada Kultūras centrs “Vārpa”

6. decembrī 19.00 Grupu Varang Nord, Yomi divu albumu prezentācija “PAGĀNU LAIKS”, biļetes bilesuparadize.lv

22. decembrī 18.00 Interaktīva izrāde bērniem “Sapņu sargs”

23. decembrī 18.00 Interaktīva izrāde bērniem “Sapņu sargs”

31. decembris 22.00 Vecgada balle, vietu rezervācija pa tālr. 26362572

Ambeļu pagasts

7. decembrī 13.00 Ambeļu Kultūras namā bērnu pasākums “Ziemassvētku brīnums”

Ziemassvētku viktorīna, Ziemassvētku dāvanu kartīšu meistarklase, bērnu kakao ceremonija, brīnumkastīte ar uzdevumiem, Ziemassvētku stāstu sarunas, vēstuļu rakstīšana.

Bebrenes pagasts

10. decembrī 15.00 Bebrenes ciemata centrā Ziemassvētku eglītes iedegšana “Grinčs un viņa draugi”

19. decembrī 18.00 Bebrenes Kultūras namā “Ziemas andele” un Maijas Bērziņas gleznu izstādes noslēgums

25. decembrī 15.00 Bebrenes muižā koncerts “Ziemassvētku stāsts”,

25. decembrī 21.00 Bebrenes Kultūras namā Ziemassvētku balle ar Andri Skuju

Katra mēneša ceturtdienās no plkst. 18.00 Bebrenes kultūras namā - galda spēļu vakari.

Katra mēneša trešdienās no plkst. 18.00 Bebrenes VP vidusskolas sporta zālē - sporta spēļu vakari

Līdz 19. decembrim Bebrenes kultūras namā skatāma Maijas Bērziņas gleznu izstāde “Saulainā”

Biķernieku pagasts

20. decembrī 13.00 Biķernieku Kultūras namā Ziemassvētku eglīte bērniem

27. decembrī 18.00 Biķernieku Kultūras namā Ziemassvētku groziņvakars

Demenes pagasts

25. decembrī 11.00 Demenes Kultūras namā bērnu Ziemassvētku pasākums

Dubnas pagasts

26. decembrī 14.00 Dubnas Kultūras namā Ziemassvētku pasākums bērniem

Eglaines pagasts

5. decembrī 12.00 Eglaines Kultūras namā atpūtas vakars senioriem “Ar sniegpārslu sarmu matos”, Vitauta Kalinauska (Lietuva) grafikas darbu izstādes atklāšana

27. decembrī 18.00 Eglaines Kultūras namā “Balle trešajos Ziemassvētkos”, galdiņu rezervācija pa tālr. 29628369 līdz 23. decembrim

Ilūkste

5. decembrī 17.00 Ilūkstē, Sporta un Stadiona ielas skvērā, pilsētas Ziemassvētku egles iedegšanas pasākums

13. decembrī 16.00 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā Rīgas vidējās paaudzes deju kolektīva “Rakstā” koncerts “Sniegpārslu rakstā”

14. decembrī 13.00 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā Ilūkstes Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu Adventes koncerts “Mazu brīdi pirms...”

19. decembrī 19.00 Grupas “Galaktika” Ziemas koncerts “Uzzīmē mani Ziemassvētkos”. Biļetes cena 10,00 euro. Iepriekš pārdošanā no 8. decembra Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā darba dienās no 9.00-17.00.

26. decembrī 11.00 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā Ziemassvētku pasākums bērniem “Troļļu piedzīvojumi mežā”. Ieejas maksa 5,00 euro, bērniem līdz 3 gadu vecumam ieeja bez maksas

26. decembrī 12.30 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā Ziemassvētku saldumu paciņu saņemšana Ilūkstes pilsētā deklarētajiem pirmskolas vecuma bērniem no 0 līdz 4 gadi, kuri neapmeklē pirmsskolas izglītības iestādi “Zvaniņš”

27. decembrī 20.00 groziņballe “Mirklis pirms...” ar grupu “Ginc un Es”. Ieejas maksa 5,00 euro, galdiņu rezervācija līdz 23. decembrim pa tālr. 29133481, 29220324

Kalkūnes pagasts

11. decembrī 18.00 Kalkūne (2. stāva aktu zālē, Ķieģeļu iela 4) radošā darbnīca “Svētku ziepes” filcēšanas tehnikā. Darbnīca pieaugušajiem. Pieteikties pa tālr. 27095164 (sms)

26. decembrī 10.30 Kalkūne (2. stāva aktu zālē, Ķieģeļu iela 4) Bērnu eglīte Medumu un Kalkūnes pirmskolas bērniem “Grinča lielais Ziemassvētku nolaupījums” kopā ar BOOM Time

27. decembrī. 18.00 Kalkūne (2. stāva aktu zālē, Ķieģeļu iela 4) Pasākums “Sagaidot Jauno gadu”. Konkursi un balle līdz 24.00. Viesi aicināti nākt ar saviem groziņiem. Rezervācija pa tālr. 27095164 (sms)

Kalupes pagasts

23. decembrī 12.00 Kalupes apvienības pārvaldes ēkā “Piparkūku pārvērtības un eglītes svētki”

29. decembrī 18.00 Kalupes ciemā “Ķekatnieku gājiens Kalupē”

Līksnas pagasts

5. decembrī 18.00 Līksnas Kultūras namā Adventes laika dekora meistarklase, dalība bez maksas

Medumu pagasts

3. decembrī 16.00 Medumu Tautas nama foajē Medumu rokdarbu pulciņa “Kaleidoskops” svečturu izstādes “Ziemas raksti” atklāšana

6. decembrī 11.00 Medumu Tautas namā sadarbībā ar bibliotēku notiks pasākums bērniem “Viss, ko es vēlos Ziemassvētkos”. Veidosim pastkartītes vientuļajiem Medumu senioriem

10. decembrī 16.00 Medumu Tautas namā radošā darbnīca “Egles rotājums” filcēšanas tehnikā. Darbnīca paredzēta pieaugušajiem. Pieteikties pa tālr. 27095164 (sms)

26. decembrī 10.30 Medumu Tautas namā Sventes apvienības bērniem “Grinča lielais Ziemassvētku nolaupījums” kopā ar BOOM Time

26. decembrī 18.00 Medumu Tautas namā vakars pieaugušajiem “Ziemassvētku draugu tikšanās”, dzīvā mūzika, konkursi, balle līdz 24.00. Viesi aicināti nākt ar saviem groziņiem. Rezervācija pa tālr. 27095164 (sms)

Naujenes pagasts

4. decembrī 17.00 Naujenes Kultūras centrā radošā darbnīca “Mīkstaiz zirgs - 2026. gada simbola radīšana”, pieteikšanās pa tālr.26293212

5. decembrī 17.30 Naujenes Kultūras centrā Radošā darbnīca ar meistarību Valdi Grebežu “Gāzbetona Sniegavīri”, pieteikšanās pa tālr.26293212

24. decembrī 13.00 Naujenes Kultūras centrā Ziemassvētku eglīte bērniem

Nīcgales pagasts

28. decembrī 17.00 Nīcgales Tautas namā Vakārēšana “Kad ķekatas nāk”

Pilskalnes pagasts

6. decembrī 17.00 Pilskalnē, Parka iela 3, Egles iedegšanas svētki

Salienas pagasts

22. decembrī 12.00 Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas audzēkņu un pedagogu stīgu instrumentu koncerts “Ziemassvētku noskaņās”. Radošā darbnīca “Cepam, cepam piparkūkas”

Subate

3. decembrī 17.00 Subates Kultūras namā animācijas filma bērniem “Ķēniņu ķēniņš”, biļete 2 euro

5. decembrī 17.00 Subates Kultūras namā Ziemassvētku dekoru veidošanas darbnīca

18. decembrī 17.00 pie Subates Kultūras nama svētku eglītes izrotāšana un izgaismošana

25. decembrī 21.00 Subates Kultūras namā Ziemassvētku deju vakars ar DJ Gati

28. decembrī 16.00 Subates Kultūras namā Vecgada koncerts

Sventes pagasts

26. decembrī 16.00 Sventes Tautas namā Eglīte pirmsskolas vecuma bērniem

28. decembrī 16.00 Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas skolas audzēkņu “Ziemas koncerts” Pretī Tautas namam būs apskatāma interešu grupas “Sventes pērlītes” egle, kas tērpta tamborētajā ziemas mētelī

Šēderes pagasts

6. decembrī 16.00 Šēderē pie Kultūras nama Eglītes iemirdzināšana kopā ar rūķiem

6. decembrī 17.00 Pašulienē, Egles laukumā, Eglītes iemirdzināšana kopā ar rūķiem

13. decembrī 11.00 Šēderes Kultūras namā “Brīnumu gaidot!” Jautrs pasākums bērniem kopā ar “Boomtime” animatoriem

26. decembrī 19.00 Šēderes Kultūras namā Ziemassvētku diskoballe kopā ar DJ Edgaru. Galdiņu rezervācija līdz 23. decembrim.

Tabores pagasts

26. decembrī 11.00 Tabores Sabiedriskajā centrā Ziemassvētku pasākums bērniem

Vaboles pagasts

14. decembrī 15.00 Vaboles Kultūras namā ziemas jampadracis ģimenēm ar Grinču un Grinčellu, lielās pagasta egles iedegšana

31. decembrī 21.00 Vaboles Kultūras namā Jaungada diskoballe

Izstādes

Līdz 23. decembrim Višķu pagasta pārvaldē gleznotājas Jeļenas Požarskas izstāde “Nekur nav tik labi kā mājās”

No 1. līdz 30. decembrim Medumu Tautas nama foajē Artūra Gabrāna fotogrāfiju izstāde “Medumi. Mana ainava.”

Līdz 27. decembrim Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā Viktora Petaško darbu izstāde “Baltā simfonija putuplasta interpretācijā”

Decembrī Eglaines Kultūras namā “Saules galerijā” Vitauta Kalinauska (Žeime, Lietuva) grafikas darbu izstāde

DONORU DIENA

AUGŠDAUGAVAS NOVADA DONORU DIENĀ – LIELA AKTIVITĀTE

13. novembrī Augšdaugavas novada pašvaldības Centrālajā pārvaldē notika Donoru diena, kura pulcēja kuplu dalībnieku skaitu. Šoreiz Donoru diena bija veltīta Valsts svētkiem.

Donoru dienu organizēja novada Sociālais dienests sadarbībā ar Latvijas sarkanā krusta Dienvidlatgales komiteju. Par donoriem rūpējās Valsts asinsdonoru centra Latgales filiāles darbinieki no Rēzeknes.

Uz aicinājumu ziedot asinis atsaucās vairāki desmiti cilvēku – centrālās pārvaldes, pagastu apvienību darbinieki, kā arī novada un Daugavpils pilsētas iedzīvotāji. Daudzi par donoriem kļuva pirmo reizi. Šoreiz atsaucība bija liela, nodot asinis atnāca 64 cilvēki, no tiem 11 – pirmo reizi, tostarp Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece Olesja Ņikitina. Pēc viņas teiktā, šī pieredze lika aizdomāties par to, cik daudz mēs varam izdarīt ar vienu mazu rīcību un mudināja kļūt par pastāvīgu donoru. “Ziedojošas asinis, var palīdzēt glābt kāda cilvēka dzīvību – un tas ir patiesi īpaši. Ja mēs esam spējīgi ar tādu mazu rīcību glābt kādu dzīvību, tas noteikti ir jādara visiem. Sīrsnīga

pateicība ārstiem, māsiņām, kuras strādāja ar lielu uzmanību, profesionalitāti un aprūpi,” teica Olesja.

Pirmo reizi asinis nodeva arī Laura Grigorjeva, Augšdaugavas novada Izglītības pārvaldes Jaunatnes lietu daļas Jaunatnes lietu speciāliste Kalupes, Vaboles, Nīcgales, Līksnas pagastā. Viņa atzina, ka tā bija interesanta pieredze: “Ļoti labs veids, kā palīdzēt citiem cilvēkiem, tiem, kam tas ir nepieciešams. Domāju, ka motivēt kļūt par donoriem var draugi vai radnieki, kopā iet un darīt labas lietas ir drošāk.” Laura atbrauca uz Augšdaugavas novada Centrālo pārvaldi kopā ar Līksnas apvienības pārvaldes kolēģiem – pārvaldes vadītāju Ingūnu Novicku un sporta organizatoru Aldi Rokjānu, kuri arī nesen kļuva par donoriem. Savukārt Ņina Gladiševa no Vaboles šoreiz nodeva asinis 25. reizi. Pirmo reizi nodot asinis uzdrošinājās arī Augšdaugavas novada Sociālā dienesta psiholoģe Aija Centnere. Viņa atzina, ka sen esot domājusi par to, un nolēma sekot kolēģu piemēram un iedrošinājumam: “Ceru, ka manas asinis var palīdzēt cilvēkiem grūtā situācijā. Patīk, ka viss ir labi organizēts, mediķi visu izskaidro un tu jūties droši.” Aijas kolēģe, novada Sociālā dienesta sociālo pakalpojumu nodaļas vadītāja

Vija Sibirceva pirmo reizi nodeva asinis 1987. gadā un tagad nolēma atsākt tradīciju, lai palīdzētu un būtu daļiņai no Latvijas donoru kopienas. Trīs līdz četras reizes gadā asinis nodod Augšdaugavas novada Centrālās pārvaldes Informācijas un sabiedrisko attiecību nodaļas darbiniece Inese Minova.

Augšdaugavas novada Sociālā dienesta vadītāja Anna Jegorova no visas sirds pateicās visiem, kas atnāca ziedot asinis: “Tas ir ļoti svarīgi, gribas, lai cilvēki to apzinās. Palīdzēt citiem nemaz nav tik grūti, šodien visi donori izdarīja ļoti labu lietu.” Par donoru var kļūt jebkurš vesels cilvēks vecumā no 18

līdz 65 gadiem, ar svaru ne mazāku par 50 kg. Svarīgi ir ievērot hemoglobīna rādītājus, to var pārbaudīt uz vietas. Sievietēm norma ir no 12,5, bet vīriešiem – no 13,5. Uz vietas donors aizpilda anketu, mēs veicam pārējās pārbaudes. No rīta donoram ir jāpaēd sārtas veselīgas brokastis, jādzer daudz šķidruma.

Latvijas Valsts asinsdonoru centrs regulāri ziņo, ka trūkst noteiktas grupas asiņu. Donorasiņu vienmēr pietrūkst, it īpaši rēzus negatīvo grupu. VADC atgādina, ka viena asinsdonora asinis var noderēt pat trim cilvēkiem. Pēc nodošanas asinis tiek sadalītas komponentos – tie ir eritrocīti, trombocīti un asins plazma, katra no tām palīdz dažādās situācijās.

Donori vienmēr tiek gaidīti Daugavpils reģionālās slimnīcas Asins sagatavošanas nodaļā, Centra poliklīnikā, Viestura ielā 5, pirmdienās, otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no plkst. 8.00 līdz 10.00, tālrunis uzziņām un pierakstam 654 05323. Augšdaugavas novadā tuvākais datums, kad varēs nodot asinis – 15. decembris. Donorus gaidīs Ilūkstes kultūras un mākslas centrā (Brīvības iela 12) no plkst. 9.00 līdz 12.00.

Teksts, foto: Jeļena Ivancova

PAZIŅOJUMS

PAR MEDĪBU TIESĪBU LĪGUMU PĀRSLĒGŠANU

Saskaņā ar Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2024. gada 29. februāra saistošo noteikumu Nr.95 “Par Augšdaugavas novada pašvaldības medību tiesību piešķiršanas kārtību” 22.punktu, medību līgumi, kas noslēgti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, un kuros nav noteikts līguma darbības termiņš vai maksa, ir grozāmi atbilstoši noteikumu 2.punktam,

noslēdzot terminētu līgumu vai saskaņā ar Noteikumu 3.punktu, piemērojot maksu un ir pārskatāmi līdz 2025. gada 31. decembrim.

Augšdaugavas novada pašvaldība aicina medību tiesību lietotājus līdz 2025. gada 10. decembrim iesniegt iesniegumus par medību tiesību līgumu pārslēgšanu. Iesniegumus var iesniegt Augšdaugavas novada pašvaldības Centrālajā pārvaldē (Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401) vai parakstītu ar drošu elektronisko

parakstu, nosūtot uz e - pasta adresi: pasts@augšdaugavasnovads.lv. Jautājumu gadījumā aicinām sazināties ar Augšdaugavas novada pašvaldības Centrālās pārvaldes Īpašuma nodaļu, tālr. 65476739, 65422232.

Ja medību tiesību lietotāji noteiktajā termiņā neiesniegs iesniegumu par līguma pārslēgšanu, Augšdaugavas novada pašvaldība uzsāks medību tiesību līguma izbeigšanas izvērtēšanu.

AUGŠDAUGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS KAPSĒTĀM NOMAINĪTI NOSAUKUMI

Augšdaugavas novada pašvaldības dome 2025. gada 30.oktobrī pieņēmusi lēmumu Nr.287 “Par Augšdaugavas novada pašvaldības kapsētu nosaukumu maiņu.” 109 Augšdaugavas novada pašvaldības kapsētām tika nomainīti nosaukumi.

Saskaņā ar Augšdaugavas novada pašvaldības

domes 2024. gada 11. jūlija saistošajos noteikumos Nr.106 “Augšdaugavas novada kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi noteiktajām definīcijām, kapi ir vieta, kur tiek apbedīts mirušais, savukārt kapsēta ir īpaša teritorija, kas saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu ierādīta mirušo apbedīšanai. Daudzām kapsētām nosaukumā bija vārds “kapi”, tādēļ bija nepieciešams šīm kapsētām nomainīt nosaukumus.

INFORMĀCIJA

Mūžībā aizgājuši no 18.10.2025.		
Bīkernieku pagasts Aleksandrs Vasiljevs (13.07.1977. - 14.11.2025.)	Līksnas pagasts Svetlana Mačanovska (12.08.1967. - 29.10.2025.) Vladimirs Sticjuks (24.06.1959. - 01.11.2025.)	Salienas pagasts Valentīna Rutule (14.07.1951. - 14.11.2025.) Jevgeņijs Zeļenkovs (31.07.1981. - 08.11.2025.)
Demenes pagasts Inga Minčonoka (30.06.1965. - 20.11.2025.)	Maļinovas pagasts Grigorijs Markelovs (25.06.1953. - 16.11.2025.) Pelageja Zubova (07.01.1942. - 19.10.2025.)	Subate Jānis Bīgestāns (01.04.1935. - 18.11.2025.) Jans Dedjuško (23.08.1958. - 06.11.2025.)
Dubnas pagasts Sergejs Amosovs (07.11.1933. - 10.11.2025.) Eleonora Makejeva (24.07.1951. - 27.10.2025.)	Medumu pagasts Vasilisa Iznova (11.09.1942. - 31.10.2025.) Jānis Kaķītis (31.01.1951. - 27.10.2025.)	Sventes pagasts Helēna Eisane (07.03.1931. - 22.10.2025.) Valērijs Vansovičs (25.07.1967. - 26.10.2025.)
Ilūkste Ina Kozinda (25.09.1942. - 19.11.2025.) Genadijs Slišins (07.04.1948. - 22.10.2025.)	Naujenes pagasts Tatjana Dimitrijeva (04.12.1925. - 30.10.2025.) Igors Frolovs (22.04.1966. - 21.10.2025.) Valentina Gorbunova (21.03.1957. - 21.10.2025.) Antoņina Ivanova (23.06.1940. - 19.11.2025.) Viktors Ivanovs (20.04.1953. - 31.10.2025.) Lidija Svoka (09.04.1942. - 25.10.2025.) Lūcija Vorslova (16.01.1940. - 18.10.2025.)	Šēderes pagasts Vjačeslavs Prokopkins (18.06.1969. - 28.10.2025.)
Kalkūnes pagasts Jānis Dzenis (27.12.1963. - 26.10.2025.) Pēteris Taukulis (20.03.1946. - 25.10.2025.)	Pilskalna pagasts Vlads Butkis (15.10.1951. - 19.11.2025.) Ligita Lobanova (07.10.1957. - 11.11.2025.)	Vaboles pagasts Andris Jonāns (21.02.1960. - 02.11.2025.) Olga Meijere (22.08.1939. - 28.10.2025.)
Kalupes pagasts Tomašs Janovičs (11.09.1945. - 24.10.2025.)		Izsakām līdzjūtību mūžībā aizgājušo tuviniekiem!

SĒLIJA • LATGALE
MĀCĪBAS KOPIENĀM

MĀCĪBU CIKLS
SĒLIJAS UN LATGALES KOPIENĀM
AUGŠDAUGAVAS NOVADĀ

NAUJENE 13.12.2025.

10.00–11.30 Lekcija
“Dabas vērtību identificēšana un saglabāšana”
Lektore Irēna Skrinda, Vides aizsardzības eksperte

11.45–13.15 Lekcija
“Kopienu attīstības plāns”
Lektore Regita Zeiļa, biedrības "Nezināmā Rēzekne" vadītāja

13.45– Saruna ar Augšdaugavas novada pārvaldes ekspertiem par dabas vērtību saglabāšanu Augšdaugavas novadā, tiklošanās

Foto no Augšdaugavas novada mājaslapas

21/12
Plkst.
10.00 - 11.00

Līksnas
baznīcas
stāvlaukumā

Ziemassvētku laika

BAGĀŽNIEKU TIRGUS

Piedalīties var ikviens, kam ir ko mainīt
vai tirgot.

- ✓ Tirgojamies/maināties no auto
bagāžnieka.
- ✓ Tirgojamies/maināties ar
pašražoto un pašaudzēto, mežā
salasīto.
- ✓ Personiskajā lietošanā esošām
mantām.

Svarīgi!
Tirdzniecības atļaujas maksa - 3€.
Augšdaugavas novada
amatniekiem/mājrāzotājiem,
kuri tirgo savu produkciju - 1,50 €

PAZIŅOJUMS

BEZMAKSAS PELDĒTAPMĀCĪBAS NODARBĪBAS

No 21. novembra Augšdaugavas novada bērniem vecumā no 3 līdz 12 gadiem ir iespēja pieteikties bezmaksas peldētāpmācības nodarbībām, kas norisināsies Daugavpils Olimpiskajā centrā (Stadiona iela 1).

Peldēšana ir ne tikai aizraujošs sporta veids, kas veicina bērnu fizisko attīstību, bet arī svarīga prasme drošībai uz ūdens. Nodarbību mērķis ir stiprināt bērnu veselību, dot iespēju apgūt vai pilnveidot peldēšanas iemaņas un rosināt aktīvu dzīvesveidu.

Nodarbību grafiks:

- Sestdienās plkst. 11.30 – bērniem bez peldētprasmes (nodarbību sākums 6. decembrī)

- Svētdienās plkst. 11.00 – bērniem ar peldētprasmi (nodarbību sākums 7. decembrī)

Katrai grupai paredzēts 10 nodarbību kurss.

Jāņem vērā, ka bērnam, kuram nav peldētprasmes, ieteicamais augums ir vismaz 120 cm.

Iepriekšēja pieteikšanās ir obligāta. Pieteikšanās anketa: www.ej.uz/peldan

Nodarbības tiek īstenotas projekta Nr. 4.1.2.2/1/24/I/034 "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Augšdaugavas novadā" ietvaros ar Eiropas Sociālā fonda Plus atbalstu.

INFORMĀCIJA

SĀKUSIES PRETENDENTU PIETEIKŠANA AUGŠDAUGAVAS NOVADA GADA BALVAI SPORTĀ 2025

Augšdaugavas novadā ik gadu tiek godināti aktīvākie sportisti, komandas un sporta entuziasti pasākumā "Gada balva sportā". Šis konkurss, kas norisinās jau vairākus gadus, ir kļuvis par sirsnīgu un nozīmīgu tradīciju novadā. Tā mērķis ir pateikties sportistiem pagastu apvienībām un sporta darbiniekiem par īpašiem sasniegumiem sporta jomā, par nozīmīgu ieguldījumu sporta darbībā Augšdaugavas novadā.

Apbalvojumu Gada balva sportā piešķir nominācijās par īpašiem sasniegumiem Latgales, Latvijas, Eiropas un Pasaules čempionātos, Olimpiskajās spēlēs, kā arī cita augsta līmeņa sacensībās vai par nozīmīgu ieguldījumu sporta darbā.

Apbalvojuma Gada balva sportā pretendenti ir

Augšdaugavas novada sportisti, komandas, viņu treneri, pagastu pārvaldes sporta organizācijas un citas ar sporta darbību saistītas personas, kas sasnieguši ievērojamus rezultātus individuālos vai komandu sporta veidos, dod vai ir devuši būtisku ieguldījumu veselīga dzīvesveida un sportisku aktivitāšu popularizēšanai Augšdaugavas novadā.

Gada balvu sportā piešķir sekojošās nominācijās:

- Novada Gada sporta pasākums;
- Novada labākā pagastu apvienība sportā;
- Novada Gada sportists;
- Novada Gada sportiste;
- Novada Gada treneris/re individuālajos sporta veidos;
- Novada Gada treneris/re komandu sporta veidos;
- Novada Gada vīriešu sporta spēļu komanda;
- Novada Gada sieviešu sporta spēļu komanda;
- Novada Gada uzlecošā zvaigzne jauniešiem (līdz 19 gadiem);

Novada Gada uzlecošā zvaigzne jauniešiem (līdz 19 gadiem);

Novada Gada sportists neolimpiskajos sporta veidos;

Novada Gada sportiste neolimpiskajos sporta veidos;

Novada Gada sportists seniors;

Novada Gada sportiste seniore;

Novada Gada senioru sporta spēļu komanda;

Novada Gada pamatskola sporta darbā;

Novada Gada vidusskola sporta darbā;

Novada Gada pagastu apvienība Tautas sporta popularizēšanā;

Mūža ieguldījums sportā.

Pieteikt pretendents balvām var līdz 2025. gada 12. decembrim.

Pieteikumi brīvā formā jāšūta uz e-pastu: kucins@augšdaugavasnovads.lv.

Pretendentus var pieteikt jebkura fiziska vai juridiska persona.

PUBLISKĀ APSPRIEŠANA

Višķu apvienības pārvalde izsludina publisko apspriešanu par atļauju nozāgēt kokus ārpus meža teritorijas: Višķu pagasta Višķu ciemā pie mājas Aglonas ielā 33 - divus ošus, kuri ir pārauguši un bojā mājas pamatus un liela vēja laikā var lūzt un bojāt gan māju jumtus, gan blakus esošās saimniecības ēkas.

Sabiedriskās apspriešanas termiņš no 27.11.2025. līdz 12.12.2025.

Izteikt savus priekšlikumus un ierosinājumus var Višķu apvienības pārvaldē (Skolas iela 17, Špoģi, Višķu pag.) no 2025. gada 27. novembra līdz 2025. gada 12. decembrim.

Sniedzot priekšlikumus, obligāti jānorāda savs vārds, uzvārds, dzīvesvieta un tālrunis. Neskaidrību gadījumā lūgums zvanīt pa tālruni 26489615 (Olīta)

Aktualitātes par novadu "Divu Krastu Radio" ēterā

Augšdaugavas novada aktualitātes klausāmas "Divu Krastu Radio" ēterā "Augšdaugavas novads tuvplānā" katru piektdienu plkst. 11.30 ar atkārtojumiem piektdienās plkst. 15.30, sestdienās plkst. 13.30, svētdienās plkst. 14.30, pirmdienās plkst. 10.20 un 17.30.

Augšdaugavas novada pašvaldības bezmaksas izdevums „Augšdaugavas Novada Vēstis” Izdevējs: Augšdaugavas novada pašvaldība, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401 Tirāža – 8672 eks., izdevums iznāk vienu reizi mēnesī Iespiests: SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusalā", Mūkusalas ielā 15A, Rīga Izdevums iznāk kopš 2022. gada 3. februāra

Atbildīgie par izdevumu: Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās pārvaldes Informācijas un sabiedrisko attiecību nodaļa, e-pasts: vestis@augšdaugavasnovads.lv Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors. Paldies visiem, kuri palīdzēja informatīvā izdevuma tapšanā!